

NN ASIGURARI DE VIATA SA
(anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)

SITUATII FINANCIARE INDIVIDUALE

Intocmite in conformitate cu
Standardele Internationale de Raportare Financiara
adoptate de Uniunea Europeana (IFRS)

LA DATA DE 31 decembrie 2016

CUPRINS

Situatia individuala a profitului sau pierderii si a altor elemente ale rezultatului global pentru exercitiul financiar incheiat la data de 31 decembrie 2016.....	4
Situatia individuala a pozitiei financiare la data de 31 decembrie 2016.....	5
Situatia individuala a modificarilor capitalului propriu pentru exercitiul financiar incheiat la data de 31 decembrie 2016.....	5
Situatia individuala a fluxurilor de trezorerie pentru exercitiul financiar incheiat la data de 31 decembrie 2016.....	7
1. Informatii despre Societate	8
2. Politici contabile semnificative.....	9
2.1 Bazele intocmirii situatiilor financiare individuale	9
2.2 Principalele politici contabile.....	9
2.3 Ipoteze si estimari contabile semnificative	23
2.3.1 Datoriile privind contractele de asigurare de viata	23
2.3.2 Determinarea valorii juste a activelor financiare si a instrumentelor financiare derivate folosind tehnici de evaluare	24
2.4 Modificari ale politicilor contabile si alte informatii de furnizat	24
2.5 Standarde emise care nu au intrat inca in vigoare	25
3. Note la situatiile financiare	29
3.1 Informarea pe segmente	29
3.2 Prime subscrise nete de variatia rezervei de prima, nete de reasigurare	33
3.3 Venituri din investitii	33
Venituri din investitii in active financiare cu risc investitional pastrat de Societate	34
Venituri din investitii in active financiare cu risc investitional transferat contractantilor	34
3.4 Venituri din comisioane	34
3.5 Alte venituri din exploatare	34
3.6 Cheltuieli cu investitiile	35
3.7 Cheltuieli tehnice si de subscriere	35
3.7.1 Cheltuieli cu variatia rezervelor tehnice.....	35
3.7.2 Alte cheltuieli tehnice, nete de reasigurare	35
3.7.3 Cheltuieli de achizitie si alte cheltuieli de subscriere	36
3.8 Cheltuieli operationale	37
3.9 Cheltuieli cu impozitul pe profit.....	38
3.10 Alte elemente ale rezultatului global.....	39
3.11 Cheltuieli cu impozitul aferent altor elemente ale rezultatului global.....	41
3.12 Dividende	41
3.13 Numerar si echivalente numerar	41
3.14 Active financiare	42

3.14.1 Active financiare la valoare justa prin contul de profit sau pierdere.....	42
3.14.2 Active financiare disponibile in vederea vanzarii	43
3.15 Titluri de participare	43
3.16 Imobilizari corporale	44
3.17 Imobilizari necorporale	45
3.18 Creante din asigurari directe si reasigurare	46
3.18.1 Creante din reasigurare	46
3.18.2 Creante din asigurari directe	46
3.19 Cheltuieli de achizitie reportate, alte creante si cheltuieli in avans	47
3.20 Rezerve tehnice pentru contractele de asigurare de viata	48
3.20.1 Ipoteze semnificative utilizate in calculul rezervelor	50
3.20.2 Testul de adecvare a datoriei.....	51
3.21 Alte provizioane pentru riscuri si cheltuieli	52
3.22 Datorii din asigurari directe si reasigurare	53
3.22.1 Datorii din contractele de reasigurare	53
3.22.2 Alte datorii catre clienti din asigurari directe	53
3.23 Alte datorii.....	54
3.24 Impozit pe profit	54
3.24.1 Impozitul pe profit curent.....	54
3.24.2 Impozitul pe profit amanat.....	55
3.25 Capital social	55
3.26 Alte rezerve si rezultat reportat.....	56
3.27 Sistemul de control intern si de management al riscurilor.....	58
3.28 Riscul de asigurare si riscul financiar	61
3.28.1 Solvabilitate si management al riscului	61
3.28.2 Procesul de subscriere.....	64
3.28.3 Reasigurare.....	65
3.29 Riscurile asociate investitiilor.....	67
3.30 Relatii cu entitatile afiliate	75
3.31 Evenimente ulterioare.....	77
3.32 Analiza pe maturitati a activelor si datoriilor	78
3.33 Efectele modificarii politicii contabile	79

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
SITUATIA INDIVIDUALA A PROFITULUI SAU PIERDERII SI A ALTOR ELEMENTE ALE
REZULTATULUI GLOBAL

pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Situatia individuala a profitului sau pierderii si a altor elemente ale rezultatului global pentru exercitiul financiar incheiat la data de 31 decembrie 2016

-RON-

	Nota	2015* retratat	2016
CONTUL DE PROFIT SAU PIERDERE			
Venituri din prime subscrise nete de variatia rezervei de prima, nete de reasigurare	3.2	616.004.962	636.120.146
Venituri din investitii	3.3	134.448.105	155.874.034
Venituri din comisioane	3.4	16.629.273	20.161.708
Alte venituri din exploatare	3.5	423.608	569.434
TOTAL VENITURI DIN ACTIVITATEA CURENTA		767.505.948	812.725.322
Cheltuieli cu variatia rezervelor tehnice, nete de reasigurare	3.7.1	212.300.386	230.747.518
Alte cheltuieli tehnice, net de reasigurare	3.7.2	325.062.777	336.506.000
Cheltuieli de achizitie si alte cheltuieli de subscriere	3.7.3	59.781.483	65.293.879
TOTAL CHELTUIELI TEHNICE SI DE SUBSCRIERE		597.144.646	632.547.398
Cheltuieli cu investitiile	3.6	3.733.920	1.735.852
Cheltuieli operationale	3.8	139.683.265	138.947.344
TOTAL CHELTUIELI DIN ACTIVITATEA CURENTA		740.561.831	773.230.594
PROFITUL BRUT AL ANULUI CURENT		26.944.117	39.494.728
Cheltuieli cu impozitul pe profit	3.9	4.167.421	4.224.004
Cheltuieli cu impozitul amanat	3.9	663.439	1.556.111
PROFIT NET		22.113.257	33.714.613
ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL			
Modificarea rezervei din reevaluarea la piata a activelor financiare disponibile pentru vanzare	3.10a	(15.271.361)	(24.069.199)
Modificarea rezervei din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare	3.10b	(3.267.972)	23.779.839
Impozit amanat aferent altor elemente ale rezultatului global	3.11	2.966.293	46.298
ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL, NET		(15.573.040)	(243.062)
TOTAL REZULTAT GLOBAL		6.540.217	33.471.551

*Vezi Nota 3.33

Toate pozitiile cuprinse in alte elemente ale rezultatului global pot fi reciclate ulterior prin contul de profit si pierdere.

Situatiile financiare individuale de la paginile 1 la 86 au fost autorizate pentru emitere si semnate in numele NN Asigurari de Viata S.A. la data de 26 Iunie 2017 de catre:

Tatiana Cuciureanu

Director Financiar

Gerke Witteveen

Director Economic

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
SITUATIA INDIVIDUALA A MODIFICARILOR CAPITALULUI PROPRIU
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Situatia individuala a pozitiei financiare la data de 31 decembrie 2016

-RON-

ACTIVE	Nota	31 decembrie 2015* retratat	31 decembrie 2016
Numerar si echivalente numerar	3.13	59.988.778	81.555.679
Active financiare la valoare justa prin contul de profit sau pierdere:			
-active financiare aferente contractelor pentru care riscul investitional este transferat contractantilor	3.14.1	1.763.151.463	1.867.560.964
Active financiare disponibile in vederea vanzarii	3.14.2	1.345.918.033	1.448.704.646
Titluri de participare detinute la societati afiliate	3.15	445.780	445.780
Imobilizari corporale	3.16	1.880.457	5.160.981
Imobilizari necorporale	3.17	998.014	1.404.557
Creante din asigurari directe si reasigurare	3.18	136.744.861	150.557.703
Creante privind impozitul pe profit curent	3.24	35.252	-
Cheltuieli de achizitie reportate	3.19	52.257.170	56.710.175
Alte creante	3.19	3.316.119	6.841.867
Cheltuieli in avans	3.19	2.010.017	3.004.571
TOTAL ACTIVE		3.366.745.944	3.621.946.923
CAPITAL SI REZERVE DE CAPITAL		31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
Capital social	3.25	244.615.617	248.615.617
Rezerve de reevaluare active financiare la valoare justa, net	3.26a	16.556.385	16.313.323
Alte rezerve 9++	3.26b	29.086.091	30.526.474
Rezultat reportat	3.26c	(85.083.078)	(81.786.964)
Rezultat curent	4.1	22.113.257	33.714.613
TOTAL CAPITALURI PROPRII		227.288.272	247.383.063
DATORII		31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
Rezerve tehnice pentru contracte cu risc investitional pastrat de Societate	3.20	1.307.228.451	1.419.565.751
Rezerve tehnice pt contracte cu risc investitional transferat contractantilor	3.20	1.763.151.463	1.867.560.964
Alte provizioane	3.21	16.190	1.325.829
Datorii din asigurari directe si reasigurare	3.22	14.586.331	22.112.529
Datorii privind impozitul amanat	3.24	11.601.384	13.111.197
Datorii privind impozitul pe profit curent	3.24	-	829.310
Alte datorii	3.23	42.873.853	50.058.280
TOTAL DATORII		3.139.457.672	3.374.563.860
TOTAL DATORII SI CAPITALURI PROPRII		3.366.745.944	3.621.946.923

* Vezi Nota.3.33

Situatiile financiare individuale de la paginile 1 la 86 au fost autorizate pentru emitere si semnate in numele NN Asigurari de Viata S.A. la data de 26 Iunie 2017 de catre:

Tatiana Cuciureanu

Gerke Witteveen

Director Financiar

Director Economic

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
SITUATIA INDIVIDUALA A MODIFICARILOR CAPITALULUI PROPRIU
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Situatia individuala a modificarilor capitalului propriu pentru exercitiul financiar incheiat la data de 31 decembrie 2016

-RON-

	Capital	Rezultat reportat	Elemente ale rezultatului global, net	Alte rezerve	Total
La 1 ianuarie 2016* retratat	244.615.617	(62.969.821)	16.556.385	29.086.091	227.288.271
Situatia individuala a profitului sau pierderii si a altor elemente ale rezultatului global					
Profitul anului curent		33.714.613			33.714.613
Alte elemente ale rezultatului global, dupa impozitare	-	-	(243.062)	-	(243.062)
Total rezultat global pe an, dupa impozitare	-	33.714.613	(243.062)	-	33.471.551
Dividende platite	-	(17.448.008)	-	-	(17.448.008)
Crestere de capital social din aportul actionarilor	4.000.000	-	-	-	4.000.000
Crestere rezerva legala din profitul repartizat	-	(1.494.056)	-	1.494.056	-
Crestere rezultat reportat din corectie impozit pe profit 2015		124.921			
Cresterea rezervei de capital privind beneficiile pentru management acordate pe baza de actiuni	-	-	-	(53.672)	71.249
La 31 decembrie 2016	248.615.617	(48.072.351)	16.313.323	(30.526.474)	247.383.063

Situatia individuala a modificarilor capitalului propriu pentru exercitiul financiar incheiat la data de 31 decembrie 2015 retratat

-RON-

	Capital	Rezultat reportat	Elemente ale rezultatului global, net	Alte rezerve	Total
La 1 ianuarie 2015* retratat	244.615.617	(59.181.925)	32.129.425	25.866.741	243.429.858
Situatia individuala a profitului sau pierderii si a altor elemente ale rezultatului global*retratat					
Profitul anului curent* retratat	-	22.113.257	-	-	22.113.257
Alte elemente ale rezultatului global,dupa impozitare	-	-	(15.573.040)	-	(15.573.040)
Total rezultat global pe an, dupa impozitare* retratat	-	22.113.257	(15.573.040)	-	6.540.217
Alte contributii si distributii					
Dividende platite	-	(24.718.958)	-	-	(24.718.958)
Crestere de capital social din aportul actionarilor	-	-	-	-	-
Crestere rezerva legala din profitul repartizat	-	(1.182.195)	-	1.182.195	-
Cresterea rezervei de capital privind beneficiile pentru management acordate pe baza de actiuni	-	-	-	2.037.154	2.037.154
La 31 decembrie 2015* retratat	244.615.617	(62.969.821)	16.556.385	29.086.091	227.288.271

* Vezi Nota.3.33

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
SITUATIA INDIVIDUALA A FLUXURILOR DE TREZORERIE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2015
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Situatia individuala a fluxurilor de trezorerie pentru exercitiul financiar incheiat la data de 31 decembrie 2016

-RON-

	Nota	2015	2016
Flux de numerar din activitatea de exploatare:			
Profit inainte de impozitare* retratat		26.944.117	39.494.728
Ajustari pentru :			
Amortizarea imobilizarilor corporale si necorporale	3.16; 3.17	3.669.754	2.004.700
Modificari ale activelor de exploatare		(266.085.783)	(237.400.102)
Modificari ale datoriilor de exploatare		235.162.432	236.377.581
Alte elemente nemonetare incluse in profitul inainte de impozitare	3.21	(268.536)	1.309.639
Impozit pe profit platit	3.24	(3.951.187)	(3.234.521)
Fluxuri nete de trezorerie din activitatea de exploatare		(4.529.203)	38.552.026
ACTIVITATEA DE INVESTITII			
Achizitionarea de imobilizari corporale si necorporale	3.16; 3.17	(2.544.988)	(6.995.189)
Incasari din vanzarea imobilizarilor corporale si necorporale		-	-
Dividende incasate	3.3 ; 3.15	444.557	3.458.072
Fluxuri nete de trezorerie utilizate in activitatea de investitii		(2.100.431)	(3.537.117)
ACTIVITATEA DE FINANTARE			
Plati dividend	3.12	(24.718.958)	(17.448.008)
Cresteri capital	3.25	-	4.000.000
Fluxuri nete de trezorerie utilizate in activitatea de finantare		(24.718.958)	(13.448.008)
Total Cresteri/Scaderi nete ale numerarului si echivalentului de numerar		(31.348.592)	21.566.901
Numerar si conturi asimilate la inceputul anului	3.13	91.337.370	59.988.778
Numerar si conturi asimilate la sfarsitul anului	3.13	59.988.778	81.555.679
Flux de trezorerie operational din dobanda			
Dobanda platita			
Dobanda incasata		73.236.730	61.723.643

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

1. Informatii despre Societate

NN Asigurari de Viata S.A., denumita ING Asigurari de Viata S.A. pana la data de 30 martie 2015 (“Societatea”) este o societate pe actiuni infiintata in 1997 cu sediul in Bucuresti, Str. Costache Negri, nr. 1-5, sector 5. Societatea este inregistrata la Registrul Comertului sub numarul J40/475/1997.

NN Asigurari de Viata S.A. este o companie de asigurari care opereaza in domeniul asigurarilor de viata in Romania. Societatea a fost autorizata de catre Consiliul de Supraveghere a Asigurarilor sa desfasoare activitati de asigurari de viata in conformitate cu prevederile Legii nr.32/2000 prin Decizia nr.36 din data de 23 noiembrie 2001.

La data de 5 noiembrie 1999 societatea NN Asigurari de Viata S.A. a achizitionat 44.582 parti sociale in valoare de 445.787 RON reprezentand 66,89% din capitalul social al societatii comerciale NN LEASE SRL. Detalii privind aceste titluri de participare sunt prezentate in nota 3.15.

La data de 03 aprilie 2007 Societatea si-a diversificat activitatea dobandind calitatea de administrator al fondurilor de pensii facultative prin Decizia nr.2 emisa de catre Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private (CSSPP) care inscrie SC NN Asigurari de Viata SA in Registrul CSSPP cu codul SAA-RO-911925 ca administrator al fondurilor de pensii facultative.

La 31 decembrie 2016 situatia actionariatului Societatii se prezinta astfel:

I. *Situatia actionarilor directi si procentul detinut de catre acestia din capitalul social:*

1. NN Continental Europe Holdings BV, cu o cota de participare de 99,99999912274258% din capitalul social al NN Asigurari de Viata S.A., societate cu raspundere limitata, constituita, functionand si cu o buna reputatie conform legislatiei din Olanda, cu sediul la adresa: Schenkkade 65, 2595AS 's-Gravenhage, Olanda, inscisa la Registrul Comertului din cadrul Camerei de Industrie si Comert din Amsterdam sub numarul 33002024
2. Nationale-Nederlanden Intertrust BV, cu o cota de participare de 0,00000087725742% din capitalul social al NN Asigurari de Viata S.A., societate cu raspundere limitata, constituita, functionand si cu o buna reputatie conform legislatiei din Olanda, cu sediul la adresa: Schenkkade 65, 2595AS 's-Gravenhage, Olanda, inscisa la Registrul Comertului din cadrul Camerei de Industrie si Comert din Amsterdam sub numarul 33002043.

Precizam faptul ca procentele de participare la capitalul social mentionate anterior sunt cele inscrise in prezent in Registrul actionarilor.

II. *Situatia actionarilor indirecti*

Atat actionarul semnificativ, NN Continental Europe Holdings B.V., cat si Nationale –Nederlanden Intertrust B.V. sunt detinute in proportie de 100% de catre societatea NN Insurance Eurasia N.V., cu sediul social in Schenkkade 65, 2595AS 's-Gravenhage, Olanda, inregistrata la Registrul Comertului de pe langa Camera de Comert si Industrie din Amsterdam sub numarul 52403424.

Societatea NN Insurance Eurasia N.V., este detinuta in proportie de 100% de catre NN Group NV, cu sediul social in Schenkkade 65, 2595AS 's-Gravenhage, Olanda, inregistrata la Registrul Comertului de pe langa Camera de Comert si Industrie din Amsterdam sub numarul 52387534. Situatiile financiare consolidate sunt publicate anual si se regasesc la urmatoarele website-uri :

<https://www.nn-group.com/Investors/Annual-Report.htm>

<http://www.NN.com/Investor-relations/Annual-Reports.htm>

2. Politici contabile semnificative

2.1 Bazele intocmirii situatiilor financiare individuale

Autoritatea de Supraveghere Financiara – sectorul asigurari („ASF”) prin Decizia Nr.312 din 6 iunie 2012 a cerut Societatii sa pregateasca primul sau set de situatii financiare in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara asa cum au fost ele adoptate de catre Uniunea Europeana („IFRS”) la data de 31 decembrie 2013. Prezentele situatii financiare pentru exercitiul incheiat la 31 decembrie 2016 sunt situatiile financiare individuale intocmite de Societate in conformitate cu IFRS adoptate de Uniunea Europeana pentru al treilea an consecutiv.

Prezentele situatii financiare cuprind situatia individuala a pozitiei financiare la data de 31 decembrie 2016, situatia profitului sau pierderii si a altor elemente ale rezultatului global, situatia individuala a fluxurilor de trezorerie si situatia individuala a modificarilor capitalului propriu pentru exercitiul financiar 2016, un sumar al politicilor contabile semnificative si note explicative. Aceste situatii financiare se supun aprobarii Adunarii Generale a Actionarilor (AGA), ulterior nefiind posibila modificarea acestora.

Conform prevederilor IFRS 4 "Contracte de asigurare", Societatea continua sa aplice politicile contabile existente care au fost aplicate inainte de adoptarea standardelor IFRS, cu anumite modificari permise de standardul in vigoare ulterior adoptarii sale pentru contractele de asigurare.

Situatiile financiare sunt prezentate in RON. Intrucat moneda mediului economic in care Societatea isi desfasoara activitatea este RON, moneda functionala este RON, iar datele prezentate in situatiile financiare individuale sunt rotunjite la intreg. Determinarea monedei functionale s-a efectuat in baza urmatoarei analize:

- moneda care influenteaza in principal preturile de vanzare ale serviciilor este RON;
- moneda ale carei forte competitive si reglementari determina in principal preturile de vanzare ale serviciilor sale este RON;
- moneda care influenteaza in principal costurile cu forta de munca, costurile cu materialele si alte costuri de furnizare a serviciilor este RON;
- moneda in care sunt in general exprimate incasarile din activitatile de exploatare este RON.

Societatea isi prezinta elementele componente ale situatiei individuale a pozitiei financiare in ordinea lichiditatii.

Societatea nu intocmeste situatii financiare consolidate intrucat intruneste conditiile de exceptare mentionate in standardele IFRS

2.2 Principalele politici contabile

A. Continuarea activitatii

Situatiile financiare individuale au fost intocmite pe baza principiului continuarii activitatii, care presupune faptul ca Societatea isi va continua activitatea in viitorul previzibil. Pentru a evalua rezonabilitatea acestei ipoteze, Conducerea a analizat previziunile fluxurilor viitoare de numerar iar concluzia a fost ca ipoteza continuarii activitatii este justificata.

B. Clasificarea produselor

Contractele de asigurare sunt acele contracte in care Societatea (asiguratorul) a acceptat un risc de asigurare semnificativ de la cealalta parte (detinatorul politei de asigurare) convenind sa despagubeasca detinatorul politei de asigurare daca un viitor eveniment incert specificat (evenimentul asigurat) are un efect nefavorabil asupra detinatorilor politelor de asigurare.

Ca regula generala, Societatea determina daca are un risc de asigurare semnificativ comparand beneficiile platite daca are loc evenimentul asigurat cu beneficiile de plata daca nu are loc evenimentul asigurat.

Testul efectuat pentru prezenta riscului de asigurare are in vedere mai intai o evaluare calitativa plecand de la clauzele si conditiile generale ale produsului de asigurare si ulterior o evaluare cantitativa conform celor specificate mai sus. Testarea prezentei riscului de asigurare se efectueaza la momentul subscrierii contractului.

Analiza ulterioara a unui contract emis de o societate de asigurari, care stipuleaza atat acordarea indemnizatiei de deces, cat si a celei de rascumparare sau scadenta, este necesara, in functie de importanta beneficiilor suplimentare acordate, pe baza indemnizatiei de deces. Contractele trebuie evaluate pentru a stabili daca, in orice scenariu, beneficiile suplimentare acordate pe baza contractului, determina societatea de asigurari sa accepte un risc de asigurare semnificativ. Prezenta riscului de asigurare este determinata pe baza unei relatii intre suma asigurata si de 3 ori prima anualizata, conform elementelor prezentate mai jos:

Semnificatia riscului de asigurare % = $SA / 3 * \text{prima de asigurare anualizata}$

Conform acestor principii generale, se aplica urmatoarele:

- (i) daca procentajul calculat mai sus este mai mic de 105%, contractul este clasificat in categoria contractelor de investitii.
- (ii) daca procentajul calculat mai sus este mai mare de 110%, contractul este clasificat in categoria contractelor de asigurari.
- (iii) daca procentajul calculat mai sus se situeaza intre 105% si 110%, contractul trebuie supus analizei, pe baza termenilor si conditiilor specifice. Valoarea de rascumparare trebuie sa excluda orice taxa de rascumparare explicita, aferenta (adica, o taxa de rascumparare nu are niciun impact asupra riscului de asigurare semnificativ).

In cazul contractelor cu prima unica, formula mentionata mai sus se modifica astfel:

Semnificatia riscului de asigurare % = $SA + 95\% \text{prima unica} / \text{prima unica}$

Riscul semnificativ este evaluat la nivel de contract in primul pas, iar in pasul urmator la nivelul portofoliului cu riscuri omogene.

Contractele de asigurare pot sa transfere si riscul financiar.

Contractele de investitii sunt acele contracte care transfera riscul financiar semnificativ, si nu riscul de asigurare semnificativ. Riscul financiar este riscul unei posibile modificari viitoare a uneia sau a mai multora dintre urmatoarele variabile specificate: rata a dobanzii, pret al unui instrument financiar, pret al unui bun de consum, rata de schimb valutar, indice de pret sau de rata, rating sau indice de credit numai daca, in cazul unei variabile nefinanciare, variabila nu este specifica unei parti contractante.

In general, un contract implica un risc de asigurare semnificativ daca indemnizatia de deces variaza in mod semnificativ, in raport cu volatilitatea pietei de capital. In consecinta, contractele de tip unit-linked, cu clauze pentru beneficii minime garantate, in caz de deces sau contractele de asigurare de viata, indexate cu capitaluri proprii, sunt considerate contracte de asigurare. In general, cu exceptia cazului in care indemnizatia de deces a reprezentat un procentaj stabilit al valorii de rascumparare (adica 101% din valoarea de rascumparare), contractele care ofera beneficii de deces, rascumparare sau scadenta sunt contracte de asigurare, deoarece, la inceputul contractului valoarea de rascumparare poate fi neglijabila, iar indemnizatia de deces este semnificativa

Dupa ce un contract a fost clasificat drept contract de asigurare, acesta continua sa fie un contract de asigurare pe restul duratei sale chiar daca riscul de asigurare se reduce semnificativ in aceasta perioada, cu exceptia cazului in care toate drepturile si obligatiile sunt stinse sau expira. Cu toate acestea, contractele de investitii pot fi reclasificate drept contracte de asigurare dupa inceperea lor daca riscul de asigurare devine semnificativ.

C. Imobilizari necorporale

Imobilizarile necorporale cu durata de viata utila determinata sunt amortizate pe durata de viata economica si evaluate pentru depreciere ori de cate ori exista indicii ca imobilizarea necorporala ar putea

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

fi depreciata. Perioada de amortizare pentru o imobilizare necorporala cu o durata de viata utila determinata este revizuita cel putin la sfarsitul fiecarui exercitiu financiar. Modificarile in duratele de viata utila preconizata sau in ritmul preconizat de consumare a beneficiilor economice viitoare incorporate in active sunt contabilizate prin modificarea perioadei de amortizare, si sunt tratate ca modificari ale estimarilor contabile. Cheltuiala cu amortizarea imobilizarilor necorporale cu durate de viata utila determinata este recunoscuta in contul de profit sau pierdere in categoria cheltuieli operationale. Costurile aferente achizitionarii de imobilizari necorporale sunt capitalizate si amortizate pe baza metodei liniare pe durata a 3 ani de durata utila de viata.

D. Imobilizari corporale

Imobilizarile corporale sunt prezentate la cost, minus amortizarea acumulata si pierderile din deprecierea acumulata. Costurile cu inlocuirea sunt capitalizate in momentul in care sunt efectuate si daca este probabil ca beneficii economice viitoare asociate cu un element sa fie generate pentru entitate iar costul elementului respectiv poate fi evaluat in mod rezonabil.

Amortizarea este prezentata pe baza metodei amortizarii liniare pe durata utila de viata a urmatoarelor clase de active:

	Depreciere contabila	Depreciere fiscala (limite / utilizata)
	Ani	Ani
Calculatoare si echipamente	3	3
Mijloace de transport	4	4
Mobilier si echipamente de birou	5	9
Imbunatatiri cladiri	Perioada chiriei	Perioada chiriei

Valorile reziduale ale activelor si duratele de viata utila, sunt revizuite si ajustate daca este cazul, la sfarsitul fiecarui exercitiu financiar si ajustate prospectiv, daca este cazul.

Testarile pentru depreciere sunt efectuate atunci cand exista indicatori ca este posibil ca valoarea contabila sa nu poata fi recuperata.

Pierderile din depreciere sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere drept cheltuiala.

Un element de imobilizari corporale este derecunoscut la cedare sau cand nu se mai asteapta niciun beneficiu economic din utilizarea sau cedarea acestuia. Orice castig sau pierdere care rezulta din derecunoasterea activului calculat(a) ca fiind diferenta dintre incasarile nete la cedare si valoarea contabila a elementului este inclusa in contul de profit sau pierdere in exercitiul in care activul este derecunoscut.

E. Active financiare

Recunoasterea initiala si evaluare

Activele financiare care intra sub incidenta IAS 39 sunt clasificate ca active financiare la valoarea justa prin profit sau pierdere, imprumuturi si creante, investitii pastrate pana la scadenta, active financiare disponibile in vederea vanzarii sau instrumente derivate desemnate ca instrumente de acoperire impotriva riscurilor, dupa caz.

Societatea determina clasificarea activelor sale financiare la recunoasterea initiala. Clasificarea depinde de scopul in care activele financiare au fost achizitionate sau emise.

Toate activele financiare sunt recunoscute initial la valoarea justa plus, in cazul activelor financiare care nu sunt la valoarea justa prin profit sau pierdere, costurile direct atribuibile aferente tranzactiei.

Cumpararile sau vanzarile de active financiare care impun livrare de active intr-o perioada prevazuta printr-o reglementare sau conventie de pe piata (tranzactii standard) sunt recunoscute in cazul activelor financiare la valoarea justa prin profit sau pierdere la data tranzactiei, si anume, data la care Societatea se angajeaza sa cumpere sau sa vanda activul iar in cazul activelor financiare disponibile in vederea vanzarii la data decontarii, si anume, data la care are loc efectiv schimbul livrare/ primire instrumente contra plata.

Activele financiare ale Societatii includ numerar in conturi curente si depozite bancare, obligatiuni de stat, corporative si municipale, creante comerciale si similare, unitati in fonduri mutuale, contracte forward.

Evaluarea ulterioara

Evaluarea ulterioara a activelor financiare depinde de clasificarea acestora, dupa cum urmeaza:

Activele financiare la valoarea justa prin profit sau pierdere

Activele financiare sunt clasificate la valoarea justa prin profit sau pierdere in cazul in care strategia de investitie documentata a Societatii este de a administra investitiile financiare pe baza valorii juste.

Activele financiare la valoarea justa prin profit sau pierdere includ activele financiare detinute in vederea tranzactionarii si pe cele desemnate la recunoasterea initiala ca fiind la valoarea justa prin profit sau pierdere. Investitiile cumparate de obicei cu intentia de a le vinde in viitorul apropiat sunt clasificate ca fiind detinute in vederea tranzactionarii. Pentru a elimina discrepantele contabile care apar ca urmare a cerintelor de evaluare a rezervelor tehnice si a cerintelor de evaluare a instrumentelor financiare, Societatea a desemnat ca fiind la valoarea justa prin profit sau pierdere investitiile in unitati de fond care fac parte din portofoliul de investitii ce acopera rezervele tehnice aferente politelor de asigurare al caror risc investitional este transferat contractantului si depozitele bancare.

Activele financiare sunt evaluate ulterior la valoare justa, iar variatiile de valoare justa se inregistreaza in contul de profit sau pierdere la „Venituri din investitii”.

Venitul din dividende este inregistrat la „Venituri din investitii” atunci cand a fost stabilit dreptul la plata.

Veniturile din dobanzi aferente depozitelor sunt inregistrate utilizand rata nominala de dobanda si sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere.

Rezultatele care provin din activitati de tranzactionare includ toate castigurile si pierderile in valoare justa generate de evaluarea unitatilor de fond la valoarea de piata.

Societatea re-evalueaza activele financiare detinute in vederea tranzactionarii pentru a stabili daca intentia de a le vinde in termenul apropiat continua sa fie adecvata. In cazul in care Societatea nu poate sa tranzactioneze aceste active financiare din cauza unor pietee inactive iar intentia conducerii de a le vinde in viitorul apropiat se modifica semnificativ, Societatea poate alege sa reclasifice aceste active financiare in situatii rare. Societatea nu a efectuat astfel de reclasificari in perioada 2012 - 2016. Reclasificarea la imprumuturi si creante, active disponibile in vederea vanzarii sau pastrate pana la scadenta depinde de natura activului si intentia conducerii.

Activele financiare disponibile in vederea vanzarii

Activele financiare clasificate ca disponibile in vederea vanzarii sunt acele active care nu sunt clasificate ca si detinute pentru tranzactionare, detinute pana la maturitate sau ca imprumuturi si creante, si care nu sunt clasificate la valoarea justa prin profit sau pierdere, precum si acele active astfel desemnate la recunoasterea initiala.

Investitiile financiare disponibile in vederea vanzarii includ obligatiuni de stat, corporative, municipale, unitati in fonduri mutuale. Investitiile in instrumente de capital clasificate ca fiind disponibile in vederea vanzarii sunt cele care nu sunt clasificate ca fiind detinute in vederea tranzactionarii si nici nu sunt desemnate ca fiind la valoarea justa prin profit sau pierdere. Investitiile in instrumente de datorie din aceasta categorie sunt cele despre care se intentioneaza sa fie pastrate pe o perioada nedeterminata si care pot sa fie vandute ca reactie la necesitatile de lichiditate sau ca reactie la modificarea conditiilor de piata.

Activele financiare disponibile in vederea vanzarii sunt evaluate ulterior la valoarea justa, iar castigurile si pierderile nerealizate sunt recunoscute la alte elemente ale rezultatului global in rezerva aferenta evaluarii activelor disponibile in vederea vanzarii (capital propriu).

Daca asiguratorul detine mai mult de o investitie in acelasi titlu pe care trebuie sa il cedeze, derecunoasterea se face pe baza principiului primul intrat, primul iesit. Dobanda obtinuta in perioada de detinere a investitiilor disponibile in vederea vanzarii este prezentata ca venit din dobanzi folosind metoda Ratei Dobanzii Efective. Dividendele obtinute in perioada de detinere a investitiilor disponibile in vederea vanzarii sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere la „Venituri din investitii” atunci cand a fost stabilit dreptul la plata.

Cand activul este derecunoscut, castigul sau pierderea cumulata este recunoscut(a) la venituri din investitii. Daca se determina faptul ca activul financiar este depreciat, pierderea cumulata este reclasificata de la rezerva de active disponibile in vederea vanzarii la cheltuieli cu investitiile in contul de profit sau pierdere.

In cazul unui activ financiar reclasificat din categoria disponibil in vederea vanzarii, orice castig sau pierdere anterior(a) aferent(a) recunoscut(a) in capitalurile proprii este amortizat(a) in profit sau pierdere pe parcursul duratei de viata utila ramasa a investitiei folosind rata dobanzii efective. Orice diferenta intre noul cost amortizat si fluxul de trezorerie preconizat este de asemenea amortizata pe parcursul duratei de viata utila ramasa a activului folosind rata dobanzii efective. Daca este determinat ulterior reclasificarii faptul ca activul este depreciat, valoarea inregistrata in capitalurile proprii este reclasificata in contul de profit sau pierdere.

Imprumuturi si alte creante

Imprumuturile si creantele sunt active financiare nederivate cu plati fixe sau determinabile si care nu sunt cotate pe o piata activa.

Imprumuturile si creantele, altele decat cheltuielile de achizitie reportate, sunt evaluate ulterior la cost amortizat utilizand rata dobanzii efective, minus provizionul pentru depreciere. Costul amortizat este calculat luand in considerare orice reducere sau prima la achizitie si orice comision si costuri care fac parte integranta din rata dobanzii efective. Amortizarea pe baza rata dobanzii efective este inclusa in contul de profit sau pierdere la „venituri din investitii”. Castigurile si pierderile sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere atunci cand investitiile sunt derecunoscute sau depreciate, precum si pe perioada procesului de amortizare.

Investitii pastrate pana la scadenta

Activele financiare sunt clasificate ca fiind investitii pastrate pana la scadenta numai daca Societatea are intentia si capacitatea de a le detine pana la scadenta. Societatea nu a avut astfel de investitii in decursul perioadelor prezentate.

Derecunoasterea activelor financiare

Un activ financiar (sau, daca este cazul, o parte a unui activ financiar sau o parte a unui grup de active financiare similare) este derecunoscut atunci cand:

- drepturile de a primi fluxurile de trezorerie aferente activului au expirat sau
- Societatea pastreaza drepturile de a primi fluxuri de trezorerie aferente activului dar si-a asumat o obligatie de plata a fluxurilor de trezorerie incasate integral, fara intarzieri semnificative, unei terte parti, in baza unui angajament cu fluxuri identice si fie:
 - Societatea a transferat in mod semnificativ toate riscurile si beneficiile aferente activului sau
 - Societatea nu a transferat si nu a pastrat in mod semnificativ toate riscurile si beneficiile aferente activului, dar a transferat controlul asupra activului.

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Cand Societatea si-a transferat drepturile de a primi fluxuri de trezorerie decurgand dintr-un activ sau a incheiat un angajament de remitere cu fluxuri identice, si nu a transferat si nici nu a pastrat in mod semnificativ toate riscurile si beneficiile aferente activului si nu a transferat controlul asupra activului, activul este recunoscut proportional cu continuarea implicarii Societatii in activul respectiv.

Continuarea implicarii care ia forma unei garantii privind activul transferat este evaluata la valoarea mai mica dintre valoarea contabila initiala a activului si valoarea maxima a contravalorii care i s-ar putea impune Societatii sa o ramburseze.

In acest caz, Societatea recunoaste si o datorie asociata. Activul transferat si datoria asociata sunt evaluate pe o baza care sa reflecte drepturile si obligatiile pe care le-a pastrat Societatea.

F. Deprecierea activelor financiare

Societatea evalueaza la fiecare data de raportare daca exista vreo dovada obiectiva ca un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat. Un activ financiar sau un grup de active financiare este considerat depreciat daca si numai daca exista dovezi obiective ale deprecierei ca rezultat al unui sau al mai multor evenimente care au aparut dupa recunoasterea initiala a activului, si daca acel eveniment are un impact asupra viitoarelor fluxuri de trezorerie estimate ale activului financiar sau ale grupului de active financiare care pot fi estimate fiabil. Dovezile de depreciere pot sa includa indicii ca debitorii sau un grup de debitori se confrunta cu dificultati financiare semnificative, neindeplinirea obligatiei de plata a dobanzii sau a principalului, probabilitatea sa intre in faliment sau alta forma de reorganizare financiara, sau date observabile indica faptul ca exista o scadere cuantificabila in fluxurile de trezorerie estimate, cum ar fi intarzieri la plata sau variatii ale conditiilor economice corelate cu neplata.

Activele financiare inregistrate la cost amortizat

In cazul activelor financiare inregistrate la costul amortizat, Societatea evalueaza mai intai la nivel individual daca exista dovezi obiective ale deprecierei pentru activele financiare care sunt in mod individual semnificative sau colectiv pentru activele financiare care nu sunt in mod individual semnificative. Daca Societatea determina ca nu exista nici o dovada obiectiva de depreciere pentru un activ financiar evaluat individual, fie ca este semnificativ fie ca nu este, aceasta include activul intr-un grup de active financiare care au caracteristici similare ale riscului de credit si le evalueaza pentru depreciere colectiv. Activele care sunt evaluate individual pentru depreciere si pentru care este recunoscuta, sau continua a fi recunoscuta, o pierdere din depreciere, nu sunt incluse intr-o evaluare colectiva a deprecierei.

Creantele din asigurari directe reprezinta primele de asigurare de viata ajunse la scadenta si neincasate de la detinatorii contractelor de asigurare. Conform clauzelor generale ale contractului de asigurare, in situatia in care primele de asigurare nu se platesc in termen de 30 de zile de la scadenta, persoana asigurata nu mai beneficiaza de acoperirea riscului de asigurare iar dupa alte 60 de zile contractul de asigurare inceteaza de drept. Societatea calculeaza si inregistreaza un provizion pentru pierderi din aceste creante determinate in baza experientei in administrarea portofoliului de asigurari de viata. Provizionul se constituie la fiecare perioada de raportare in baza situatiei sumelor scadente si neincasate aferente portofoliului de contracte de asigurare la data raportarii.

Valoarea contabila a activului este redusa prin utilizarea unui cont de ajustare de depreciere, iar valoarea pierderii este recunoscuta in contul de profit sau pierdere in categoria „cheltuieli operationale”- pozitia ajustari de creante. Veniturile din dobanzi continua sa fie angajate la valoarea contabila redusa si sunt angajate utilizand rata dobanzii folosita pentru actualizarea fluxurilor de trezorerie viitoare, in scopul evaluarii pierderii din depreciere. Veniturile din dobanzi sunt inregistrate ca parte a veniturilor din investitii in contul de profit sau pierdere. In cazul in care, intr-un exercitiu ulterior, valoarea pierderii din depreciere estimata creste sau scade ca urmare a unui eveniment care apare dupa ce deprecierea a fost recunoscuta, pierderea din depreciere recunoscuta anterior este majorata sau este redusa prin ajustarea contului de cheltuieli cu provizioanele. Daca un activ care a fost scos din evidenta este recuperat la o data ulterioara, recuperarea este creditata la „Cheltuieli operationale” in contul de profit sau pierdere, cont analitic- venituri din provizioane. In cazul creantelor din asigurari directe, daca intr-un interval de 180 zile de la data rezilierii contractului de asigurare de viata, detinatorul contractului de asigurare de viata

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

doreste repunerea in vigoare a contractului prin plata tuturor primelor restante, aceasta se va reflecta intr-o ajustare a contului de cheltuieli cu provizioanele.

Investitiile financiare disponibile in vederea vanzarii

Pentru investitiile financiare disponibile in vederea vanzarii, Societatea evalueaza la fiecare data de raportare daca exista dovezi obiective ca o investitie sau un grup de investitii este depreciat.

In cazul investitiilor clasificate ca fiind disponibile in vederea vanzarii din categoria instrumentelor de capital, dovezile obiective ar include o „scadere semnificativa sau prelungita” a valorii juste a investitiilor sub costul acestora. „Semnificativa” se refera la costul initial al investitiei, iar „prelungita” la perioada in care valoarea justa a fost sub costul initial. Societatea considera ca, in general „semnificativ” reprezinta o valoare de 25% iar „prelungit” o perioada mai mare de sase luni. In cazul in care exista dovezi ale deprecierei, pierderea cumulata – evaluata ca diferenta intre costul de achizitie si valoarea justa curenta minus orice pierdere din deprecierea investitiei recunoscuta anterior in contul de profit sau pierdere – este reclasificata de la alte elemente ale rezultatului global si recunoscuta in contul de profit sau pierdere. Pierderile din deprecierea investitiilor in instrumente de capital nu sunt reluate prin contul de profit sau pierdere; cresterile valorii juste a acestora dupa depreciere sunt recunoscute direct la alte elemente ale rezultatului global.

In cazul instrumentelor de datorie clasificate ca fiind disponibile in vederea vanzarii, deprecierea este evaluata pe baza acelorasi criterii ca in cazul activelor financiare contabilizate la costul amortizat. Dovezile obiective ar include in acest caz imposibilitatea emitentului de a face plata dobanzii si/ sau principalului sau probabilitatea mai mare de 50% demonstrata prin analiza obiectiva a tuturor informatiilor disponibile ca emitentul sa nu mai plateasca dobanzile/ principalul atunci cand acestea devin scadente conform detaliilor emisiunii. In cazul in care exista dovezi ale deprecierei, pierderea cumulata – evaluata ca diferenta intre costul de achizitie si valoarea justa curenta minus orice pierdere din deprecierea investitiei recunoscuta anterior in contul de profit sau pierdere – este reclasificata de la alte elemente ale rezultatului global si recunoscuta in contul de profit sau pierdere. Pierderile din deprecierea investitiilor in instrumente de datorie sunt reluate prin contul de profit sau pierdere daca cresterile valorii juste a acestora dupa depreciere sunt datorate unui eveniment ulterior ce poate fi obiectiv evaluat.

G. Valoarea justa a instrumentelor financiare

Valoarea justa este pretul care ar fi primit din vanzarea unui activ sau platit pentru transferul unei datorii in cadrul unei tranzactii reglementate intre participantii de pe piata la data evaluarii.

Societatea evaluează titlurile de stat folosind ca și sursă prețurile BVAL BID- BVL4 obținute de la furnizorul de cotații Bloomberg (clasificate ca și Nivel 2). Obligațiunile corporative sunt evaluate folosind o ierarhizare a prețurilor BID (clasificate ca și Nivel 1 sau 2). Ierarhia presupune definirea unor surse primare, secundare si terțiare, plecând de la calitatea, gradul de acoperire și disponibilitatea prețurilor oferite. Ierarhizarea este supusă unor controale periodice și modificările sunt aprobate în cadrul unui Comitet de Evaluare.

Ierarhia valorii juste depinde de datele de intrare utilizate in tehnicile de evaluare a acestora, existand trei nivele de clasificare. In ierarhia valorii juste, nivelul prioritar il ocupa preturile cotate (neajustate) pe pietele active pentru active sau datorii identice (date de intrare de nivelul 1), iar cel mai scazut nivel de prioritate este cel al datelor de intrare neobservabile (date de intrare de nivelul 3).

Cea mai buna dovada a valorii juste o reprezinta preturile cotate pe o piata activa. Daca piata pentru un instrument financiar nu este activa, Societatea stabileste valoarea justa utilizand tehnici de evaluare, bazate fie pe date observabile din piata (date de intrare de nivelul 2), fie pe date neobservabile (date de intrare de nivelul 3).

O piata pentru un activ sau o datorie financiare este considerata o piata activa daca de pe aceasta piata se pot obtine cu usurinta si in mod regulat preturi ce reflecta tranzactii efectuate in conditii normale de la o bursa de valori, broker, dealer, serviciu de pricing, etc.

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

Valoarea justa a instrumentelor financiare care sunt tranzactionate activ pe piete financiare organizate este determinata prin referire la preturile de piata cotate pentru active sau la pretul oferit pentru datorii, la inchiderea zilei la data de raportare, fara nici o deductie pentru costuri aferente tranzactiei.

In cazul unitatilor din cadrul fondurilor de investitii si al actiunilor in societati de investitii deschise, valoarea justa este determinata prin referire la cotationile de pret publice de pe o piata activa sau prin referire la preturile publicate de depozitarul fondurilor.

Pentru toate celelalte instrumente financiare care nu sunt tranzactionate pe o piata activa, valoarea justa este determinata utilizand tehnici de evaluare corespunzatoare pe baza celor mai bune estimari ale Societatii cu privire la cele mai adecvate ipoteze. Tehnicile de evaluare includ metoda fluxurilor de trezorerie actualizate, comparatii intre instrumente similare pentru care exista preturi de piata observabile, solicitarea de cotationi de la participanti la piata secundara ce tranzactioneaza astfel de instrumente, modele de credit si alte modele de evaluare relevante.

In cazul tehnicilor privind fluxurile de trezorerie actualizate, fluxurile de trezorerie estimate se bazeaza pe cele mai bune estimari ale conducerii iar rata de actualizare utilizata este o rata de piata pentru un instrument similar.

Valoarea justa a depozitelor la institutiile de credit overnight sau cu rata de dobanda variabila este aproximata de valoarea lor contabila.

Din punct de vedere al ierarhiei valorii juste, Societatea clasifica activele financiare astfel:

- Nivelul 1 (preturi cotate de pe pietele active pentru active sau datorii identice): activele financiare desemnate la valoarea justa prin profit sau pierdere, respectiv investitiile in unitati de fond si depozite la termen. Pentru investitiile in unitati de fond valoarea justa este calculata folosind pretul de piata publicat de depozitarul fondurilor pentru ziua pentru care se face evaluarea. Pretul de piata publicat de depozitar este acelasi cu pretul la care ar fi putut fi vandute/ cumparate unitatile de fond in ziua pentru care se face evaluarea, neexistand comisioane de rascumparare in cazul vanzarii.
- Nivelul 2 (tehnici de evaluare pentru care elementele de baza care sunt semnificative in stabilirea valorii juste sunt observabile in mod direct sau indirect): activele financiare disponibile in vederea vanzarii, respectiv titluri de stat si obligatiuni municipale si corporative.
- Nivelul 3 (tehnici de evaluare pentru care elementele de baza care sunt semnificative in stabilirea valorii juste nu sunt observabile): Societatea nu detine active financiare evaluate la valoare justa si clasificate in aceasta categorie.

H. Creante comerciale si similare

Recunoasterea initiala si evaluare

Creantele comerciale sunt recunoscute initial la cost, reprezentand valoarea justa a contravalorii platite pentru achizitia acestora.

Creantele din activitatea de asigurare sunt recunoscute la scadenta pentru contractele de asigurari unit-linked si asigurarile de viata de tip bancassurance sau sunt recunoscute in mod anualizat la subscriere pentru contractele de asigurari de viata traditionale.

In categoria altor creante sunt incluse si cheltuielile de achizitie reportate.

Cheltuielile de achizitie reportate reprezinta costurile directe si indirecte pentru subscrierea sau reinnoirea politelor de asigurare de viata si se recunosc in masura in care pot fi recuperate din primele viitoare incasate.

Etapa I de aplicare a standardului IFRS4 referitor la contractele de asigurare nu interzice sau impune amanarea costurilor de achizitie si nici nu numeste ce costuri de achizitie pot fi amanate, nu recomanda perioada sau modalitatea acestora de amortizare sau daca un asigurator trebuie sa prezinte costurile de achizitie amanate drept un activ sau o reducere a datoriilor de asigurare. Desi acest standard nu impune ca un asigurator sa isi modifice politicile contabile privind contractele de asigurare pentru a elimina

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

prudenta excesiva, Societatea a decis modificarea politicii sale contabile cu referire la cheltuielile de achizitie reportand cheltuielile de achizitie determinate de bonusurile acordate agentilor de intermediere de asigurari de viata pentru intretinerea portofoliului de contracte de asigurare de viata si cheltuielile cu comisioanele aferente clauzelor de asigurare suplimentare atasate politiei de asigurare de viata. Calculul cheltuielilor reportate se efectueaza la finalul fiecarei luni.

Recunoasterea initiala a cheltuielilor de achizitie reportate se face la momentul acordarii bonusului, respectiv de la momentul aplicarii clauzei suplimentare politiei de asigurare de viata.

Evaluarea ulterioara

Evaluarea ulterioara a creantelor se face la valoarea lor probabilă de încasare.

Cheltuielile de achizitie reportate, sunt evaluate ulterior la cost amortizat. Rata de amortizare este calculata in baza presupunerilor de lapse, durata medie si mortalitate aferenta varstei medii la nivel de tip de contract si clauza suplimentara. Actualizarea are loc anual in ianuarie si se aplica politelor vandute in anul respectiv pana la amortizarea integrala a cheltuielilor de achizitie reportate initial.

Derecunoasterea creantelor comerciale

Derecunoaşterea este apreciată inițial pe baza transferului riscurilor și avantajelor aferente activului. Ulterior, se aplică testul de recuperare a creantelor. Testul de recuperare a cheltuielilor de achizitie reportate este inclus in testul de adecvabilitatea a obligatiilor care decurg din contractile de asigurare, acestea din urma fiind diminuate cu valoarea cheltuielile de achizitie reportate.

Conform clauzelor generale ale contractului de asigurare, creantele din asigurari reprezentate de primele de asigurare de viata ajunse la scadenta si neincasate de la detinatorii contractelor de asigurare in termen de 30 de zile de la scadenta, persoana asigurata nu mai beneficiaza de acoperirea riscului de asigurare iar dupa 60 de zile contractul de asigurare inceteaza de drept. Societatea calculeaza si inregistreaza un provizion pentru pierderi din aceste creante determinate in baza experientei in administrarea portofoliului de asigurari de viata. Astfel, daca exista dovezi obiective ca a aparut o pierdere din depreciere a activelor inregistrate la cost amortizat, valoarea pierderii este evaluata ca diferenta dintre valoarea contabila a activului si valoarea actualizata a fluxurilor de trezorerie viitoare estimate (exclusiv pierderile viitoare preconizate, dar care nu au aparut inca), actualizate la rata dobanzii efective initiala a activului. Daca un imprumut are o rata a dobanzii variabila, rata de actualizare pentru evaluarea oricarei pierderi din depreciere este rata dobanzii efective curente.

Valoarea contabila a activului este redusa prin utilizarea unui cont de provizion, iar valoarea pierderii este recunoscuta in contul de profit sau pierdere in categoria „cheltuieli operationale”- pozitia ajustari de creante.

Cheltuielile de achizitie reportate sunt derecunoscute dupa amortizarea integrala a acestora sau cand se estimeaza ca nu mai pot fi recuperate.

I. Reasigurare

In cadrul activitatii curente pe care o desfasoara, Societatea cedeaza o parte din riscul de asigurare. Activele din reasigurare reprezinta soldurile de primit de la societati de reasigurare. Soldurile de primit de la reasiguratorii sunt estimate in conformitate cu rezerva pentru daune sau cu daunele decontate asociate politelor reasiguratorului si sunt conforme cu contractele de reasigurare aferente.

Activele din reasigurare sunt revizuite pentru depreciere la fiecare data de raportare sau mai frecvent, daca exista indicii de depreciere aparute in cursul exercitiului de raportare. Deprecierea apare atunci cand exista dovezi obiective, in urma unui eveniment care a avut loc dupa recunoasterea initiala a activului din reasigurare, ca este posibil ca Societatea sa nu incaseze toate sumele datorate conform prevederilor contractuale, iar evenimentul are un impact care poate fi evaluat fiabil asupra sumelor pe

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

care Societatea le va primi de la reasigurator. Pierderea din depreciere este inregistrata in contul de profit sau pierdere.

Castigurile sau pierderile din operatiunile de reasigurare sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere la data materializarii creantelor si datoriilor respectiv lunar in cazul primelor brute cedate in reasigurare, anual in cazul profit sharing-ului (conform specificatiilor tratatului de resigurare) si la data aprobarii platii indemnizatiei de asigurare pentru respectivul eveniment asigurat in cazul daunelor si nu se amortizeaza.

Cedarile conform contractelor de reasigurare nu elibereaza Societatea de obligatiile pe care le are fata de detinatorii politelor de asigurare.

Activele sau datoriile din reasigurare sunt derecunoscute atunci cand drepturile contractuale sunt stinse sau expira sau cand contractul este transferat unui tert.

J. Cheltuieli in avans

Cheltuielile in avans sunt plati efectuate care urmeaza a se suporta esalonat pe cheltuieli pe baza unui scadentar, in perioada sau exercitiile financiare ulterioare. Aceste cheltuieli se exclud din contul de profit si pierdere al perioadei curente si se inregistreaza ulterior in perioada la care acestea se refera.

In categoria cheltuielilor efectuate in avans sunt inregistrate toate cheltuielile ale caror alocari in timp au loc ulterior lunii in care a fost emis documentul/factura. Tipurile de cheltuieli in avans ce pot aparea sunt diverse abonamente si subscriptii, chirii/utilitati, intretineri, asigurari, taxe. Sunt excluse cheltuielile cu serviciile de calatorie (transport, cazare, masa), cele care se refera la perioade mai mici de 3 luni sau cele care se refera la o valoare mai mica de 500 RON/luna.

K. Numerar si echivalente de numerar

Numerarul si echivalentele de numerar prezentate in situatia pozitiei financiare includ numerarul din casa, conturile curente si depozitele la banci pe termen scurt, cu scadenta initiala de trei luni sau mai putin.

In scopul situatiei fluxurilor de trezorerie, numerarul si echivalentele de numerar sunt cele definite mai sus, net de descoperirile de cont.

L. Dividende

Dividendele aferente actiunilor ordinare sunt recunoscute in capitalurile proprii in perioada in care repartizarea lor este aprobata de Adunarea Generala a Actionarilor.

M. Datorii privind asigurarile

Datoriile privind asigurarile sunt recunoscute conform conditiilor contractuale si contabilitatii de angajament, si cuantificate la recunoasterea initiala la valoarea justa minus costurile de tranzactionare direct atribuibile. Ulterior recunoasterii initiale, acestea sunt cuantificate la costul amortizat folosind metoda ratei dobanzii efective.

Derecunoasterea datoriilor privind asigurarile se inregistreaza atunci cand obligatia aferenta datoriei este stinsa, este anulata sau expira.

N. Datorii financiare

Recunoastere initiala si evaluare

Toate datoriile financiare sunt inregistrate initial la valoarea justa si, in cazul datoriilor financiare care nu sunt la valoare justa prin contul de profit si pierdere, minus costurile de tranzactionare direct atribuibile.

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

Datoriile financiare ale Societatii includ datorii comerciale, datorii privind asigurarile (a se vedea sectiunea de mai sus) si alte datorii.

Evaluarea ulterioara

Datoriile financiare care nu sunt la valoare justa prin contul de profit si pierdere sunt evaluate ulterior la costul amortizat.

Derecunoasterea datoriilor financiare

O datorie financiara este derecunoscuta atunci cand obligatia aferenta datoriei este stinsa, este anulata sau expira.

In cazul in care o datorie financiara este inlocuita cu o alta datorie provenind de la acelasi creditor in conditii substantial diferite sau daca termenii unei datorii existente se modifica in mod substantial, acest schimb sau modificare este tratat(a) ca o derecunoastere a datoriei initiale si o recunoastere a noii datorii, iar diferenta dintre respectivele valori contabile este recunoscuta in contul de profit sau pierdere.

O. Activitatea de asigurari de viata

O1. Venituri din prime

In lipsa unei definitii clare in cadrul - IFRS 4 Contracte de asigurare, precum si in scopul asigurarii unei consistente a prezentarii informatiilor la nivelul pietei asigurarilor de viata, veniturile din primele brute subscrise pentru asigurarile de viata la care durata contractului de asigurare este mai mare de 1 an, se stabilesc astfel:

- pentru contractul de asigurari de viata la care se incaseaza prima unica, prima bruta subscrisa reprezinta valoarea primei brute unice aferenta contractului de asigurare;
- pentru contractul de asigurari de viata de tip traditional la care prima de asigurare datorata de asigurat se incaseaza in rate, prima bruta subscrisa reprezinta valoarea primelor brute incasate si de incasat aferente unui an calendaristic din cadrul contractului de asigurare;
- in cazul asigurarilor de viata legate de investitii (unit-linked), prima bruta subscrisa reprezinta prima bruta scadenta.
- in cazul asigurarilor de viata de tip bancassurance, avand in vedere faptul ca Societatea revizuieste anual cota de prima, prima bruta subscrisa reprezinta prima bruta scadenta.
- Alte venituri din prime sunt recunoscute in perioada la care se refera.

O2. Cheltuieli tehnice si de subscriere

In categoria costurilor de achizitie si a altor cheltuieli de subscriere sunt incluse in principal cheltuielile cu comisioanele brute platite agentilor de intermediere de asigurari de viata, atat pentru subscrierea unor contracte noi cat si pentru intretinerea portofoliului de contracte existente, variatia cheltuielilor de achizitie reportate, cheltuielile privind taxa de functionare, fondul de garantare a asiguratilor constituit in baza Legii nr.136/1995 si fondul de rezolutie al asiguratorilor constituit in baza Normei nr.4/2016, net de comisioanele primite de la reasigurator.

Metodologia de constituire a rezervelor matematice (Zillmer) ia in considerare alocarea corecta intre perioade a cheltuielilor de achizitie.

In categoria altor cheltuieli tehnice sunt incluse cheltuielile cu beneficiile platite, respectiv indemnizatiile de deces nete de reasigurare, rascumparari, maturitati si anuitati.

O3. Rezervele tehnice

Rezervele pentru contractele de asigurari de viata sunt calculate printr-o evaluare actuariala prospectiva , tinind cont de conditiile contractuale. Rezervele matematice pentru contractele de asigurari de viata al caror risc este transferat contractantului sunt prezentate in situatiile financiare la valoarea bilantiera a investitiilor asociate.

Rezerva matematica pentru asigurarile traditionale (non-UL) este rezerva Zillmer si este calculata pentru fiecare polita in parte exceptie facand politele de asigurare de tip bancassurance pentru care rezerva matematica este zero intrucat Societatea revizuieste anual cota de prima.

Parametrii pe care se bazeaza calculul rezervei Zillmer sunt:

- **Tabela de mortalitate:** modificarea tabelelor de mortalitate in cadrul rezervei Zillmer poate fi efectuata doar daca ea reflecta o modificare structurala (i.e. nu accidentala/ocazionala) a ratelor de mortalitate aplicabila cohortelor pentru care s-ar efectua modificarea. In plus, este necesara identificarea momentului de la care aceasta modificare ar fi aplicabila si evaluarea efectului asupra relatiei dintre rezerva rezultata si beneficiile contractuale legate de valoarea rezervei care sunt predefinite la momentul emiterii contractului (intr-o rezerva de tip Zillmer, modificarea parametrilor in timpul desfasurarii contractului presupune o redefinire a relatiei prima – suma asigurata). In consecinta, asiguratorul testeaza doar ca nivelul rezervelor este adecvat in conditiile presupunerilor curente de mortalitate.

- Rata tehnica a dobanzii: metodologia de calcul a rezervei Zillmer presupune ca valoarea viitoare a beneficiilor generate de acoperirea riscurilor asigurate sa fie actualizata cu rata tehnica garantata. Astfel, prin aceasta metodologie, asiguratorul este obligat la o crestere predefinita in valoarea rezervei indiferent de rezultatul real al venitului din investitii. In consecinta, rata tehnica garantata nu reprezinta o expresie a celei mai bune estimari referitoare la rata dobanzilor, ci o obligatie asumata de asigurator.

Pentru portofoliul de produse traditionale, proiectia randamentelor depaseste nivelul garantat al ratelor de dobanda. Randamentele previzionate au fost determinate pe baza ratelor de dobanda ale activelor existente in portofoliu si prin ratele estimate pentru investitiile noi (primele viitoare si reinvestirea activelor care ajung la maturitate). Ratele estimate pentru investitiile noi au fost determinate prin bootstrapping pe baza curbei EIOPA presupunand o durata a activelor de 5 ani. Testul de adecvare al rezervelor tehnice efectuat trimestrial de catre Societate arata ca nivelul rezervelor este adecvat.

- **Procentul Zillmer:** in metodologia rezervei Zillmer, acest procent aplicat sumei asigurate reprezinta o estimare a cheltuielilor initiale luate in calcul in evaluarea rezervei. Odata emis contractul de asigurare, procentul Zillmer folosit in evaluarea rezervei pentru acel contract nu mai poate fi modificat (conceptual, el trebuie sa reprezinte cheltuielile ocazionate de emiterea contractului si deci nu are sens modificarea lui ulterioara emiterii).

Rezerva matematica pentru asigurarile UL este calculata pentru fiecare polita in parte si este egala cu valoarea unitatilor de fond aferente politei la pretul de vanzare valabil la data calcularii rezervei. In plus, societatea mai constituie pentru fiecare polita in parte o rezerva aferenta riscului de deces.

Rezerva pentru daune produse dar neavizate: este calculata pe baza evidentelor statistice ca produs intre (1) numarul mediu de zile intre data producerii daunei si data anuntarii ei asiguratorului, (2) numarul mediu de daune pe zi si (3) o valoarea medie a daunei.

Rezerva tehnica pentru scutire de plata primelor: are in vedere constituirea unei rezerve la nivel de polita determinata prin metoda prospectiva de calcul a rezervei matematice nete (valoarea prezenta a obligatiilor financiare ale asiguratorului minus valoarea prezenta a obligatiilor financiare ale asiguratului).

Rezerva de prime - reprezinta proportia din prima bruta anuala subscrisa corespunzatoare perioadei neexpirate din anul contractual al politei

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

Rezerva de daune – este calculata considerand intreaga suma de plata pentru daunele raportate dar neplatite inca.

Alte rezerve tehnice cuprind si rezerva aferenta primelor scadente in cazul contractelor in unitati de cont.

P. Impozite

Impozitul pe profit curent

Creantele si datoriile privind impozitul pe profit curent sunt evaluate la valoarea care se asteapta a fi recuperata de la sau platita catre autoritatile fiscale. Ratele de impozitare si legile fiscale utilizate pentru calcularea sumelor sunt cele care sunt adoptate sau in mare masura adoptate la data de raportare in legislatia nationala. Creantele si datoriile privind impozitul pe profit curent includ si ajustarile pentru impozitele despre care se preconizeaza ca vor fi de plata sau de recuperat cu privire la perioadele anterioare.

Impozitul pe profit curent aferent elementelor recunoscute direct in capitalul propriu sau la alte elemente ale rezultatului global este recunoscut direct in capitalul propriu sau la alte elemente ale rezultatului global, nu in contul de profit sau pierdere. Conducerea evalueaza periodic pozitiile prezentate in declaratiile fiscale cu privire la situatiile in care reglementarile aplicabile referitoare la impozitare sunt supuse interpretarii si constituie provizioane daca este cazul.

Impozitul amanat

Impozitul amanat este prezentat aplicand metoda bilantiera privind diferentele temporare la data de raportare intre bazele de impozitare ale activelor si datoriilor si valoarea contabila a acestora in vederea raportarii financiare.

Datoriile privind impozitul amanat sunt recunoscute pentru toate diferentele temporare impozabile, cu exceptia:

- cazului in care datoria privind impozitul amanat provine din recunoasterea initiala a fondului comercial sau a unui activ sau a unei datorii nete intr-o tranzactie care nu este o combinatie de intreprinderi si, la data tranzactiei, nu afecteaza nici profitul contabil, nici profitul sau pierderea impozabila, si
- pentru diferentele temporare impozabile aferente investitiilor in filiale, entitati asociate si intereselor in asocierile in participatie, in cazul in care momentul reluarii diferentelor temporare poate fi controlat si este probabil ca diferentele temporare sa nu fie reluate in viitorul previzibil.

Creantele privind impozitul amanat sunt recunoscute pentru toate diferentele temporare deductibile, pentru creditele fiscale neutilizate si orice pierderi fiscale neutilizate, in masura in care este probabil sa fie disponibil un profit impozabil fata de care sa poata fi utilizate diferentele temporare deductibile si creditele fiscale neutilizate precum si orice pierderi fiscale neutilizate, cu exceptia cazului in care:

- creanta privind impozitul amanat aferenta diferentelor temporare deductibile provine din recunoasterea initiala a unui activ sau a unei datorii intr-o tranzactie care nu este o combinatie de intreprinderi si, la data tranzactiei, nu afecteaza nici profitul contabil, nici profitul sau pierderea impozabila, si
- in cazul diferentelor temporare deductibile asociate investitiilor in filiale, entitati asociate si intereselor in asocierile in participatie, creantele privind impozitul amanat trebuie recunoscute numai in masura in care exista probabilitatea ca diferentele temporare sa fie reluate in viitorul apropiat si sa existe profit impozabil fata de care sa poata fi utilizate diferentele temporare.

Valoarea contabila a creantelor privind impozitul amanat este revizuita la fiecare data de raportare si reduca in masura in care nu mai este probabil sa fie disponibil suficient profit impozabil pentru a permite utilizarea beneficiului unei parti a creantei privind impozitul pe profit amanat sau al totalitatii acesteia. Creantele privind impozitul amanat nerecunoscute sunt evaluate la fiecare data de raportare si se

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

recunosc in masura in care a devenit probabil faptul ca profitul impozabil viitor va permite recuperarea creantei privind impozitul amanat.

Creantele si datoriile privind impozitul amanat sunt evaluate la ratele de impozitare preconizate a fi aplicate pentru exercitiul in care activul este realizat sau datoria este decontata, pe baza ratelor de impozitare (si a legilor fiscale) care au fost adoptate sau in mare masura adoptate pana la data de raportare.

Impozitul amanat privind elementele recunoscute in afara profitului si pierderii este recunoscut in afara profitului si pierderii. Elementele privind impozitul amanat sunt recunoscute in corelatie cu tranzactia la care se refera, la alte elemente ale rezultatului global sau direct in capitalurile proprii.

Creantele si datoriile privind impozitul amanat sunt compensate daca exista un drept legal de compensare a creantelor privind impozitul curent cu datoriile privind impozitul pe profit curent iar impozitele amanate se refera la aceeasi entitate impozabila si la aceeasi autoritate fiscala.

Q. Conversii valutare

Situatiile financiare ale Societatii sunt prezentate in RON, aceasta fiind si moneda functionala a Societatii.

Tranzactiile realizate in valuta sunt transformate in RON la cursul de schimb valabil la data tranzactiei. Activele si pasivele monetare exprimate in valuta la data intocmirii bilantului sunt transformate in RON utilizand cursurile de schimb comunicate de BNR valabile la sfarsitul perioadei. Castigurile sau pierderile rezultate din aceste conversii valutare sunt incluse in contul de profit si pierdere ca parte a veniturilor sau cheltuielilor financiare.

Principalele cursuri de schimb folosite pentru conversia soldurilor exprimate in valuta din situatiile financiare anuale sunt prezentate in tabelul de mai jos:

RON		
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
1 EUR	4,5245	4,5411
1 USD	4,1477	4,3033

Elementele nemonetare exprimate in valuta evaluate pe baza costului istoric sunt convertite utilizandu-se cursurile de schimb de la data efectuarii tranzactiilor initiale si nu sunt retratate ulterior. Elementele nemonetare exprimate in valuta si evaluate la valoarea justa sunt convertite utilizandu-se cursurile de schimb din data la care a fost determinata valoarea justa.

R. Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute atunci cand Societatea are o obligatie curenta (legala sau implicita) generata de un eveniment anterior, este probabil ca, pentru decontarea obligatiei, sa fie necesara o iesire de resurse incorporand beneficii economice si valoarea obligatiei poate fi estimata credibil. In cazul in care Societatea preconizeaza ca un provizion ii va fi rambursat integral sau partial, rambursarea este recunoscuta ca activ separat, dar numai in cazul in care rambursarea este aproape sigura. Cheltuiala aferenta oricarui provizion este prezentata in contul de profit sau pierdere, neta de orice rambursare. Daca efectul valorii-timp a banilor este semnificativ, provizioanele sunt actualizate utilizand o rata curenta inainte de impozitare care sa reflecte, daca este cazul, riscurile specifice datoriei.

In anul 2016 Societatea a constituit in situatiile financiare statutare un provizion tehnic pentru administrarea fondului de pensii facultative OPTIM conform prevederilor Normei nr. 26/2015 a Autorității de Supraveghere Financiară privind calculul actuarial al provizionului tehnic pentru fondurile de pensii facultative. Acest provizion reprezinta in fapt obligatia Societatii asumata prin prospectul fondului de pensii facultative OPTIM de a garanta rezultatul investitional. Garantarea rezultatului investitional este

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

considerata o garantie financiara si este recunoscuta conform IAS 39 prin asimilare cu un instrument derivativ la valoarea de piata. Calculul valorii de piata al garantiei se face anual. In situatia in care valoarea rezultata din calculul actuarial va fi mai mare decat zero, la finalul fiecărei perioade de raportare se va determina (actuarial) valoarea de piata a garantiei si se va inregistra impactul in conturile de bilant si cont de profit si pierdere adecvate. La data de 31 decembrie 2016 valoarea provizionului tehnic in situatiile financiare IFRS este zero. Impactul diminuării valorii acestui provizion tehnic a fost preluat in rezultatul reportat prin includerea unei sume nedistribuibile in suma de 5.276.686 RON reprezentand contravaloarea provizionului tehnic statutar, constituit conform instructiunilor Autoritatii de Supraveghere Financiara – sectorul pensii private.

S. Datorii amânate

In lipsa posibilitatii de evaluare a obligatiilor ce decurg din contractele de asigurare de viata in baza unui pret de piata, se creaza o inconsistenta semnificativa între evaluarea activelor si cea a obligatiilor, si deci o volatilitate sporita in capitalurile proprii. Schimbarile in evaluarea activelor necesita atentie sporita in urmarirea activelor ce acopera obligatiile pentru scopul de reflectare corecta in contabilitate a obligatiilor ce decurg din contractelor de asigurare in care beneficiile detinatorilor de polita sunt legate de venitul realizat din portofoliul de active financiare care acopera respectivele obligatii precum si in scopul testarii adecvarii obligatiilor deoarece activele si obligatiile nu mai sunt evaluate consistent, pe aceeași baza.

IFRS4 ofera cateva optiuni de a modifica politica contabila existenta pentru a reduce impactul evaluarii incompatibile, cum ar fi:

- Evaluarea datoriilor folosind ratele dobanzilor curente pe piata;
- Contabilitatea colaterala
- Contabilitatea valorii juste

Politica contabila adoptata de catre Societate este cea de contabilitate colaterala, prin evidentierea datoriilor amânate privind participarea detinatorilor de contracte de asigurare la profitul recunoscut din evaluarea activelor financiare. Astfel, se recunoaste in rezultatul global o rezerva de reevaluare in creditul contractantului care reprezinta datoria amanata de participare la profit aferent castigurilor si pierderilor recunoscute dar nerealizate din reevaluarea activelor financiare la valoare de piata.

T. Titluri de participare detinute la societati afiliate

In situatiile financiare individuale Societatea isi prezinta investitiile in titluri de participare la societatile afiliate la nivelul consideratiei platite (cost), in absenta unei evaluari la valoare justa ce poate fi determinata in mod credibil. Valoarea neta a acestora este revizuita periodic cu scopul de a identifica eventuale pierderi din depreciere.

2.3 Ipoteze si estimari contabile semnificative

Ipotezele cheie privind viitorul si alte surse cheie de estimare a incertitudinii la data raportarii care prezinta un risc semnificativ de a provoca o ajustare semnificativa a valorilor contabile ale activelor si datoriilor in urmatorul exercitiu financiar sunt prezentate in continuare.

2.3.1 Datoriile privind contractele de asigurare de viata

a. Rezerve tehnice

Datoriile privind contractele de asigurare de viata se bazeaza fie pe ipoteze curente, fie pe ipoteze stabilite la inceputul contractului, reflectand cea mai buna estimare de la acel moment majorata cu marja de risc si devieri nefavorabile.

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Toate contractele fac obiectul unui test privind nivelul de adecvare al datoriei, care reflecta cea mai buna estimare curenta a conducerii cu privire la fluxurile de trezorerie viitoare.

Principalele ipoteze utilizate se refera la mortalitate, morbiditate, longevitate, profitul investitiei, cheltuieli, ratele de intrerupere si rascumparare si ratele de actualizare:

- Societatea isi bazeaza valorile mortalitatii si morbiditatii pe tabelele standard din domeniu din Romania si Uniunea Europeana, care reflecta experiente istorice, ajustate dupa caz pentru a reflecta expunerea unica la riscuri a Societatii, caracteristicile produsului, pietele tinta si propriile experiente privind gravitatea si frecventa reclamatilor.
- Pentru acele contracte care asigura riscuri in legatura cu longevitatea, se constituie provizioane prudente pentru imbunatatirile viitoare preconizate ale mortalitatii, precum si pentru diversele modificari ale stilului de viata care pot duce la modificari semnificative ale expunerii viitoare preconizate la mortalitate.
- Se fac, de asemenea, estimari cu privire la veniturile viitoare din investitii rezultate din contractele de asigurari de viata garantate cu active. Aceste estimari se bazeaza pe profitul curent de pe piata, precum si pe asteptarile cu privire la progresele economice si financiare viitoare.
- Ipotezele cu privire la cheltuielile viitoare se bazeaza pe nivelurile curente ale cheltuielilor, ajustate cu inflatia preconizata, dupa caz.
- Ratele de intrerupere si rascumparare se bazeaza pe experienta istorica a Societatii privind intreruperile si rascumpararile.
- Ratele de actualizare se bazeaza pe ratele de risc curente din domeniu, ajustate cu propria expunere la risc a Societatii.

2.3.2 Determinarea valorii juste a activelor financiare si a instrumentelor financiare derivate folosind tehnici de evaluare

Cand valorile juste ale activelor financiare si ale datoriilor financiare inregistrate in situatia pozitiei financiare nu se pot obtine de pe pietele active, acestea sunt determinate folosind diverse tehnici de evaluare care includ utilizarea modelelor de fluxuri de trezorerie actualizate si/sau a altor modele matematice. Informatiile introduse in aceste modele sunt obtinute din date de piata observabile, dupa caz, dar daca nu sunt disponibile date de piata observabile, sunt necesare rationamente pentru a stabili valorile juste.

Titlurile de stat si certificatele cu discount emise de Statul Roman sunt evaluate folosind metoda actualizarii fluxurilor viitoare de trezorerie. Pentru actualizare sunt folosite ratele de fixing publicate de Banca Nationala a Romaniei (media dintre ratele BID si ASK) pentru ziua pentru care se face evaluarea. Obligatiunile corporative sunt evaluate folosind cotationile BID disponibile in piata si oferite de o sursa primara desemnata pentru fiecare obligatiune in parte, de obicei banca implicata in emisiunea initiala a obligatiunii respective. In lipsa unei cotationi de la sursa desemnata ca si primara se folosesc metode alternative – preturi cotate de alti brokeri ce tranzactioneaza instrumentul respectiv, preturi calculate folosind un model de evaluare bazat pe alte date din piata.

2.4 Modificari ale politicilor contabile si alte informatii de furnizat

Adoptarea noilor standarde / interpretari / modificari nu a avut un impact semnificativ asupra pozitiei financiare sau a performantei Societatii.

Politicile contabile adoptate sunt consecvente cu cele din exercitiul financiar anterior, cu exceptia urmatoarelor standarde modificate, care au fost adoptate de Societate la 1 ianuarie 2016:

- IAS 16 Imobilizari corporale si IAS 38 Imobilizari necorporale (modificare) Clarificarea metodelor acceptabile pentru amortizare
Aceasta modificare clarifica principiile din IAS 16 Imobilizari corporale si IAS 38 Imobilizari necorporale conform carora venitul reflecta un anumit model al beneficiilor economice generate din derularea unei

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

afaceri (din care face parte activul) mai degraba, decat al beneficiilor economice consumate prin utilizarea activului. Drept urmare, raportul dintre veniturile generate si veniturile totale preconizate a fi generate nu poate fi folosit pentru a amortiza un element de imobilizari corporale si poate fi folosita numai in situatii extrem de restranse pentru a amortiza imobilizarile necorporale.

- **IAS 27 Situatii financiare individuale (modificat)**
Aceasta modificare permite entitatilor sa foloseasca metoda punerii in echivalenta pentru a contabiliza investitiile in filiale, asocierile in participatie si asociati in cadrul situatiilor lor financiare individuale si va ajuta anumite jurisdicii sa treaca la IFRS la nivelul situatiilor financiare individuale, reducand costurile de conformare fara a reduce nivelul informatiilor puse la dispozitia investitorilor.
- **IFRS 10, IFRS 12 si IAS 28: Entitati de investitii: aplicarea exceptiei de consolidare (modificari)**
Modificarile se refera la trei aspecte aparute in practica in legatura cu aplicarea exceptiei de consolidare pentru entitatile de investitii. Modificarile clarifica faptul ca exceptia de la prezentarea de situatii financiare consolidate se aplica unei entitati-mama care este o filiala a unei entitati de investitii atunci cand entitatea de investitii isi evalueaza filialele la valoarea justa. De asemenea, modificarea clarifica faptul ca numai o filiala care nu este, in sine, o entitate de investitii dar furnizeaza servicii de asistenta entitatii de investitii este consolidata. Toata celelalte filiale ale unei entitati de investitii sunt evaluate la valoarea justa. In cele din urma, modificarile IAS 28 Investitii in entitatile asociate si in asocierile in participatie permit investitorilor ca, la aplicarea metodei punerii in echivalenta, sa pastreze evaluarea la valoarea justa aplicata de entitatea asociata sau asocierea in participatie a entitatii de investitii pentru interesele sale in filiale.
- **IAS 1: Initiativa de prezentare a informatiilor (modificare)**
Modificarile IAS 1 Prezentarea situatiilor financiare incurajeaza si mai mult societatile sa aplice rationamente profesionale atunci cand determina informatiile pe care trebuie sa le prezinte si modul in care le structureaza in cadrul situatiilor financiare. Modificarile clarifica, mai degraba decat sa modifice semnificativ, cerintele existente ale IAS 1. Modificarile se refera la pragul de semnificatie, ordinea notelor, subtotaluri si dezagregare, politici contabile si prezentarea altor elemente ale rezultatului global decurgand din investitiile contabilizate conform metodei punerii in echivalenta.

2.5 Standarde emise care nu au intrat inca in vigoare

La data pregatirii situatiilor financiare la data de 31 decembrie 2016, Conducerea nu a aplicat standardele si interpretarile noi sau modificate prezentate mai jos care sunt emise si vor intra in vigoare dupa data de 31 decembrie 2016:

Standarde care au fost adoptate de Uniunea Europeana:

IFRS 9 Instrumente financiare (2014)

(In vigoare pentru perioadele anuale incepand cu sau dupa data de 1 ianuarie 2018)

IFRS 9 include cerinte privind instrumentele financiare, referitoare la recunoasterea, clasificarea si evaluarea, pierderile din depreciere, derecunoasterea si contabilitatea de acoperire impotriva riscurilor:

- IFRS 9 introduce o noua abordare privind clasificarea activelor financiare, care este determinata de caracteristicile fluxurilor de numerar si de modelul de business in cadrul caruia este detinut un activ. Aceasta abordare unica bazata pe principii inlocuieste cerintele din IAS 39 bazate pe reguli. Noul model va determina de asemenea existenta unui singur model de depreciere aplicabil tuturor instrumentelor financiare.
- IFRS 9 introduce un model nou privind pierderile din depreciere, bazat pe pierderile asteptate, care va impune recunoasterea mai rapida a pierderilor asteptate din deprecierea creantelor. Standardul prevede ca entitatile sa inregistreze pierderile din depreciere asteptate aferente creantelor din momentul recunoasterii initiale a instrumentelor financiare si totodata sa recunoasca mult mai repede pierderile din depreciere asteptate pe intreaga durata de viata a acestora.

- IFRS 9 introduce un model semnificativ imbunatatit privind contabilitatea de acoperire, ce cuprinde cerinte suplimentare de prezentare a informatiilor privind activitatea de administrare a riscurilor. Noul model reprezinta o revizuire semnificativa a principiilor contabilitatii de acoperire, care permite alinierea tratamentului contabil cu activitatile de administrare a riscurilor.
- IFRS 9 elimina volatilitatea din contul de profit sau pierdere cauzata de modificarea riscului de credit aferent datoriilor evaluate la valoare justa. Modificarea cerintelor de contabilizare a acestor datorii presupune ca veniturile generate de deteriorarea propriului risc de credit al unei entitati nu vor mai fi recunoscute prin profit sau pierdere.

Societatea va amana aplicarea IFRS 9 pana la data intrarii in vigoare a noului standard pentru contractele de asigurare (IFRS 17), previzionata pentru 1 ianuarie 2021, aplicand exceptia temporara de aplicare a IFRS 9 asa cum a fost descrisa in prevederile IFRS 17 descrise mai jos.

IFRS 15 Venituri din contractele cu clientii

(In vigoare pentru perioadele anuale incepand cu sau dupa 1 ianuarie 2018. Se permite aplicarea anterior acestei date.)

Clarificarile privind IFRS 15 Venituri din Contracte cu Clientii nu sunt inca aprobate de catre UE, dar IFRS 15 Venituri din contracte cu clientii, inclusiv data intrarii in vigoare a IFRS 15, au fost aprobate de catre UE.

Noul standard ofera un cadru care inlocuieste prevederile existente privind recunoasterea veniturilor in IFRS. Societatile vor adopta un model in cinci pasi pentru a determina momentul in care trebuie sa recunoasca veniturile, si la ce valoare. Noul model precizeaza ca veniturile trebuie recunoscute atunci cand (sau pe masura ce) o entitate transfera controlul asupra bunurilor sau serviciilor catre un client la valoarea la care Societatea se asteapta sa aiba dreptul. Daca anumite criterii sunt indeplinite, veniturile sunt recunoscute:

- cu timpul, intr-o maniera care sa descrie performanta entitatii; sau
- la un moment dat, atunci cand controlul asupra bunurilor sau serviciilor este transferat catre client.

IFRS 15 stabileste, de asemenea, principiile pe care o entitate urmeaza sa le aplice pentru a pregati notele la situatiile financiare, pentru a furniza informatii calitative si cantitative utile utilizatorilor situatiilor financiare cu privire la natura, suma, planificarea si gradul de incertitudine privind veniturile si fluxurile de numerar aferente unui contract cu un client.

Desi nu a finalizat inca in totalitate evaluarea initiala a impactului potential al IFRS 15 asupra situatiilor financiare ale entitatii, conducerea nu se asteapta ca noul standard, atunci cand va fi aplicat prima data, sa aiba un impact semnificativ asupra situatiilor financiare ale entitatii.

Standarde care nu au fost adoptate de Uniunea Europeana:

IFRS 17 Contracte de asigurari

(In vigoare pentru perioade financiare incepand la si dupa date de 1 ianuarie 2021)

Standardul determina schimbari fundamentale in ce priveste contabilizarea si raportarea contractelor de asigurari.

Standardul va aduce pentru utilizatorii situatiilor financiare o perspectiva complet noua. Nivelul ridicat de transparenta asupra profitabilitatii contractelor noi sau a celor existente le va acorda o mai mare vizibilitate asupra situatiei financiare a asiguratorilor. Pe langa cerinte de prezentare suplimentare, noul standard aduce o noua metoda de masurare a contractelor de asigurari, atat la recunoastere, cat si la masurarea ulterioara.

Conducerea va evalua impactul noului standard asupra situatiilor financiare ale entitatii.

IFRS 16 Leasing

(In vigoare pentru perioadele anuale care incep la sau dupa 1 ianuarie 2019. Se permite aplicarea anterior acestei date daca Societatea aplica si IFRS 15).

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

IFRS 16 inlocuieste IAS 17 Leasing si interpretarile aferente. Standardul elimina modelul actual de contabilitate pentru locatari si in schimb cere companiilor sa aduca cele mai multe contracte de leasing in bilant in cadrul unui singur model, eliminand distinctia dintre leasing-ul operational si cel financiar.

In conformitate cu IFRS 16, un contract este sau contine leasing daca transmite dreptul de a controla utilizarea unui activ identificat pentru o perioada de timp, in schimbul unei plati obligatorii. In cazul acestui tip de contracte, noul model impune ca un locatar sa recunoasca un activ cu drept de utilizare si o datorie de leasing. Activul cu drept de utilizare este depreciat iar datoria acumuleaza dobanda. Acest lucru va avea ca rezultat un model cu plati mai ridicate la inceputul perioadei de leasing al cheltuielilor pentru cele mai multe leasing-uri, chiar si atunci cand locatarul plateste chirii anuale constante.

Noul standard introduce o serie de exceptii de la domeniul de aplicare pentru utilizatori care includ:

contracte de leasing cu o durata de inchiriere de 12 luni sau mai putin si care nu contin optiuni de achizitie si contracte de leasing unde activul suport are o valoare mica (tranzactii de leasing "cu valori reduse"). Contabilitatea locatorului va ramane in mare masura neafectata de introducerea noului standard iar distinctia dintre leasing-ul operational si cel financiar va fi pastrata.

Societatea nu se asteapta ca noul standard, atunci cand se va fi aplica prima data, sa aiba un impact semnificativ asupra situatiilor financiare deoarece Societatea nu este angajata in contracte care ar intra in domeniul de aplicare al IFRS 16.

Amendamente aduse IFRS 2: IFRS 2: Clasificarea si masurarea tranzactiilor cu plata pe baza de actiuni

(In vigoare pentru perioadele anuale care incep la sau dupa 1 ianuarie 2018; aplicabil prospectiv. Se permite aplicarea anterior acestei date)

Amendamentele clarifica contabilizarea platilor pe baza de actiuni in urmatoarele domenii:

- efectele conditiilor de imputernicire sau lipsa imputernicirii privind masurarea platilor pe baza de actiuni decontate in numerar;
- tranzactiile cu plata pe baza de actiuni, cu o caracteristica de decontare neta pentru retinerea obligatiilor fiscale; si
- o modificare a termenilor si conditiilor unei plati pe baza de actiuni care schimba clasificarea operatiunii din decontata prin numerar in decontata prin capitaluri proprii.

Societatea se asteapta ca amendamentele, atunci cand sunt aplicate prima data, sa aiba impact asupra situatiilor financiare ale entitatii, deoarece Societatea evalueaza datoria rezultata dintr-o plata pe baza de actiuni decontata in numerar, utilizand valoarea justa completa. Cu toate acestea, impactul cantitativ al adoptarii modificarilor poate fi evaluata numai in anul aplicarii initiale a modificarilor, deoarece acest lucru va depinde de natura tranzactiilor cu plata pe baza de actiuni care intra in entitate.

Amendamente aduse IFRS 4: Aplicarea IFRS 9 Instrumente financiare cu IFRS 4 Contracte de asigurare

(In vigoare pentru perioadele anuale care incep la sau dupa 1 ianuarie 2021; aplicabil prospectiv.)

Modificarile abordeaza preocuparile legate de implementarea IFRS 9, inainte de implementarea IFRS 17. Modificarile introduc doua solutii optionale. O solutie este o scutire temporara de la IFRS 9, amanand practic aplicarea sa pentru unii asiguratori. Cealalta este o abordare de suprapunere a prezentarii pentru a atenua volatilitatea care poate aparea in momentul aplicarii IFRS 9 inainte de viitorul standard privind contractele de asigurare.

Societatea, in calitate de furnizor de asigurare, intentioneaza sa aplice scutirea de la adoptarea IFRS 9 si, prin urmare, nu se asteapta la un impact semnificativ asupra situatiilor financiare ale entitatii.

Amendamente la IFRS 10 si IAS 28 Vanzare sau aport de active intre un investitor si Societatea asociata sau asocierea in participatie

(IASB nu a stabilit inca data exacta a intrarii in vigoare, dar se permite adoptarea in avans)

Amendamentele clarifica faptul ca intr-o tranzactie care implica o entitate asociata sau asociere in participatie, gradul de recunoastere a castigului sau a pierderii depinde de masura in care activele vandute sau aduse ca aport constituie o intreprindere, astfel incat:

- un castig sau o pierdere sunt recunoscute in intregime atunci cand o tranzactie intre un investitor si Societatea asociata sau asocierea in participatie implica transferul unui activ sau al

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

- activelor care constituie o intreprindere (indiferent daca acesta este incorporat intr-o filiala sau nu), in timp ce
- un castig sau o pierdere sunt recunoscute partial atunci cand o tranzactie intre un investitor si o entitate asociata sau asociere in participatie implica active care nu constituie o intreprindere, chiar daca aceste active sunt incorporate intr-o filiala

Societatea se asteapta ca amendamentele, cand vor fi aplicate pentru prima data, sa aiba impact asupra prezentarii situatiilor financiare ale entitatii. Cu toate acestea, impactul cantitativ al adoptarii Amendamentelor poate fi evaluat numai in anul aplicarii initiale a Amendamentelor, deoarece depinde de transferul de active sau intreprinderi catre Societatea asociata sau societatea in participatie, care are loc in cursul perioadei de raportare.

Amendamente aduse la IAS 7

(In vigoare pentru perioadele anuale care incep la sau dupa 1 ianuarie 2017; aplicabil prospectiv. Se permite aplicarea anterior acestei date.)

Amendamentele necesita noi prezentari care ajuta utilizatorii sa evalueze modificarile datoriilor care decurg din activitatile de finantare, inclusiv schimbarile generate de fluxurile de numerar si modificarile nemonetare (cum ar fi efectul castigurilor sau al pierderilor din diferentele de schimb valutar, schimbarile care apar pentru obtinerea sau pierderea controlului asupra filialelor, modificarile valorii juste). Societatea se asteapta ca amendamentele, atunci cand vor fi aplicate aplicate prima data, sa nu aiba un impact semnificativ asupra prezentarii situatiilor financiare ale Entitatii.

Amendamente aduse la IAS 12: Recunoasterea activelor privind impozitul amanat pentru pierderile nerealizate

(In vigoare pentru perioadele anuale care incep la sau dupa 1 ianuarie 2018; aplicabil prospectiv. Se permite aplicarea anterior acestei date.) Aceasta pronuntare nu este inca aprobata de UE.

Amendamentele clarifica cum si cand sa se inregistreze activele privind impozitul amanat in anumite situatii si clarifica cum ar trebui sa fie determinate veniturile impozabile viitoare in scopul evaluarii si recunoasterii activelor privind impozitul amanat.

Societatea se asteapta ca amendamentele, atunci cand vor fi aplicate prima data, sa nu aiba un impact semnificativ asupra prezentarii situatiilor financiare ale Entitatii, deoarece Societatea evalueaza deja profitul impozabil viitor in concordanta cu Amendamentele.

Amendamente aduse la IAS 40 Investitii imobiliare

(In vigoare pentru perioadele anuale care incep la sau dupa 1 ianuarie 2018; aplicabil prospectiv)

Amendamentele consolideaza principiul transferurilor in, sau in afara investitiilor imobiliare din IAS 40 Investitii imobiliare pentru a specifica faptul ca un astfel de transfer ar trebui sa fie realizat numai atunci cand a avut loc o schimbare in modul de utilizare a proprietatii. Pe baza amendamentelor se efectueaza un transfer atunci si numai atunci cand exista o schimbare reala in utilizare - adica un activ indeplineste sau inceteaza sa indeplineasca definitia investitiei imobiliare si exista dovezi ale modificarii utilizarii. Doar schimbarea intentiei conducerii cu privire la gestionarea activului nu este suficienta pentru un transfer.

Societatea nu se asteapta ca amendamentele sa aiba un impact semnificativ asupra situatiilor financiare, deoarece Societatea nu detine investitii imobiliare.

IFRIC 22 IFRIC 22 Tranzactiile in valuta si contraprestatia achitata in avans

(In vigoare pentru perioadele anuale care incep la sau dupa 1 ianuarie 2018)

Interpretarea clarifica modul de a determina data tranzactiei in scopul stabilirii ratei de schimb care va fi utilizata la recunoasterea initiala a activelor aferente, cheltuielii sau venitului (sau o parte a acestora) la derecunoasterea unui activ nemonetar sau a unei datorii nemonetare care rezulta din plata sau incasarea unei contraprestatii in avans intr-o moneda straina. In astfel de circumstante, data tranzactiei este data la care o Societatea recunoaste prima data activul nemonetar sau datoria nemonetara care rezulta din plata sau incasarea unei contraprestatii in avans.

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Societatea nu se asteapta ca Interpretarea, atunci cand este aplicata prima data, sa aiba un impact semnificativ asupra situatiilor financiare intrucat Societatea utilizeaza cursul de schimb de la data tranzactiei pentru recunoasterea initiala a activului nemonetar sau a datoriei nemonetare care rezulta din plata sau incasarea de contraprestatii in avans.

Imbunatatiri anuale

Imbunatatirile anuale la IFRS din perioada 2014-2016 au fost emise pe 8 decembrie 2016 si introduc doua amendamente la doua standarde si modificari care decurg din alte standarde si interpretari care au ca rezulta modificari contabile in scopuri de prezentare, de recunoastere sau de evaluare. Amendamentele la IFRS 12 Prezentarea itnereselor detinute in alte entitati sunt in vigoare pentru perioadele anuale care incep la sau dupa 1 ianuarie 2017 iar amendamentele la IAS 28 Investitii in entitatile asociate si in asocierile in participatie sunt in vigoare pentru perioade anuale care incep la sau dupa 1 ianuarie 2018, cu aplicare retrospectiva. Se permite aplicarea anterior acestei date. Societatea se asteapta ca niciunul dintre aceste amendamente sa nu aiba impact semnificativ asupra situatiilor sale financiare.

3. Note la situatiile financiare

3.1 Informarea pe segmente

Activitatile operationale sunt organizate si gestionate separate in conformitate cu natura produselor si serviciilor furnizate pentru fiecare segment reprezentand o unitate organizational strategica ce ofera diferite produse.

In scopul gestionarii, Societatea este organizata in urmatoarele segmente operationale:

- Asigurari de viata – produse de asigurare de viata adresate atat persoanelor fizice cat si societatilor juridice
- Administrarea fondurilor de pensii facultative

Tranzactiile intre segmentele de activitate sunt realizate la o valoare justa. Activele si datoriile pe segmente sunt evidentiata in mod distinct incluzand elemente direct atribuibile unui segment. Gruparea conturilor individuale pe linii mari de venituri si cheltuieli, respectiv active si datorii si capitaluri, pentru scopurile raportarii pe segmente se face, in principal, bazat pe informatiile pe care conducerea le foloseste atunci cand ia deciziile operationale cu privire la principalele linii de business ale Societatii: asigurările de viata si administrarea fondurilor de pensii facultative.

Evaluarea performantei fiecarui segment se realizeaza in baza profitului sau pierderii raportat(e) pe segment care poate fi masurat(a) in mod diferit fata de profitul sau pierderea din situatiile financiare consolidate. Cheltuielile cu impozitul pe profit si cele cu impozitul amanat sunt determinate la nivel consolidat.

Situatia contului de profit sau pierdere aferenta anului 2016 pe segmente de activitate este prezentata in urmatorul tabel:

CONTUL DE PROFIT SI PIERDERE	Asigurari de viata	Administrarea fondurilor de pensii facultative
Venituri din prime brute subscrise, nete de reasigurare	636.120.146	
Venituri din investitii	155.874.034	
Venituri din comisioane	474.331	19.687.377
Alte venituri din exploatare	368.101	201.333
TOTAL VENITURI DIN ACTIVITATEA CURENTA	792.836.612	19.888.710
Cheltuieli cu variatia rezervelor tehnice, net de reasigurare	230.747.518	
Alte cheltuieli tehnice, net de reasigurare	336.506.000	
Cheltuieli de achizitie si alte cheltuieli de subscriere	65.293.879	
TOTAL CHELTUIELI TEHNICE SI DE SUBSCRIERE	632.547.398	
Cheltuieli cu investitiile	1.645.942	89.911

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)*

Cheltuieli operationale	120.855.598	18.091.746
TOTAL CHELTUIELI DIN ACTIVITATEA CURENTA	755.048.938	18.181.656
PROFITUL BRUT AL ANULUI CURENT	37.787.674	1.707.054
Cheltuieli cu impozitul pe profit	4.224.004	
Cheltuieli cu impozitul amanat	1.556.111	
PROFIT NET	32.007.559	1.707.054
ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL		
Modificarea rezervei din reevaluarea la piata a activelor financiare disponibile pentru vanzare	(23.998.268)	(70.932)
Modificarea rezervei din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare	23.779.839	
Impozit amanat aferent altor elemente ale rezultatului global	46.298	
ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL, NET	(172.131)	(70.932)
TOTAL REZULTAT GLOBAL	31.835.429	1.636.122

Prezentam comparativ situatia contului de profit sau pierdere aferenta anului 2015*retratata pe segmente de activitate in urmatorul tabel:

CONTUL DE PROFIT SI PIERDERE	-RON-	
	Asigurari de viata	Administrarea fondurilor de pensii facultative
Venituri din prime brute subscrise, nete de reasigurare	616.004.962	
Venituri din investitii	134.448.105	
Venituri din comisioane	50.477	16.578.796
Alte venituri din exploatare		423.608
TOTAL VENITURI DIN ACTIVITATEA CURENTA	750.503.544	17.002.404
Cheltuieli cu variatia rezervelor tehnice, net de reasigurare	212.300.386	
Alte cheltuieli tehnice, net de reasigurare	325.062.777	
Cheltuieli de achizitie si alte cheltuieli de subscriere	59.781.483	
TOTAL CHELTUIELI TEHNICE SI DE SUBSCRIERE	597.144.646	
Cheltuieli cu investitiile	3.585.618	148.302
Cheltuieli operationale	119.947.070	19.736.195
TOTAL CHELTUIELI DIN ACTIVITATEA CURENTA	720.677.334	19.884.497
PROFITUL BRUT AL ANULUI CURENT	29.826.210	(2.882.093)
Cheltuieli cu impozitul pe profit	4.830.860	
PROFIT NET	24.995.350	(2.882.093)
ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL		
Modificarea rezervei din reevaluarea la piata a activelor financiare disponibile pentru vanzare	(15.181.447)	(89.914)
Modificarea rezervei din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare	(3.267.972)	
Impozit amanat aferent altor elemente ale rezultatului global	2.951.907	14.386
ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL, NET	(15.497.512)	(75.528)
TOTAL REZULTAT GLOBAL	9.479.838	(2.957.621)

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel***Situatia pozitiei financiare la 31 decembrie 2016 pe segmente de activitate:**

-RON-

	Asigurari de viata	Administrarea fondurilor de pensii facultative	Ajustari	Total
Numerar si echivalente numerar	78.937.508	2.618.171		81.555.679
Active financiare la valoare justa prin profit sau pierdere - investitii cu risc investitional transferat contractantilor	1.867.560.964			1.867.560.964
Active financiare disponibile in vederea vanzarii	1.437.930.536	10.774.110		1.448.704.646
Titluri de participare detinute la societati afiliate	445.780			445.780
Imobilizari corporale	5.142.205	18.776		5.160.981
Imobilizari necorporale	1.328.162	76.395		1.404.557
Creante din asigurari directe si reasigurare	150.557.703			150.557.703
Creante privind impozitul pe profit current				
Alte creante si cheltuieli in avans	66.543.196	1.655.215	(1.641.798)	66.556.613
TOTAL ACTIVE	3.608.446.054	15.142.667	(1.641.798)	3.621.946.923
Capital social	174.215.617	74.400.000		248.615.617
Rezerve de reevaluare active financiare la valoare justa, net	16.207.203	11.975		16.219.178
Alte rezerve	29.126.563			29.126.563
Rezultat reportat	(15.338.836)	(64.954.072)		(80.292.908)
Rezultat current	32.851.344	863.269		33.714.613
TOTAL CAPITALURI PROPRII	237.061.891	10.321.172		247.383.063
Rezerve tehnice pentru contracte cu risc investitional pastrat de Societate	1.419.565.751			1.419.565.751
Rezerve tehnice pt contracte cu risc investitional transferat contractantilor	1.867.560.964			1.867.560.964
Alte provizioane	72.540	1.253.289		1.325.829
Datorii din asigurari directe si reasigurare	22.112.529			22.112.529
Datorii privind impozitul pe profit	829.310			829.310
Datorii privind impozitul amanat	13.111.197			13.111.197
Alte datorii	48.131.872	3.568.206	(1.641.798)	50.058.280
TOTAL DATORII	3.371.384.163	4.821.495	(1.641.798)	3.374.563.860
TOTAL DATORII SI CAPITALURI PROPRII	3.608.446.054	15.142.667	(1.641.798)	3.621.946.923

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Prezentam comparativ situatia pozitiei financiare la data de 31 decembrie 2015*retratat pe segmente de activitate:

-RON-

	Asigurari de viata	Administrarea fondurilor de pensii facultative	Ajustari	Total
Numerar si echivalente numerar	54.737.448	5.251.330		59.988.778
Active financiare la valoare justa prin profit sau pierdere - investitii cu risc investitional transferat contractantilor	1.763.151.463			1.763.151.463
Active financiare disponibile in vederea vanzarii	1.339.211.595	6.706.438		1.345.918.033
Titluri de participare detinute la societati afiliate	445.780			445.780
Imobilizari corporale	1.870.642	9.815		1.880.457
Imobilizari necorporale	927.466	70.548		998.014
Creante din asigurari directe si reasigurare	136.744.861			136.744.861
Creante privind impozitul pe profit current	35.252			35.252
Alte creante si cheltuieli in avans	58.277.663	106.288	(800.645)	57.583.306
TOTAL ACTIVE	3.355.402.170	12.144.419	(800.645)	3.366.745.944
Capital social	174.215.617	70.400.000		244.615.617
Rezerve de reevaluare active financiare la valoare justa, net	16.631.913	(75.528)		16.556.385
Alte rezerve	28.939.006	147.085		27.538.179
Rezultat reportat	(23.011.099)	(62.071.979)		(85.083.078)
Rezultat current	24.995.350	(2.882.093)		22.113.257
TOTAL CAPITALURI PROPRII	221.770.787	5.517.485		227.288.272
Rezerve tehnice pentru contracte cu risc investitional pastrat de Societate	1.763.151.463			1.763.151.463
Rezerve tehnice pt contracte cu risc investitional transferat contractantilor	1.307.228.451			1.307.228.451
Alte provizioane	16.190			16.190
Datorii din asigurari directe si reasigurare	14.586.331			14.586.331
Datorii privind impozitul amanat	11.601.384			11.601.384
Alte datorii	37.047.564	6.626.934	(800.645)	42.946.630
TOTAL DATORII	3.133.631.383	6.626.934	(800.645)	3.139.457.672
TOTAL DATORII SI CAPITALURI PROPRII	3.355.402.170	12.144.419	(800.645)	3.366.745.944

In rubrica ajustari sunt incluse soldurile operatiunilor de decontare intrasegment.

In categoria alte venituri din exploatare sunt incluse si veniturile din dobanzi pentru segmentul de administrare pensii facultative in suma de 271.881 RON (2015: 401.186 RON). Pentru segmentul de asigurari de viata, dobanzile sunt incluse in categoria venituri din investitii (nota 3.3.1) fiind in suma de 61.631.025 RON (2015: 65.279.694 RON).

In categoria cheltuielilor operationale sunt incluse si cheltuielile cu amortizarea imobilizarilor corporale si necorporale in suma de 34.039 RON (2015: 48.974 RON) pentru activitatea de administrare a pensiilor facultative si in suma de 1.808.623 RON (2015: 3.620.780 RON) pentru segmentul de asigurari de viata.

In cursul anului 2016 s-au efectuat achizitii de imobilizari corporale si necorporale in suma de 6.995.189 RON din care 18.807 RON (2015: 159.444 RON) pentru segmentul de administrare pensii facultative si in

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)*

suma de 6.976.382 RON (2015: 2.385.544 RON) pentru segmentul de asigurari de viata – Nota 3.16 si 3.17

3.2 Prime subscrise nete de variatia rezervei de prima, nete de reasigurare

	2015	-RON- 2016
Asigurari directe:		
Asigurari pentru contracte al caror risc investitional este pastrat de Societate (cu participare la profit)	212.230.482	225.919.177
Asigurari pentru contracte al caror risc investitional este pastrat de Societate (fara participare la profit)	124.448.394	161.537.966
Asigurari pentru contracte al caror risc investitional este transferat contractantului	292.059.084	274.257.574
Total venituri din prime brute subscrise	628.737.960	661.717.717
Cedari in reasigurare	(3.200.041)	(15.815.833)
Variatia rezervei de prima neta de reasigurare	(9.532.957)	(9.778.738)
TOTAL prime brute subscrise nete de reasigurare	616.004.962	636.120.146

	2015	2016
Asigurari directe:		
Asigurari pentru contracte cu prima unica	24.212.513	22.194.326
Asigurari pentru contracte cu prima periodica	604.525.447	639.520.391
Cedari in reasigurare	(3.200.041)	(15.815.833)
Variatia rezervei de prima neta de reasigurare	(9.532.957)	(9.778.738)
Total venituri din prime brute subscrise	616.004.962	636.120.146

In urma aplicarii testului pentru prezenta riscului de asigurare semnificativ conform cadrului IFRS 4 faza I, pe baza analizei contract cu contract au fost identificate o serie de contracte de tip unit linked care nu trec testul de risc semnificativ.

Conform politicii de clasificare a contractelor de asigurare, riscul semnificativ este evaluat la nivel de contract in primul pas, iar in pasul urmator la nivelul portofoliului cu riscuri omogene. In urma evaluarii la nivelul portofoliului cu riscuri omogene, aceste contracte reprezinta 0,38% din portofoliul activ la data de 31 decembrie 2016. Drept urmare, Societatea a clasificat toate produsele de asigurare practicate in categoria contractelor de asigurari de viata.

Primele de asigurare de grup totalizeaza la finalul anului 2016 suma de 51.141.064 RON reprezentand 7,7% din total prime brute subscrise. La data de 31 decembrie 2015, acelasi indicator este in suma de 24.850.134 RON reprezentand 3,9% din total prime brute subscrise.

Din cadrul produselor din portofoliu, primele subscrise aferente asigurarilor de accident si boala, in valoare de 16.316.842 RON (2015: 437.378 RON) sunt incadrate in clasa A1, iar primele brute subscrise aferente produselor de sanatate in valoare de 10.153.152 RON (2015: 543.867 RON) sunt incadrate in clasa A2. Volumul total, corespunzator acestor prime, reprezinta 4% din total prime brute subscrise (2015: 0,2%).

Toate veniturile Societatii din prime brute subscrise sunt obtinute pe teritoriul Romaniei.

3.3 Venituri din investitii

	2015	-RON- 2016
Active financiare disponibile in vederea vanzarii - cu risc investitional pastrat de Societate	68.524.543	69.000.910
Active financiare la valoare justa prin profit sau pierdere – cu risc investitional transferat contractantilor	65.923.562	86.873.124
Total venituri din investitii	134.448.105	155.874.034

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Veniturile din investitii aferente anului 2015 au fost corectate in prezentare prin reclasificarea veniturilor din vanzari de unitati in fonduri mutuale in suma de 79.244.428 RON in categoria activelor financiare la valoare justa prin profit sau pierdere cu risc investitional transferat contractantilor. Aceste venituri au fost anterior eronat incadrate ca fiind aferente activelor financiare disponibile in vederea vanzarii.

Venituri din investitii in active financiare cu risc investitional pastrat de Societate

	2015	-RON- 2016
Venituri din dobanzi din care:		
	65.279.694	61.631.025
Venituri din dobanzi obligatiuni	64.004.864	61.504.315
Venituri din dobanzi depozite si conturi curente	1.274.830	126.710
Castiguri/(pierderi) provenind din vanzarea plasamentelor	1.210.691	151.335
Venituri din participatii (dividende primite)	444.557	2.789.214
Venituri din amortizari titluri de stat	1.589.601	1.187.708
Venituri din unitati de fonduri mutuale	-	(971.300)
Castiguri din diferente curs investitii	-	4.212.928
TOTAL venituri din investitii aferente activelor financiare cu risc investitional pastrat de Societate	68.524.543	69.000.910

Venituri din investitii in active financiare cu risc investitional transferat contractantilor

	2015	-RON- 2016
Venituri din comisioane aferente plasamentelor	101.398	368.329
Venit din dobanzi	576.444	56.012
Venit net din plasamente in unitati de fonduri mutuale	58.769.673	86.809.287
Castiguri/ pierderi din diferente curs investitii	6.476.047	(360.504)
Total venituri din investitii aferente activelor financiare cu risc investitional transferat contractantilor	65.923.562	86.873.124

Veniturile din comisioane aferente plasamentelor au fost incluse in categoria veniturilor din investitii fiind redistribuite de catre Societate in vederea acumularii de unitati de fond.

3.4 Venituri din comisioane

	2015	-RON- 2016
Venituri din comisioane administrare investitii asigurari de viata	50.477	474.331
Venituri din comisioane de administrare fonduri de pensii facultative	16.578.796	19.687.377
Total venituri din comisioane	16.629.273	20.161.708

3.5 Alte venituri din exploatare

	2015	-RON- 2016
Venituri din dobanzi depozite si conturi curente	401.186	368.101
Venituri din vanzare mijloace fixe	22.422	201.333
Total alte venituri din exploatare	423.608	569.434

3.6 Cheltuieli cu investitiile

Cheltuielile cu comisioanele aferente administrarii investitiilor au insumat 1.735.852 RON la 31 decembrie 2016, comparativ cu suma de 3.733.920 RON la finele anului precedent – vezi nota 3.1 pentru repartizarea acestor cheltuieli pe segmente de activitate.

3.7 Cheltuieli tehnice si de subscriere

3.7.1 Cheltuieli cu variatia rezervelor tehnice

-RON-

	2015	2016
a. Variatia rezervelor tehnice aferente contractelor de asigurare de viata pentru care riscul investitional este transferat contractantilor		
Variatia rezervei matematice	56.400.348	104.409.501
Variatia rezervelor din diferente de curs valutar	27.512.455	(1.526.234)
Variatia rezervei de daune	1.383.385	(145.871)
Variatia altor rezerve tehnice		740.477
TOTAL variatie rezerve tehnice aferente contractelor de asigurare de viata pentru care riscul investitional este transferat contractantilor	85.296.188	103.477.873
b. Variatia rezervelor tehnice aferente contractelor de asigurare de viata pentru care riscul investitional este pastrat de catre asigurator	2015	2016
Variatia rezervei matematice	116.177.604	126.721.998
Variatia rezervei pentru beneficii si risturnuri	1.690.910	(3.395.870)
Variatia rezervei de daune	(328.373)	1.969.385
Variatia altor rezerve tehnice	9.436.792	10.226.911
Variatia rezervelor din diferente de curs valutar	27.265	(8.252.779)
TOTAL variatie rezerve tehnice aferente contractelor de asigurare de viata pentru care riscul investitional este pastrat de catre asigurator	127.004.198	127.269.645
Total cheltuieli cu variatia rezervelor tehnice	212.300.386	230.747.518

3.7.2 Alte cheltuieli tehnice, nete de reasigurare

-RON-

	2015	2016
a. Cheltuieli cu daunele		
Cheltuieli cu despagubirile	32.043.955	32.939.587
Daune recuperate de la reasigurator	(990.160)	(1.516.211)
TOTAL despagubiri, nete de reasigurare	31.053.795	31.423.376
b. Alte cheltuieli tehnice	2015	2016
Rascumparari totale si pariale	175.502.795	163.414.652
Maturitati si anuitati	106.047.234	127.956.742
Reduceri de prima acordate asiguratilor	12.458.953	13.711.230
TOTAL alte cheltuieli tehnice	294.008.982	305.082.624
TOTAL cheltuieli tehnice, inclusiv cheltuieli cu daunele nete de reasigurare	325.062.777	336.506.000

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

In cazul rascumpararii totale, contractantul denunta in scris contractul de asigurare, situatie in care beneficiaza de valoarea de rascumparare aferenta contractului. De asemenea, contractantul beneficiaza de valoarea de rascumparare aferenta contractului la data incetarii contractului de asigurare, in conformitate cu prevederile si conditiile contractului de asigurare.

In cazul rascumpararii parțiale, conform clauzelor generale din conditiile contractuale, contractantul asigurării are dreptul sa retraga o cota din numarul unitatilor aferente contractului de asigurare de viata incheiat, cota exprimata ca procent sau suma fixa, cu respectarea limitelor minime si maxime stabilite de Societate.

Sume reprezentand anuitati reprezinta un numar fix de unitati ce va fi platit periodic Anuitantului sau Beneficiarului, dupa caz, pe perioada de plata a anuitatilor conform prevederilor contractului incheiat.

Sumele reprezentand cheltuieli cu maturitatile sunt sumele prevazute ca atare in cadrul contractului de asigurare, platibile in conformitate cu prevederile contractului de asigurare in cazul producerii evenimentului asigurat constand in supravietuirea asiguratului la data expirării duratei contractului de asigurare.

3.7.3 Cheltuieli de achizitie si alte cheltuieli de subscriere

In categoria costurilor de achizitie si a altor cheltuieli de subscriere sunt incluse in principal cheltuielile cu comisioanele brute platite agentilor de intermediere de asigurari de viata pentru subscrierea unor contracte noi precum si amortizarea cheltuielilor cu bonusurile acordate acestora pentru intretinerea portofoliului de contracte existente.

In cursul anului 2016 s-a procedat la modificarea politicii contabile privind inregistrarea cheltuielilor de achizitie prin includerea cheltuielilor cu bonusurile acordate agentilor de intermediere de asigurari de viata pentru intretinerea portofoliului de contracte existente in categoria cheltuielilor de achizitii amanate –vezi politici contabile punctul H. Aceasta modificare s-a inregistrat prin rezultat reportat pentru perioadele precedente anului 2016, contul de profit si pierdere curent fiind impactat doar de amortizarea acestor cheltuieli in perioada curenta. Pentru comparabilitate, in tabelul de mai jos sunt prezentate si valorile corespunzatoare anului precedent.

Evolutia cheltuielilor de achizitie privind bonusurile acordate agentilor de intermediere de asigurari de viata in ultimii 3 ani este prezentata in nota 3.19.

In categoria cheltuielilor de subscriere sunt incadrate si cheltuielile cu fondurile specifice asigurarilor (0,4% din primele incasate pentru fondul de garantare a asiguratilor, 0,25% din primele incasate pentru fondul de rezolutie constituit in baza Legii nr. 246/2015 privind redresarea și rezoluția asigurătorilor si 0,3% din primele incasate pentru taxa de functionare a Autoritatii de Supraveghere Financiara-sectorul asigurari, net de comisioanele primite de la reasigurator.

	-RON-	
	2015	2016
Comisioanele platite agentilor de intermediere de asigurari de viata	52.224.023	55.193.932
Amortizarea cheltuielilor cu bonusurile acordate agentilor de intermediere asigurari de viata	3.477.889	9.379.109
Cheltuieli cu fondul de garantare, fondul de rezolutie si taxa de functionare	4.280.155	5.964.264
Comisioane reasigurare	(200.584)	(5.243.426)
TOTAL	59.781.483	65.293.879

Contractele de reasigurare ale Societatii au clauza de participare la profit, dupa cum urmeaza:

- pentru activitatea de asigurari de viata - participare anuala la profit cu reasiguratorul RGA – tratat incheiat in luna aprilie 2015;
- pentru reasigurarea de catastrofa – nu exista participare la profit;
- pentru asigurarea activitatii de bancassurance – participare anuala la profit

3.8 Cheltuieli operationale

-RON-

Cheltuieli aferente activitatii de administrare a contractelor de asigurare de viata din care:

	2015	2016
Salarii si alte cheltuieli aferente	42.546.865	46.150.218
Cheltuieli consultant	15.090.856	16.165.335
Cheltuieli IT	12.944.204	11.644.047
Cheltuieli amortizari imobilizari corporale si necorporale	3.620.780	1.808.623
Chirii	8.563.457	7.809.635
Taxe (include TVA import servicii)	63.142	2.749.319
Telefoane, posta, curierat	2.245.046	2.199.560
Comisioane bancare	1.720.256	1.661.222
Cheltuieli deplasari	1.444.666	1.039.034
Sponsorizare	770.990	843.470
Transport	763.430	1.238.682
Reclama, publicitate si protocol	16.976.679	14.443.517
Utilitati, servicii si alte cheltuieli administrative	6.956.761	8.244.004
Alte servicii realizate de terti	5.643.059	4.710.587
Ajustari de creante din care:	596.879	148.345
<i>Cheltuieli/venituri din ajustari creante asigurate</i>	<i>(40.874)</i>	<i>(30.796)</i>
<i>Cheltuieli cu alte provizioane</i>	<i>7.165.625</i>	<i>7.633.216</i>
<i>Venituri din alte provizioane</i>	<i>(6.527.872)</i>	<i>(7.454.075)</i>
TOTAL	119.947.070	120.855.598

In cursul anului 2016 Societatea a continuat campania de rebranding urmare a modificarii numelui societatii –societatea ING ASIGURARI DE VIATA a devenit NN ASIGURARI DE VIATA. Costurile campaniei de rebranding, inceputa inca din anul 2014, au fost incluse in categoria Reclama, publicitate si protocol fiind in suma de 9.293.696 RON (2015 : 14.162.701 RON).

In categoria altor cheltuieli administrative au fost incluse cheltuielile pentru pregatirea profesionala a agentilor de intermediere asigurari de viata in suma de 2.668.068 RON (2015 : de 1.152.390 RON), cheltuielile de intretinere a sediului central si a agentilor (puncte de lucru) in suma de 2.154.750 RON (2015 : 2.620.439 RON).

In categoria cheltuielilor cu taxele au fost incluse in anul 2016 si cheltuielile cu TVA-ul aferent importului de servicii in suma de 2.619.823 RON costuri incluse in anul 2015 in categoria cheltuielilor de consultanta (2015 : 2.562.009 RON).

-RON-

Cheltuieli aferente activitatii de administrare pensii facultative din care:

	2015	2016
Salarii si alte cheltuieli aferente	9.356.233	9.469.633
Comisioane agenti	5.490.692	4.932.280
Chirii	466.625	379.180
Taxe	1.956.805	1.222.840
Telefoane	360.795	389.476
Publicitate si protocol	204.377	158.120
Cheltuieli material	341.194	178.466
Utilitati, servicii si alte cheltuieli	1.642.024	1.250.424
Ajustari <i>din care:</i>	<i>(82.550)</i>	<i>5.384.013</i>
<i>Cheltuieli cu alte provizioane</i>	<i>1.342.523</i>	<i>1.541.168</i>
<i>Venituri din provizioane</i>	<i>(1.425.073)</i>	<i>(1.429.841)</i>
TOTAL	19.736.195	18.091.746
TOTAL CHELTUIELI OPERATIONALE	139.683.265	138.947.344

3.9 Cheltuieli cu impozitul pe profit

a) Cheltuiala cu impozitul pe profit curent a fost determinata astfel:

	2015*retratat	-RON- 2016
Rezultatul contabil inainte de impozit	26.944.117	39.494.728
Cheltuieli nedeductibile din care	14.753.487	13.651.252
Cheltuieli de protocol care depasesc limita legala	1.688.855	358.203
Cheltuieli cu provizioanele	6.350.123	7.460.912
Cheltuieli platforma loializare agenti	411.425	411.635
Cheltuieli sponsorizare ONG	770.990	843.470
Alte cheltuieli nedeductibile	5.532.094	4.577.032
Venituri neimpozabile din care:	(5.503.847)	(10.366.594)
Venituri din dividend	-	(3.458.072)
Reluari de provizioane si ajustari	(9.650.340)	(6.908.522)
Rezerva legala	(1.182.195)	(1.494.056)
Rezultat fiscal in anul curent	30.865.069	31.671.715
Impozit (16%)	4.938.411	5.067.474
Credit fiscal	(770.990)	(843.470)
Cheltuieli cu impozit pe profit aferent exercitiului financiar	4.167.421	4.224.004

Rata efectiva de impozitare este prezentata in urmatoarul tabel:

	2015	-RON- 2016
Profitul contabil brut	26.944.117	39.494.728
Rata de impozitare statutară (%)	16%	16%
Impozit pe profit 16%	3.647.620	4.796.978
Impozit amanat (16%) in exercitiul financiar	(2.302.854)	2.219.550
Efectul cheltuieli nedeductibile asupra impozitului pe profit	2.360.558	2.184.200
Efectul veniturilor netabile asupra impozitului pe profit	(860.616)	(1.658.655)
Efectul rezervei legale asupra impozitului pe profit	(189.151)	(239.049)
Efectul creditului fiscal asupra impozitului pe profit	(770.990)	(843.470)
Total	1.884.567	6.459.554
Rata efectiva de impozitare (%)	7%	16.3%

b) Impozitul pe profit amanat

b.1) Impozitul pe profit amanat pentru anul curent aferent altor elemente ale rezultatului global a fost determinat astfel:

	2015	-RON- 2016
Rezerva din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare la sfarsitul perioadei	(89.510.721)	(65.730.882)
Rezerva din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare la inceputul perioadei	(86.242.750)	(89.510.721)
Cresterea rezervei din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare	(3.267.971)	23.779.839
Rezerva de reevaluare active financiare disponibile pentru vanzare la sfarsitul perioadei	109.307.344	85.238.145
Rezerva de reevaluare active financiare disponibile pentru vanzare la inceputul perioadei	124.578.705	109.307.344
Cresterea rezervei de reevaluare active financiare disponibile pentru vanzare	(15.271.361)	(24.069.199)
Total variatie aferenta elementelor de natura capitalurilor proprii	(18.539.332)	(289.360)
Impozit amanat (16%) in exercitiul financiar:	(2.966.293)	2.219.550

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)***b.2) Impozitul pe profit amanat aferent elementelor care nu sunt de natura capitalurilor proprii**

La data de 31 decembrie 2016 Societatea a constituit impozit amanat urmare a reevaluării garanției financiare acordate participanților la fondul de pensii facultative OPTIM și urmare a reclasificării cheltuielilor cu bonusurile acordate agenților de intermediere asigurări de viață în categoria cheltuielilor de achiziții amânate.

Reclasificarea cheltuielilor cu bonusurile acordate agenților de intermediere asigurări de viață în categoria cheltuielilor de achiziții amânate a condus la recunoașterea în anul 2016 a unei creșteri de creanțe în suma de 4.453.005 RON (2015 :4.146.493 RON) - a se vedea nota 3.19. Reevaluarea garanției financiare la valoare de piață a condus la derecunoașterea unei datorii financiare. Impactul acestor modificări este prezentat în următorul tabel:

	2015	-RON- 2016
Obligație constituită conform Normei nr. 26/2015 a Autorității de Supraveghere Financiară	-	5.272.686
Diferența temporară din evaluarea datoriei financiare nete	-	(5.272.686)
Cheltuieli de achiziție reportate	(11.770.875)	(13.832.114)
Cheltuieli de achiziție reportate amortizate	7.624.382	9.379.109
Diferența temporară din evaluarea creanțelor	(4.146.493)	(4.453.005)
Total diferențe temporare	(4.146.493)	(9.725.691)
Impozit amanat (16%) aferent elementelor care nu sunt de natura capitalurilor proprii	663.439	1.556.111
Total Impozit amanat (16%) în exercitiul financiar	2.302.854	2.219.550

3.10 Alte elemente ale rezultatului global**a. Rezultat din reevaluarea la piață a activelor financiare disponibile în vederea vânzării**

În conformitate cu IFRS (IAS 39: Instrumente financiare recunoaștere și evaluare) instrumentele financiare sunt clasificate în categorii specifice în funcție de care se stabilește modul de evaluare. Pentru aplicarea standardului IAS 39, portofoliul de obligațiuni a fost clasificat de Societate în categoria activelor financiare disponibile în vederea vânzării și în conformitate cu standardele IFRS acestea au fost evaluate la valoare justă. Diferența dintre costul amortizat și valoarea justă a fost înregistrată în contul de rezerve printr-o ajustare în contul de rezerve din reevaluare.

În următorul tabel sunt prezentate ajustările dintre cifrele conform raportării statutare și cifrele conform raportării IFRS efectuate la data de 31 decembrie 2016 pe tipuri de instrumente financiare:

Obligațiuni	Ajustări de valoare la data de 31 decembrie 2016	Ajustări în cursul anului 2016	Ajustări de valoare la data de 1 ianuarie 2016
Obligațiuni corporative	4.407.377	(11.079.152)	15.486.529
Obligațiuni municipale	874.164	874.164	
Obligațiuni de stat și supranationale	77.558.243	(16.935.293)	94.493.536
Plasamente în fonduri mutuale	2.398.361	3.071.082	(672.721)
Total	85.238.145	(24.069.199)	109.307.344

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Comparativ, la data de 31 decembrie 2015 aceste ajustari de valoare pe tipuri de obligatiuni se prezinta astfel:

Obligatiuni	Ajustari de valoare la data de 31 decembrie 2015	Ajustari in cursul anului 2015	Ajustari de valoare la data de 1 ianuarie 2015
Obligatiuni corporative	15.486.529	1.764.844	13.721.685
Obligatiuni municipale			-
Obligatiuni de stat si supranationale	94.493.536	(16.363.483)	110.857.019
Total	109.980.065	(14.598.639)	

Din totalul rezervei de reevaluare justa a activelor financiare disponibile pentru vanzare la data de 31 decembrie 2016, suma de 85.223.889 RON (2015 : 109.222.156 RON) este aferenta asigurarilor de viata, iar suma de 14.256 RON (2015 : 85.187 RON) este aferenta sectorului administrarii fondurilor de pensii facultative. Din totalul rezervei de reevaluare la 31 decembrie 2016, s-a inregistrat in contul de profit sau pierdere al asigurarilor de viata o eliberare de rezerva, ca urmare a vanzarilor de active financiare efectuate in cursul anului, in suma de 142.407 RON.

In sectorul administrarii fondurilor de pensii facultative nu au avut loc vanzari de active financiare.

In anul precedent, din totalul rezervei de reevaluare justa la 31 decembrie 2015 in suma de 109.307.344 RON, s-a inregistrat in contul de profit sau pierdere o eliberare de rezerva in suma de 1.210.691 RON pentru asigurarile de viata. In sectorul administrarii fondurilor de pensii facultative nu au avut loc vanzari de active financiare.

b. Rezerve de reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile in vederea vanzarii

Intrucat Societatea a decis sa clasifice cea mai mare parte a investitiilor in instrumente financiare in categoria disponibile in vederea vanzarii, in timp ce obligatiile ce decurg din contractele de asigurare nu sunt evaluate la o valoare de piata, se creeaza o inconsistenta semnificativa intre evaluarea activelor si cea a obligatiilor, si deci o volatilitate sporita in capitalurile proprii. Schimbarile in evaluarea activelor necesita atentie sporita in urmarirea activelor ce acopera obligatiile pentru scopul de impartire a profitului si in testarea adecvarii obligatiilor deoarece activele si obligatiile nu sunt evaluate consistent. Urmand principiile contabilitatii colaterale, pentru reevaluarea activelor financiare prezentata la punctul 3.9a, se recunoaste in rezultatul global o rezerva de reevaluare in creditul contractantului care reprezinta datoria amanata de participare la profit aferent castigurilor si pierderilor recunoscute dar nerealizate din reevaluarea activelor financiare (cu contrapartida in rezerve tehnice).

Aceasta rezerva inregistrata la data de 31 decembrie 2016 este prezentata comparativ cu anul precedent in urmatorul tabel.

-RON-

	Ajustari de valoare la data de 31 decembrie 2015	Ajustari de valoare la data de 31 decembrie 2016
Rezerve de reevaluare in creditul contractantului	(89.510.721)	(65.730.882)

Astfel, in anul 2016 s-a inregistrat in situatia miscarilor de capital suma de (23.779.839) RON obtinuta ca urmare a scaderii valorii juste a activelor financiare disponibile in vederea vanzarii (in anul 2015: 3.267.972 RON).

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

3.11 Cheltuieli cu impozitul aferent altor elemente ale rezultatului global

Cheltuiala cu impozitul pe profit amanat a fost determinata in conformitate cu prevederile standardului de raportare contabila IAS 12. Acest standard impune unei entitati sa contabilizeze consecintele fiscale ale tranzactiilor si ale altor evenimente in acelasi mod in care contabilizeaza tranzactiile si celelalte evenimente in sine. Astfel, pentru tranzactiile si celelalte evenimente recunoscute in contul de profit sau pierdere, orice efecte fiscale aferente se vor recunoaste si ele in contul de profit sau pierdere. Pentru tranzactiile si alte evenimente recunoscute direct in capitalurile proprii, orice efecte fiscale aferente vor fi de asemenea recunoscute direct in capitalurile proprii. Cheltuielile cu impozitul aferent altor elemente ale rezultatului global sunt prezentate detaliat in nota 3.9.

3.12 Dividende

Dividendele declarate si platite in timpul anului de catre Societate actionarilor sai precum si cele propuse spre repartizare si aflate in curs de aprobare in Adunarea Generala a Actionarilor sunt prezentate in tabelul de mai jos:

	2015	-RON- 2016
Dividende platite in cursul anului	24.718.958	17.448.008
Dividende propuse pentru aprobare	17.448.008	24.163.052

In anul 2016 Societatea a distribuit dividende catre NN Continental Europe in suma totala de 17.448.008 RON din profitul net realizat in anul 2015 in valoare totala de 18.630.203 RON. Astfel, in anul 2015 s-a acordat un dividend in suma de 0,1531 RON pentru fiecare actiune (2015: 0,2388 RON pentru fiecare actiune).

3.13 Numerar si echivalente numerar

	31 decembrie 2015	-RON- 31 decembrie 2016
Disponibil in conturile curente – activitatea asigurari de viata din care:	575.410	12.587.588
In RON	365.052	1.482.254
In valuta echivalent RON	210.358	11.105.334
Disponibil in conturile curente – activitatea administrare pensii facultative din care:	33.438	2.228.306
In RON	33.438	2.228.306
In valuta echivalent RON	-	-
Depozite pe termen scurt - activitatea asigurari de viata din care:	54.161.638	66.349.920
In RON	54.161.638	66.349.920
In valuta echivalent RON	-	-
Depozite pe termen scurt – activitatea administrare pensii facultative din care:	5.217.892	389.865
In RON	5.217.892	389.865
In valuta echivalent RON	-	-
Numerar in casierie agentii in RON	400	0
Total disponibil in conturi curente, casierie si depozite pe termen scurt – activitatea de asigurari de viata	54.737.448	78.937.508
Total disponibil in conturi curente si depozite pe termen scurt – activitatea de administrare pensii facultative	5.251.330	2.618.171
Total disponibil in conturi curente, casierie si depozite pe termen scurt	59.988.778	81.555.679

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Depozitele pe termen scurt sunt depozite plasate la termene cuprinse intre 2 si 90 zile functie de cerintele de lichiditate si conditiile de piata existente. Depozitele in sold la 31 decembrie 2016 au fost plasate la o dobanda medie anuala de 0,29% (31 decembrie 2015: 1,14%).

3.14 Active financiare

Societatea clasifica instrumentele financiare detinute in urmatoarele categorii:

	Valoare justa la data de 31 decembrie 2015	Valoare justa la data de 31 decembrie 2016
Active financiare evaluate la valoare justa prin contul de profit sau pierdere	1.763.151.463	1.867.560.964
Active financiare disponibile in vederea vanzarii din care:	1.345.918.033	1.448.704.646
-pentru activitatea de administrare a fondurilor de pensii facultative	6.706.438	10.774.110

	Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3
Active financiare la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere plasamente in fonduri mutuale – unitati de fond	1.830.005.125	-	-
Active financiare la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere – depozite	37.555.839	-	-
Active financiare disponibile in vederea vanzarii- plasamente in fonduri mutuale si obligatiuni corporative	177.679.927	-	-
Active financiare disponibile in vederea vanzarii – titluri de stat, obligatiuni corporative, obligatiuni municipale si contracte forward	-	1.271.024.719	-

La data de 31 decembrie 2015 aceasta clasificare a activelor financiare se prezinta astfel:

	Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3
Active financiare la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere – unitati de fond	1.729.216.416	-	-
Active financiare la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere – depozite	33.935.047	-	-
Active financiare disponibile in vederea vanzarii- plasamente in fonduri mutuale	76.273.675	-	-
Active financiare disponibile in vederea vanzarii – titluri de stat	-	1.269.644.358	-

Costul amortizat al creantelor din reasigurare, al altor creante financiare, al datoriilor din asigurari directe si reasigurare si al altor datorii financiare aproximeaza valoarea justa a acestora deoarece sunt pe termen scurt, de maxim 3 luni. Din punct de vedere al ierarhiei valori juste, acestea se incadreaza in nivelul 3 intrucat conducerea face estimari privind recuperările viitoare.

3.14.1 Active financiare la valoare justa prin contul de profit sau pierdere

Societatea achizitioneaza unitati in fonduri de investitii ca urmare a selectarii de catre clienti a programelor de investitii disponibile in cadrul contractelor de asigurari de viata. Toate unitatile detinute in fonduri de investitii sunt alocate in fondurile NN Asigurari de Viata pentru care riscul este transferat detinatorilor contractelor de asigurare.

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Diferentele de reevaluare in RON aferente contractelor in valuta includ diferente de curs valutar.

	Valuta	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
Unitati in fonduri mutuale	RON	1.609.444.127	1.708.365.018
Depozite	RON	31.728.962	37.555.839
Total plasamente RON	RON	1.641.173.089	1.745.920.857
Unitati in fonduri mutuale	USD	5.906.759	5.690.266
	RON echiv	24.499.465	24.486.927
Depozite	USD	34.008	-
	RON echiv	141.055	-
	USD	5.940.767	5.690.266
Total plasamente USD	RON echiv	24.640.520	24.486.927
Unitati in fonduri mutuale	EUR	21.057.094	21.394.194
	RON echiv	95.272.824	97.153.178
Depozite	EUR	456.411	-
	RON echiv	2.065.030	-
	EUR	21.513.505	21.394.194
Total plasamente EUR	RON echiv	97.337.854	97.153.178
Total plasamente	RON echiv	1.763.151.463	1.867.560.964

3.14.2 Active financiare disponibile in vederea vanzarii

	Valuta	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
Titluri de stat, obligatiuni cu garantia statului si supranationale (include contracte forward pentru acoperirea riscului valutar)	RON	938.943.008	1.000.039.404
	EUR	18.360.902	24.350.752
	RON echiv	83.073.899	110.579.201
Obligatiuni corporative si municipale	RON	247.627.451	257.238.883
Plasamente in fonduri mutuale	EUR	16.857.924	17.803.431
	RON echiv	76.273.675	80.847.158
	EUR	35.218.826	42.154.183
Total plasamente EUR	RON echiv	159.347.574	191.426.359
Total plasamente	RON	1.345.918.033	1.448.704.646

Activele financiare disponibile in vederea vanzarii includ si activele financiare aferente activitatii de administrare a pensiilor facultative, respectiv titluri de stat in valoare de 10.774.110 RON (2015: 6.706.438 RON).

Valoarea contractelor forward pe cursuri de schimb valutar (FX forward) la data de 31 decembrie 2016 este in suma de (961.189) RON. Aceste contracte sunt utilizate pentru acoperirea riscului valutar aferente plasamentelor in titluri de stat nominate in EUR.

3.15 Titluri de participare

Societatea detine 67% din capitalul social al NNLease SRL si controleaza activitatea acesteia.

NNLease SRL este o companie de leasing care face parte din grupul international NN.

Valoarea investitiei in NNLease SRL la 31 decembrie 2016 este de 445.780 RON.

Investitia in NNLease SRL este prezentata in situatiile financiare la nivelul consideratiei platite la achizitionarea actiunilor acestei societati.

In exercitiul financiar 2016 Societatea NN Lease SRL a obtinut un profit net in suma de 167.380 RON (2015: 866.788 RON) avand un capital propriu in suma de 1.057.991 RON din care capital social 666.480 RON si rezerve legale in suma de 133.296 RON. In cursul anului 2016 Societatea NN Lease SRL a

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

achitat dividende in suma de 1.000.000 RON din care catre NN ASIGURARI DE VIATA suma de 668.858 RON.

NN Continental Europe Holdings BV, cu sediul la adresa: Schenkkade 65, 2595AS 's-Gravenhage, Olanda,, detine 99,99% din NN Asigurari de Viata si a intocmit pentru anul 2016 situatii financiare consolidate incluzand situatiile financiare individuale ale Societatii NN ASIGURARI DE VIATA SA si ale NNLease SRL, fapt pentru care intrunindu-se conditiile de exceptare mentionate in standardele IFRS (inclusiv obtinerea acordului tuturor actionarilor pentru a nu intocmi situatii financiare consolidate) Societatea nu prezinta situatii financiare locale consolidate. Situatiile consolidate se pot obtine de la adresa specificata in capitolul 1 punctul II. Mentionam ca NN Continental Europe in calitatea sa de actionar majoritar a fost de acord cu pregatirea prezentelor situatii financiare individuale.

3.16 Imobilizari corporale

La data de 31 decembrie 2016, imobilizarile corporale constau in:

	Echipamente tehnologice	Mijloace de transport	Mobilier aparatura birotica imbunatatiri cladire	Avansuri imobilizari	Total
Valoare de inventar					
1 ianuarie 2016	8.297.717	335.967	4.218.516		12.852.200
Intrari	1.470.327		1.542.362	2.921.805	5.934.494
Iesiri	189.705		1.762.629	1.316.785	3.269.119
31 decembrie 2016	9.578.339	335.967	3.998.249	1.605.020	15.517.575
Amortizare cumulata					
1 ianuarie 2016	7.097.204	335.967	3.538.572		10.971.744
Cheltuiala cu amortizarea	717.415		588.849		1.306.264
Iesiri	157.936		1.763.477		1.921.414
31 decembrie 2016	7.656.683	335.967	2.363.944		10.356.594
Valoare neta					
1 ianuarie 2016	1.200.513	-	679.944		1.880.457
31 decembrie 2016	1.921.655	-	1.634.306	1.605.020	5.160.981

Achizitiile de mijloace fixe care nu au fost date in folosinta sunt clasificate in categoria imobilizarilor corporale in curs, aceste mijloace fixe neintrind in depreciere pana in momentul darii lor in folosinta. La data de 31 decembrie 2016 valoarea acestora este de 1.605.020 lei si reprezinta investitii in modernizarea spatiului de birouri nedate in folosinta pana la finalul anului 2016. Investitiile urmeaza a se da in functiune in prima parte a anului 2017 si se vor amortiza pe durata ramasa din contractul de inchiriere, respectiv 9 ani.

Costul de achizitie al imobilizarilor corporale amortizate complet dar inca in folosinta la data de 31 decembrie 2016, este in suma de 8.836.846 RON (2015: 8.867.271 RON) din care pentru sectorul administrarii fondurilor de pensii facultative 148.016 (2015: 148.016 RON).

Pentru comparatie prezentam datele similare aferente exercitiului financiar 2015

	Echipamente tehnologice	Mijloace de transport	Mobilier aparatura birotica imbunatatiri	Total
--	------------------------------------	----------------------------------	---	--------------

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)*

			cladire	
Valoare de inventar				
1 ianuarie 2015	7.379.424	443.597	3.658.998	11.482.018
Intrari	3.340.578		567.773	3.908.351
Iesiri	2.422.285	107.630	8.255	2.538.169
31 decembrie 2015	8.297.717	335.967	4.218.516	12.852.200
Amortizare cumulata				
1 ianuarie 2015	6.401.778	443.597	3.377.479	10.222.853
Cheltuiala cu amortizarea	2.495.317		169.348	2.664.665
Iesiri	1.799.891	107.630	8.255	1.915.775
31 decembrie 2015	7.097.204	335.968	3.538.572	10.971.743
Valoare neta				
1 ianuarie 2015	977.646	-	281.520	1.259.165
31 decembrie 2015	1.200.513	-	679.944	1.880.457

3.17 Imobilizari necorporale

La data de 31 decembrie 2016, imobilizarile necorporale constau in:

-RON-

	Concesiuni, brevete, licente si alte imobilizari necorporale	Avansuri si imobilizari necorporale in curs de executie	Total
Valoare de inventar			
1 ianuarie 2016	27.292.087		27.292.087
Intrari	1.060.695		1.060.695
Iesiri	-		-
31 decembrie 2016	28.352.782	-	28.352.782
Amortizare cumulata			
1 ianuarie 2016	26.294.073		26.294.073
Cheltuiala cu amortizarea	698.435		698.435
Iesiri	44.283		44.283
31 decembrie 2016	26.948.225	-	26.948.225
Valoare neta			
1 ianuarie 2016	998.014		998.014
31 decembrie 2016	1.404.557	-	1.404.557

In categoria imobilizarilor necorporale in curs au fost incluse aplicatiile dezvoltate si implementate in cadrul programului regional de standardizare si eficientizare a proceselor din platformele operationale, resurse umane, operatiuni financiare si IT.

Costul de achizitie a imobilizarilor necorporale amortizate complet dar inca in folosinta la data de 31 decembrie 2016, este in suma de 25.789.384 RON (2015: 25.019.514 RON) din care pentru sectorul administrarii fondurilor de pensii facultative 683.275 RON (2015: 683.275 RON).

Pentru comparatie prezentam datele similare aferente exercitiului financiar 2015:

-RON-

	Concesiuni, brevete, licente si alte imobilizari necorporale	Avansuri si imobilizari necorporale in curs de executie	Total
Valoare de inventar			
1 ianuarie 2015	26.425.275		26.425.275

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Intrari	866.812		866.812
Iesiri	-		-
31 decembrie 2015	27.292.087	-	27.292.087
Amortizare cumulata			
1 ianuarie 2015	23.681.073		23.681.073
Cheltuiala cu amortizarea	2.613.000		2.613.000
Iesiri	-		-
31 decembrie 2015	26.294.073	-	26.294.073
Valoare neta			
1 ianuarie 2015	2.744.202		2.744.202
31 decembrie 2015	998.014	-	998.014

3.18 Creante din asigurari directe si reasigurare

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
Creante din reasigurare	509.648	2.609.294
Creante din asigurari directe	136.235.213	147.948.409
Total	136.744.861	150.557.703

3.18.1 Creante din reasigurare

Creantele din reasigurare cuprind soldurile de primit de la societatile de reasigurare conform tratatelor de reasigurare in vigoare si cuprind valoarea daunelor de recuperat.

La data de 31 decembrie 2016, Societatea a efectuat testul de depreciere a creantelor din reasigurare si nu au fost constatate indicii care sa conduca la inregistrarea unor valori de depreciere.

Situatia creantelor de asigurare, comparativ pe 2 ani, este prezentata in tabelul urmator:

	31 decembrie 2015		31 decembrie 2016	
	Valuta (EUR)	RON	Valuta (EUR)	RON
Munich Re			-	988.809
NN Re	26.523	120.006	48.104	218.444
Reinsurance Group of America	47.598	389.642	179.108	813.346
Cardiff				588.695
TOTAL	74.121	509.648	227.212	2.609.294

3.18.2 Creante din asigurari directe

	31 decembrie 2015		31 decembrie 2016	
	Valuta	RON	Valuta	RON
Creante din asigurari RON		30.644.405		33.743.801
Creante din asigurari individuale USD	17.412	72.218	16.049	69.065
Creante din asigurari individuale EUR	103	468	78	356
Creante asigurari-prime anualizate		108.199.927		116.786.196

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Total creante asigurate	138.917.018	150.599.418
Provizion deprecieri creante	(2.681.805)	(2.651.009)
TOTAL	136.235.213	147.948.409

Valorile reprezentand creante din primele anualizate aflate in sold la data de 31 decembrie 2016 contin primele brute subscrise aferente contractelor traditionale care au intrat in vigoare in cursul exercitiului financiar 2016 chiar daca acestea vor fi incasate in urmatorul exercitiu financiar (anul primei aniversari a politei de asigurare).

In categoria creantelor asigurate sunt cuprinse costurile de administrare a politelor de asigurare pe care Societatea le avanseaza in primul an clientilor conform conditiilor contractuale aferente produselor de asigurare in suma de 813.268 RON (2015: 895.275 RON).

Valoarea contabila a creantelor din activitatea de asigurare a fost revizuita pentru depreciere la data de 31 decembrie 2016. In urma efectuarii testului de depreciere s-au inregistrat ajustari in contul de profit sau pierdere in suma de 2.651.009 RON (2015: 2.681.805 RON).

Testul de depreciere se efectueaza lunar si se constituie provizion integral pentru creantele neincasate ce depasesc termenul de plata de 30 de zile.

3.19 Cheltuieli de achizitie reportate, alte creante si cheltuieli in avans

3.19.1 Cheltuieli de achizitie reportate

Urmare a actualizarii manualului de politici contabile conform IFRS, s-a procedat la recunoasterea cheltuielilor de achizitie reportate in situatiile financiare anuale intocmite in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara – a se vedea capitolul 2.2 litera H.

Cheltuielile de achizitie reportate includ cheltuielile cu bonusurile acordate agentilor de intermediere de asigurari de viata pentru intretinerea portofoliului de contracte existente si cheltuielile cu comisioanele aferente clauzelor de asigurare de viata suplimentare atasat politei de asigurare de viata. In tabelul urmator este prezentata evolutia acestor cheltuieli comparativ cu perioadele precedente. Mentionam ca evolutia cheltuielilor de achizitie pentru perioadele precedente anului 2016 a fost inregistrata prin rezultat reportat conform tratamentului contabil aplicabil unei modificari de politici contabile in mod retrospectiv (a se vedea nota 3.26).

	2014	2015	2016
Cheltuieli de achizitie reportate la 1 ianuarie ale anului	17.949.193	48.110.677	52.257.170
Cheltuieli de achizitie reportate in an	33.771.304	11.770.875	13.832.114
Cheltuieli de achizitie reportate amortizate in an	3.609.819	7.624.382	9.379.109
TOTAL cheltuieli de achizitie reportate	48.110.677	52.257.170	56.710.175

3.19.2 Alte creante si cheltuieli in avans

	31 decembrie 2015*retratat	31 decembrie 2016
Furnizori debitori	2.249.852	3.917.664
Debitori decontari cu terti	1.066.267	2.924.203
Total alte creante	3.316.119	6.841.867
Cheltuieli in avans	2.010.017	3.004.571
TOTAL	5.326.136	9.846.438

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

In categoria furnizori debitori sunt cuprinse sumele in curs de incasare de la agentii de intermediere asigurari de viata, iar in categoria debitori decontari cu tertii sunt cuprinse sumele in curs de incasare de la Societatea NN Pensii Societate de Administrare a unui Fond de Pensii Administrat Privat in suma de 72.964 RON (2015: 75.093 RON) si comisionul de administrare a fondurilor de pensii facultative de incasat de la fondurile de pensii facultative in suma de 1.209.441 RON (2015: 991.174 RON).

Cheltuielile in avans includ cheltuielile cu chiriile platite in avans conform prevederilor contractelor de inchiriere in vigoare, cheltuieli cu abonamentele la diverse publicatii, cheltuieli efectuate pentru intretinerea sistemelor si aplicatiilor tehnice conform prevederilor contractuale.

La data de 31 decembrie 2016 obligatiile viitoare ce decurg din contractul de inchiriere a spatiului aferent sediului central sunt in suma de 29.454.832 RON, (2015: 9.310.598 RON). Contractul este incheiat pe o perioada de 10 ani iar sumele de plata sunt esalonate astfel :

- De plata in urmatorul an (2017): 3.136.451 RON
- Scadente in urmatoorii 3 ani (2017-2019): 9.678.874 RON (2015 : 9.310.598)
- Scadente in perioada 2020 – 2026: 19.775.958 RON.

3.20 Rezerve tehnice pentru contractele de asigurare de viata

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
Rezerva matematica	967.604.586	1.094.326.584
Rezerva de prime	152.507.712	162.286.666
Rezerva pentru participare la beneficii si risturnuri	142.836.861	115.661.152
Rezerva de daune	14.668.686	16.492.196
Alte rezerve tehnice	29.610.606	30.799.153
Total rezerve tehnice traditionale	1.307.228.451	1.419.565.751
Rezerve tehnice contracte in unitati de fond	1.763.151.463	1.867.560.964
TOTAL REZERVE TEHNICE	3.070.379.914	3.287.126.715

Societatea nu cedeaza in reasigurare rezerve aferente contractelor de asigurare de viata.

Modificarea rezervelor in cursul exercitiului 2016 este prezentata in urmatorul tabel:

	La 1 ianuarie 2016	Cresteri	Descresteri	Diferente curs afere variatiei rezervelor	La 31 decembrie 2016
Rezerva matematica	967.604.586	126.734.743	12.672	(73)	1.094.326.584
Rezerva matematica pentru care expunerea la riscul de investitie este transferat contractantilor	1.763.151.463	108.024.638	4.546.765	931.628	1.867.560.964
Rezerva de daune avizata	11.601.555	663.816	-	(248.482)	12.016.889
Rezerva de daune neavizata	3.067.131	1.407.862	-	314	4.475.307
Rezerva de beneficii si risturnuri	142.836.861		23.779.839	(3.395.870)	115.661.152

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Rezerva de prime	152.507.712	9.780.139	1.401	216	162.286.666
Alte rezerve tehnice	29.610.606	1.199.714	11.154	(13)	30.799.153
TOTAL	3.070.379.914	274.149.112	27.690.031	(2.712.280)	3.287.126.715

In descresterea rezervei de beneficii si risturnuri a fost inclusa descresterea rezervei pentru beneficiile amanate inregistrate in creditul contractantului in suma de 23.779.839 RON (2015: crestere 3.267.977 RON). Aceasta modificare reprezinta datoria amanata de participare la profit aferent castigurilor si pierderilor recunoscute dar nerealizate din reevaluarea activelor financiare disponibile in vederea vanzarii.

Prezentam comparativ datele privind modificarea rezervelor in cursul anului 2015:

	La 1 ianuarie 2015	Cresteri	Descresteri	Diferente curs afere variatiei rezervelor	La 31 decembrie 2015
Rezerva matematica	851.431.508	116.192.127	14.523	-4.527	967.604.586
Rezerva matematica pentru care expunerea la riscul de investitie este transferat contractantilor	1.664.693.490	57.783.733	-	40.674.239	1.763.151.463
Rezerva de daune avizata	11.703.393		134.022	32.185	11.601.555
Rezerva de daune neavizata	3.261.593		194.351	-111	3.067.131
Rezerva de beneficii si risturnuri	141.145.956	2.405.003	714.093	-	142.836.861
Rezerva de prime	142.976.471	9.532.957	-	-1.716	152.507.712
Alte rezerve tehnice	29.705.334	242.859	339.024	1.433	29.610.606
TOTAL	2.844.917.745	185.828.306	1.067.640	40.701.503	3.070.379.914

Concentrarea rezervelor tehnice pe riscurile de asigurare acoperite in contractele de asigurari de viata in vigoare la 31 decembrie 2016 comparativ cu anul precedent este prezentata in urmatorul tabel:

-RON-

Riscul asigurat	Rezerva tehnica la 31 decembrie 2015	Rezerva tehnica la 31 decembrie 2016
Riscul de deces	2.462.728.337	2.584.620.221
Riscul de supravietuire	535.243.554	622.655.952
Riscul de invaliditate	34.081.959	35.596.032
Risc de plata pentru spitalizare sau interventii chirurgicale	17.229.936	21.889.537
Risc de imbolnaviri grave	4.320.215	4.606.303
Altele	16.775.913	17.758.670
TOTAL	3.070.379.914	3.287.126.715

3.20.1 Ipoteze semnificative utilizate in calculul rezervelor

Rezervele de polita calculate si inregistrate de catre societate sunt rezerve matematice Zillmer, avand la baza metodologia de calcul a rezervelor tehnice nete asa cum este descrisa in literatura de specialitate.

Desi servesc aceluasi scop, rezervele Zillmer difera de rezervele de tip cea mai buna estimare a obligatiilor viitoare (best estimate of liabilities - BEL), atat conceptual, cat si din punct de vedere al valorilor rezultate in urma calculelor.

Prin definitie, rezervele de tip BEL se bazeaza pe presupuneri ce reprezinta cea mai buna estimare a asiguratorului asupra tuturor elementelor ce afecteaza excesul valorii prezente a obligatiilor viitoare ale companiei peste valoarea prezenta a primelor viitoare.

Rezerva Zillmer, calculata in conformitate cu cerintele specificate de catre organismul de supraveghere a industriei asigurarilor prin norme tehnice, se diferentiaza de o rezerva BEL prin urmatoarele:

- includerea doar a obligatiilor provenite din beneficii de supravietuire si/sau deces, in functie de riscul asigurat, impreuna cu o ajustare pentru cheltuielile initiale
- utilizarea unei rate de discount egale cu rata tehnica a dobanzii, spre deosebire de ratele de discount specifice mediului macroeconomic de la momentul evaluarii in cazul rezervei de tip BEL
- neincluderea ratelor de reziliere in presupunerile privind valorile medii prezente
- folosirea unei tabele de mortalitate determinata pentru intreaga populatie

Parametrii pe care se bazeaza calculul rezervei Zillmer sunt:

- **Tabela de mortalitate:** modificarea tabelelor de mortalitate in cadrul rezervei Zillmer poate fi efectuata doar daca ea reflecta o modificare structurala (i.e. nu accidentala/ocazionala) a ratelor de mortalitate aplicabila cohortelor pentru care s-ar efectua modificarea. In plus, este necesara identificarea momentului de la care aceasta modificare ar fi aplicabila si evaluarea efectului asupra relatiei dintre rezerva rezultata si beneficiile contractuale legate de valoarea rezervei care sunt predefinite la momentul emiterii contractului (intr-o rezerva de tip Zillmer, modificarea parametrilor in timpul desfasurarii contractului presupune o redefinire a relatiei prima – suma asigurata). In consecinta, asiguratorul testeaza doar ca nivelul rezervelor este adecvat in conditiile presupunerilor curente de mortalitate.

- **Rata tehnica a dobanzii:** metodologia de calcul a rezervei Zillmer presupune ca valoarea viitoare a beneficiilor generate de acoperirea riscurilor asigurate sa fie actualizata cu rata tehnica garantata. Astfel, prin aceasta metodologie, asiguratorul este obligat la o crestere predefinita in valoarea rezervei indiferent de rezultatul real al venitului din investitii. In consecinta, rata tehnica garantata nu reprezinta o expresie a celei mai bune estimari referitoare la rata dobanzilor, ci o obligatie asumata de asigurator.

- **Procentul Zillmer:** in metodologia rezervei Zillmer, acest procent aplicat sumei asigurate reprezinta o estimare a cheltuielilor initiale luate in calcul in evaluarea rezervei. Odata emis contractul de asigurare, procentul Zillmer folosit in evaluarea rezervei pentru acel contract nu mai poate fi modificat (conceptual, el trebuie sa reprezinte cheltuielile ocazionate de emiterea contractului si deci nu are sens modificarea lui ulterioara emiterii).

In consecinta, spre deosebire de BEL, odata emis un contract de asigurare, evolutia rezervei lui este predefinita si independenta de estimarile asiguratorului referitoare la evolutia portofoliului si/sau a contextului de piata, motiv pentru care parametrii de calcul nu sunt supusi testelor de senzitivitate. In acest context, faptul ca rezervele sunt inca adecvate este testat separat, in cadrul testului de adecvabilitate a rezervelor, dar inadecvabilitatea (in cazul in care ea exista) este adresata prin crearea unei rezerve distincte, la nivel de portofoliu si nu prin modificarea parametrilor in cadrul rezervelor existente.

Pana la implementarea IFRS 17, nu se impune modificarea politicii contabile pentru calculul rezervelor tehnice, fapt pentru care Societatea a continuat aplicarea politicilor statutare privind evaluarea obligatiilor care decurg din contractele de asigurare.

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

In tabelul urmator sunt prezentate principalele ipoteze utilizate in calculul rezervelor tehnice:

Anul emiterii contractului de asigurare de viata	Emis pana in 2004	Emis intre 2004 si 2012	Emis incepand cu 2013, cu exceptia Next, Prudent 30	Next, Prudent 30
Tabela de mortalitate	INS* 1989-1991	INS 2000-2002	INS 2006-2008	INS 2006-2008
Rata de discount	5,5%	3,5%	3,5%	2.5%
Procentul Zillmer	2%	2%	2%	n/a

* INS – Institutul National de Statistica

3.20.2 Testul de adecvare a datoriei

Testul de adecvare a datoriei nete care decurg din contractele de asigurare, efectuat la data de 31 decembrie 2016, a luat in calcul toate fluxurile de trezorerie contractuale (inclusiv optiunile si garantiile contractuale – valori de rascumparare, transformarea contractelor in contracte libere de plata primelor), precum si estimari ale cheltuielilor de administrare ale contractelor incluzand cheltuielile de achizitie reportate. Testul a avut la baza presupuneri stabilite conform celei mai bune estimari, ajustate cu marje de risc determinate pe baza modelelor interne de analiza astfel incat ipotezele, majorate cu marjele de risc, sa corespunda unui interval de incredere de 90% pe perioada de proiectie. Marjele de risc s-au aplicat pentru urmatoarele ipoteze: rate de reziliere, rate de mortalitate si de morbiditate, rate de crestere a primei, precum si pentru ipotezele referitoare la cheltuieli si rate de randament investitional. Testul de adecvare a fost efectuat separat pentru portofoliile de tip unit linked (contracte de asigurare de viata pentru care riscul investitional este transferat contractantilor) si pentru contracte de tip traditional. Ambele teste au indicat ca rezervele sunt adecvate.

Avand in vedere ca evolutia portofoliului de asigurari este stabila, natura obligatiilor asumate ce decurg din contractele de asigurare de viata nu s-a modificat in ultimele 3 luni ale anului, iar perioada mentionata nu a adus informatii de natura sa modifice presupunerile stabilite conform celei mai bune estimari, pentru data de 31 decembrie 2016 s-a efectuat o estimare a adecvarii, pornind de la rezultatele testului de la data de 30 septembrie 2016.

Rezultatele testului de adecvare a rezervelor, folosind ipoteze stabilite pe baza celei mai bune estimari la care se adauga marjele prudentiale mentionate anterior, precum si valoarea rezervelor incluse in test, sunt prezentate in tabelele de mai jos.

31.12.2016

Portofoliul Traditional

(milioane RON)

Rezerve testate (% din total) 90.8%

Valoarea rezervelor testate (m RON)

Rezerva matematica	1,005.1
Rezerva de administrare	2.9
Rezerva de prime	26.5
Rezerva de participare la profit	45.1

Total **1,079.6**

Valoarea obligatiilor rezultata din test 679.6

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Surplus de adecvare a rezervelor 400.0

31.12.2016

Portofoliul Unit-Linked

(milioane RON)

Rezerve testate (% din total) 95.0%

Rezerva matematica 1,774.6

Total 1,774.6

Valoarea obligatiilor rezultata din test 1,705.4

Surplus de adecvare a rezervelor 69.2

Pentru produsele traditionale, au fost testate in proportie de 90,8% rezerva matematica, rezerva de administrare, rezerva de participare la profit, rezerva de prime, iar pentru produsele unit-linked a fost testata rezerva matematica in proportie de 95,0% din portofoliu.

3.21 Alte provizioane pentru riscuri si cheltuieli

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
Sold initial	123.620	16.190
Cresteri	15.789	1.309.639
Descrasteri	(123.219)	-
Miscari nete in an	(107.430)	1.309.639
Sold final	16.190	1.325.829

Cresterea provizioanelor in cursul anului 2016 in suma de 1.309.639 RON, se datoreaza cresterii provizionului pentru litigii cu suma de 228.136 RON aferent deschiderii in cursul anului a trei noi litigii pe dosarele de dauna (2015: 16.190 RON) si reclasificarii in categoria provizioanelor a provizionului pentru pensii si a celui aferent planului de economii pentru angajati din categoria alte rezerve de capital - date prezentate in nota 3.26b

Provizionul pentru pensii reprezinta o obligatie ce decurge din contractul colectiv de munca la nivel de societate care prevede acordarea a doua salarii medii acelor angajati care indeplinesc drepturile de intrare in pensie. Suma estimata la valoare prezenta si reprezentand contravaloarea a doua salarii platibile in cazul pensionarii la data de 31 decembrie 2016 este 30.368 RON (2015 :89.345 RON).

Provizionul pentru planul de economii pentru angajati este determinat in baza obligatiilor ce decurg din programul Share Save lansat in anul 2014, program ce urmeaza a fi finalizat in luna septembrie 2017. Programul prevede restituirile sumelor economisite de catre fiecare angajat pe perioada celor 3 ani cu un surplus in cazul in care valoarea actiunii NN a societatii mama va creste in aceasta perioada. Valoarea acestui provizion este de 1.051.135 RON (2015: 1.216.846 RON).

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

3.22 Datorii din asigurari directe si reasigurare

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016	-RON-
Datorii din reasigurare	1.059.290	5.969.132	
Datorii din asigurari directe	13.527.041	16.143.397	
Total	14.586.331	22.112.529	

3.22.1 Datorii din contractele de reasigurare

Datoriile din reasigurare cuprind soldurile de platit catre societatile de reasigurare conform tratatelor de reasigurare in vigoare si cuprind valoarea primelor cedate in reasigurare de platit.

	31 decembrie 2015		31 decembrie 2016	
	Valuta (EUR)	RON	Valuta (EUR)	RON
Munich RE	-	-		1.255.389
NN Re			123.768	562.416
Reinsurance Group America	34.252	154.962	598.361	2.717.215
Cardiff	79.969	355.410		
TOTAL	-	39.270		1.434.112
	114.221	549.642	722.129	5.969.132

Prezentarea datoriilor din reasigurare in RON este realizata la cursul de inchidere valabil in ultima zi a anului de raportare.

3.22.2 Alte datorii catre clienti din asigurari directe

Datoriile catre clienti din asigurari directe includ beneficii din contractele de asigurare de platit la data de 31 decembrie 2016 in suma de 3.229.979 RON (2015 : 3.021.617 RON), sumele incasate de la clienti si aflate in curs de alocare pe contractele de asigurare in suma de 9.963.428 RON (2015 : 8.213.354 RON) precum si datorii din operatiuni de bancassurance in suma de 2.949.990 RON (2015 : 2.292.070 RON).

	31 decembrie 2015		31 decembrie 2016	
	Valuta	RON	Valuta	RON
Datorii catre clienti din asigurari RON	-	13.306.683	-	16.101.913
Datorii catre clienti din asigurari USD	46.141	191.380	9.386	40.391
Datorii catre clienti din asigurari EUR	6.405	28.978	241	1.093
Total datorii catre clienti	-	13.527.041	-	16.143.397

3.23 Alte datorii

Alte datorii includ sumele de platit catre bugetul statului, bugetul asigurarilor sociale, fonduri speciale-taxe si varsaminte asimilate, angajati, agentii de intermediere a contractelor de asigurari de viata precum si cele datorate furnizorilor de servicii.

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
		-RON-
Furnizori	8.446.651	8.527.538
Datorii catre actionari	4.000.000	-
Datorii catre angajati	7.575.236	10.290.338
Comisioane datorate agentilor	16.312.869	22.312.939
Datorii catre buget asig soc. si bugetul statului	4.613.087	4.600.247
Decontari cu terti	1.926.010	4.327.218
TOTAL	42.873.853	50.058.280

In categoria datoriilor catre angajati sunt incluse bonusul de performanta platibil in luna mai a anului urmator in suma de 3.813.905 RON (2015: 3.261.516 RON), contravaloarea concediilor de odihna neefectuate in cursul anului in suma de 2.640.818 RON (2015: 2.257.793 RON) precum si valoarea salariilor in plata la finalul anului in suma de 2.115.443 RON (2015 : 1.989.127 RON).

In categoria comisiunelor datorate agentilor sunt incluse sumele aflate in plata la finalul anului 8.304.434 RON (2015: 6.212.568 RON) si sumele reprezentand fondul de garantare constituit de catre agentii de intermediere asigurari de viata in baza prevederilor contractului de mandat - 8.977.872 RON la 31 decembrie 2016 (2015: 8.283.839 RON). Acest fond are destinatia de a acoperii comisiunile necastigate care sunt generate in cazul anularii politelor de asigurare in situatia in care plata primelor de asigurare inceteaza.

In categoria decontarilor cu terti sunt incluse sumele reprezentand primele colectate in reseau bancara in ultima zi lucratoare a anului si aflate in curs de identificare in vederea alocarii in contractele de asigurare in suma de 3.098.090 RON (2015: 1.141.732 RON)

3.24 Impozit pe profit

3.24.1 Impozitul pe profit curent

	2015	2016
La 1 ianuarie	(251.486)	(35.252)
Sume inregistrate in contul de profit sau pierdere	4.167.421	4.224.004
Plati efectuate	(3.951.187)	(3.234.521)
Ajustari an precedent		(124.921)
La 31 decembrie	(35.252)	829.310

In cursul anului 2016 a fost inregistrata o ajustare a impozitului pe profit prin rezultatul reportat in suma de 124.921 RON astfel:

- 55.215 lei, urmare a corectiei formulei de calcul pentru rezerva legala deductibila (5%) + limita cheltuielilor de protocol admise ca si deductibile (2%), prin eliminarea de la scaderea a cheltuielilor aferente veniturilor neimpozabile (provizioanele pentru bonusul anual si cel de al 13 lea salariu);
- 69.706 lei, urmare a includerii veniturilor din dividende in categoria veniturilor neimpozabile, omise din calculul impozitului pe profit aferent anului 2015.

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

3.24.2 Impozitul pe profit amanat

	2015	2016
La 1 ianuarie	6.206.530	3.240.237
Sume inregistrate in contul de profit sau pierdere curent	-	1.556.111
Sume inregistrate in contul de rezultat reportat		8.361.147
Sume inregistrate in alte elemente ale rezultatului global	(2.966.293)	(46.298)
La 31 decembrie	3.240.237	13.111.197

Diferentele temporare care au generat modificarea obligatiei reprezentand impozit pe profit amanat la data de 31 decembrie 2016 sunt prezentate in urmatorul tabel alaturi de datele din anul precedent.

	2015	2016
Impozit pe profit amanat la 1 ianuarie	6.206.530	3.240.237
Venituri din impozit amanat din diferente temporare aferente rezervelor tehnice	-	
Diferente temporare aferente cresterii valorii activelor financiare disponibile in vederea vanzarii	(2.443.418)	(3.851.072)
Diferente temporare aferente valorii activelor financiare disponibile in vederea vanzarii creditate catre contractanti	(522.875)	3.804.774
Diferente temporare aferente garantiei financiare aferente fondului de pensii facultative OPTIM		843.630
Diferente temporare aferente modificarii cheltuielilor de achizitie reportate in anul curent		712.481
Diferente temporare aferente cheltuielilor de achizitie reportate aferente perioadelor precedente (inainte de 2015)		8.361.147
Impozit pe profit amanat la 31 decembrie	3.240.237	13.111.197

3.25 Capital social

Capitalul Societatii, asa cum este inregistrat la Oficiul Registrului Comertului la data de 31 decembrie 2016 este format din 113.991.626 actiuni, fiecare cu o valoare nominala de 1 RON.

Conform reglementarilor in domeniul pensiilor private, in vederea acordarii licentei de administrare in acest sector, societatea a procedat in anul 2007 la alocarea unui echivalent RON a 1.500.000 EUR, adica 5.100.000 RON pentru desfasurarea activitatii in acest sector. Capitalul social alocat segmentului de activitate pensii facultative a fost majorat in perioada 2009 -2014 cu suma de 65.300.000 RON, suma alocata pentru desfasurarea activitatii in sectorul de administrare a pensiilor facultative. Astfel, capitalul subscris si varsat la data de 31 decembrie 2015 se compune din :

- 39.591.626 RON pentru segmentul de activitate de asigurari de viata
- 70.400.000 RON pentru segmentul de administrare a pensiilor facultative

In cursul anului 2016 s-a inregistrat in evidentele contabile cresterea capitalului social in suma de 4.000.000 RON aprobata prin AGA 5/2015 din data de 3 august 2015, majorare efectuata in vederea sustinerii activitatii in sectorul de administrare a pensiilor facultative. Aceasta majorare a capitalului social a fost autorizata de catre organismul de supraveghere la data de 21 decembrie 2015 si inregistrata la Oficiul Registrului Comertului la data de 8 ianuarie 2016.

La 31 decembrie 2016 structura actionariatului inregistrata la Oficiul Registrului Comertului se prezinta astfel:

Actionar	Numar	Procentaj	Valoare
----------	-------	-----------	---------

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

	actiuni	%	RON
NN Continental Europe B.V.	113.991.625	99,999999	113.991.625
Nationale-Nederlanden Intertrust BV	1	0,000001	1
TOTAL	113.991.626	100,00000	113.991.626

La 31 decembrie 2015 structura actionariatului inregistrata la Oficiul Registrului Comertului era urmatoarea:

Actionar	Numar actiuni	Procentaj %	Valoare RON
NN Continental Europe B.V.	109.991.622	99,99999620	109.991.622
NN Verzekeringen Intertrust IV BV	1	0,00000095	1
NN Verzekeringen Intertrust III BV	1	0,00000095	1
NN Verzekeringen Intertrust II BV	1	0,00000095	1
Nationale-Nederlanden Intertrust BV	1	0,00000095	1
TOTAL	109.991.626	100,00000	109.991.626

Datorita faptului ca pana la 31 decembrie 2003 Romania a indeplinit criteriile unei economii hiperinflationiste, Societatea a adoptat cerintele IFRS 1 si IAS 29 privind actualizarea la inflatie a capitalului social pana la data de 31 decembrie 2003. In urma acestui calcul a rezultat o crestere a capitalului social cu 134.623.991 RON, concomitent cu o scadere de aceeasi valoare a rezultatului reportat

Niciun alt element din situatiile financiare anuale nu a fost impactat de modificari survenite asupra indicelui preturilor.

Reconcilierea intre capitalul social statutar al societatii si capitalul social prezentat in bilantul contabil este prezentata in tabelul urmatoare:

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
Capital social in conformitate cu standardele romanesti de contabilitate	109.991.626	113.991.626
Ajustari de hiperinflatie (IAS 29) din anii anteriori (pana la 31 decembrie 2003)	134.623.991	134.623.991
Capital social in bilant IFRS	244.615.617	248.615.617

3.26 Alte rezerve si rezultat reportat

a) *Rezerve de reevaluare la valoare justa*

In urma aplicarii prevederilor standardului IAS 39 privind recunoasterea si reevaluarea activelor financiare, au fost identificate si determinate diferentele dintre valoarea contabila si valoarea justa a acestora – vezi nota 3.9. Aceste diferente au fost inregistrate printr-o ajustare in contul de rezerve din reevaluare.

Reconcilierea rezervelor de reevaluare la valoare justa la data de 31 decembrie 2016 este prezentata in urmatoarea tabel:

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)*

	Rezerva reevaluare active financiare disponibile in vederea vanzarii	Rezerva reevaluare in creditul contractantului active financiare disponibile in vederea vanzarii	Impozit amanat afertent altor elemente ale rezultatului global	Total net
La 1 ianuarie 2016	109.307.343	(89.510.721)	(3.240.237)	16.556.385
Modificarea rezervei din reevaluarea activelor financiare disponibile pentru vanzare	(24.069.199)			(24.069.199)
Modificarea rezervei din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare		23.779.839		23.779.839
Efect impozit amanat asupra cresterii rezervei de reevaluare a activelor financiare disponibile pentru vanzare			3.851.072	3.851.072
Efect impozit amanat asupra cresterii rezervei din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare			(3.804.774)	(3.804.774)
La 31 decembrie 2016	85.238.144	(65.730.882)	(3.193.939)	16.313.323

Reconcilierea rezervelor de reevaluare la valoare justa la data de 31 decembrie 2015 este prezentata in urmtorul tabel:

	Rezerva reevaluare active financiare disponibile in vederea vanzarii	Rezerva reevaluare in creditul contractantului active financiare disponibile in vederea vanzarii	Impozit amanat afertent altor elemente ale rezultatului global	Total net
La 1 ianuarie 2015	124.578.704	(86.242.749)	(6.206.530)	32.129.425
Modificarea rezervei din reevaluarea activelor financiare disponibile pentru vanzare	(15.271.361)			(15.271.361)
Modificarea rezervei din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare		(3.267.972)		(3.267.972)
Efect impozit amanat asupra cresterii rezervei de reevaluare a activelor financiare disponibile pentru vanzare			2.443.418	2.443.418
Efect impozit amanat asupra cresterii rezervei din reevaluare in creditul contractantului pentru activele financiare disponibile pentru vanzare			522.875	522.875
La 31 decembrie 2015	109.307.343	(89.510.721)	(3.240.237)	16.556.385

b) Rezerve legale si alte rezerve

In conformitate cu legislatia din Romania, societatile trebuie sa repartizeze o valoare egala cu cel mult 5% din profitul inainte de impozitare in rezerve legale, pana cand acestea ating 20% din capitalul social. In momentul in care a fost atins acest nivel, Societatea poate efectua alocari suplimentare in functie de necesitatile proprii.

Rezerva legala constituita in cursul exercitiului financiar 2016 din distribuirea rezultatului curent este in cuantum de 1.494.056 RON (2015: 1.182.195 RON) majorand astfel rezerva legala total constituita de Societate pana la suma de 22.275.898 RON conform datelor din bilantul intocmit la data de 31 decembrie 2016 si prezentate in urmtorul tabel:

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

La 1 ianuarie 2015	19.599.647
Crestere rezerva legala din repartizarea profitului 2015	1.182.195
La 31 decembrie 2015	20.781.842
Crestere rezerva legala din repartizarea profitului 2016	1.494.056
La 31 decembrie 2016	22.275.898

In categoria alte rezerve au fost incluse si rezervele de capital privind beneficiile pentru management acordate pe baza de actiuni de catre Grupul NN in suma de 8.250.576 RON (2015: 8.304.250 RON), astfel:

	2015	2016
La 1 ianuarie	25.866.741	29.086.090
Rezerva legala distribuita	1.182.195	1.494.056
Cresterea rezervei de participare la performanta Grupului	2.037.154	(53.672)
La 31 decembrie	29.086.090	30.526.474

Reconcilierea altor rezerve si a rezultatului reportat este prezentata in situatia miscarii capitalurilor proprii.

c) Rezultat reportat

In cursul anului 2016 au fost efectuate corectii asupra rezultatului reportat datorate modificarilor survenite in aplicarea algoritmului de calcul al cheltuielilor cu impozitul pe profit (a se vedea nota 3.24.1) si datorita actualizarii politicilor contabile prin introducerea cheltuielilor de achizitie reportate in categoria activelor financiare (a se vedea capitolul 2.2 litera H). Rezultatul reportat la data de 31 decembrie 2016 este prezentat comparativ cu perioada precedenta in urmatorul tabel:

	2015*retrat	2016
La 1 ianuarie	(85.448.801)	(85.083.078)
Rezerva legala distribuita in anul precedent	(1.182.195)	(1.494.056)
Rezultat curent reportat din an precedent	26.266.876	22.113.257
Dividende distribuite in an	(24.718.958)	(17.448.008)
Corectie calcul impozit pe profit 2015		124.920
La 31 decembrie	(85.083.078)	(81.786.964)

3.27 Sistemul de control intern si de management al riscurilor

a) Sistemul de control intern

NN Asigurari de Viata SA a optat pentru o guvernanta corporativa sustinuta de un sistem financiar si de control bazat pe modelul celor 3 linii de aparare (3LoD).

Modelul celor 3 linii de aparare asigura existenta unui cadru de guvernanta corporativa solida, prin implementarea sistemului de management al riscului financiar si non-financiar, bazat pe cele 3 linii de aparare, respectiv pe implementarea a trei nivele distincte de gestionare a riscului cu roluri si responsabilitati de executie si de supraveghere.

Departamentele cu responsabilitati de supraveghere si control verifica respectarea tuturor cerintelor legislative, a regulilor interne si a celor mai bune practici din domeniu in ceea ce priveste separarea sarcinilor, principiul dublei verificari, transparenta in raportare si asumarea raspunderii managementului.

Principiile directoare ale Societatii aferente sistemului de control se reflecta in structura Companiei:

- prima linie de aparare, reprezentata de conducerea companiei, managementul si departamentele operationale, care iau in mod colectiv decizii de afaceri si au rsponsabilitatea primara in executia

operationala, vanzari, operatiuni, investitii si au responsabilitati privind implementarea si aplicarea controalelor de prima linie detaliate in politicile si procedurile interne; in prima linie de aparare sunt plasate functia cheie investitii si toate functiile critice;

- a doua linie de aparare, departamentele importante de control (Departamentul de Conformitate, Departamentul Managementul Riscurilor Operationale, Departamentul Juridic, Departamentul Functie Actuariala si Departamentul Control Financiar, care au rol de suport si monitorizare a politicilor si procedurilor. Rolul acestei functii de control este sa dezvolte politici si proceduri aferente zonei de risc pe care o monitorizeaza, sa asigure implementarea sistemului de control in prima linie de aparare si sa sustina prima linie de aparare in luarea de decizii aliniate cu expunerea la risc asumata de companie ;
- a treia linie de aparare este Departamentul de Audit Intern care furnizeaza certificari independente cu privire la eficienta activitatii si proceselor , incluzand aspecte privind guvernanta, calitatea cadrului de risc management si a sistemului de control intern.

b) Sistemul de management al riscului

Sistemul de management al riscului are patru componente:

- strategia de management a riscului;
- evaluarea riscului;
- controlul ;
- monitorizarea riscurilor

Conducerea Societatii este responsabila pentru definirea, implementarea si organizarea sistemului de management al riscului pentru a se asigura ca sistemul de control intern functioneaza in mod eficient. Consiliul de Administratie (sau Comitetele de Guvernanta aferente, asa cum sunt acestea mandatate) aproba politicile si procedurile privind managementul riscului precum si elemente cantitative si calitative privind apetitului la risc al Societatii.

Managementul Companiei se asigura de implementarea sistemului de management al riscului in fiecare arie de responsabilitate, de gestionarea riscului in cadrul activitatilor derulate si ca functia de risc are standarde si atributii corespunzatoare. Obiectivul activitatii de management al riscului este sa sustina compania in stabilirea si realizarea strategiei sale de afaceri avand in vedere strategia de risc si apetitul la risc al companiei. Strategia de risc este preluata in cultura de risc si in documentele aferente guvernantei, intr-un limbaj comun referitor la riscuri si cu referire catre Politica locala de management al riscului (document aliniat cu Politicile de risc ale Grupului NN), cu scopul de a asigura ca toate riscurile sunt gestionate in mod consecvent si ca Societatea opereaza in limitele apetitului de risc.

Politica locala de management al riscului stabileste ca toti angajatii Societatii au responsabilitatea de a gestiona riscurile relevante din aria lor de responsabilitate intr-un mod integrat, prezinta rolurile si responsabilitatile in functie de linia de aparare din care acestia fac parte precum si responsabilitatile departamentelor responsabile cu managementul riscului.

In cadrul politicii locale de management al riscului sunt implementate si: taxonomia de risc, sistemul de management al riscului tinand cont de clasele de risc; realizarea testelor de stres, managementul capitalului, evaluarea activelor si obligatiunilor.

Procesul ORSA

Procesul ORSA ca parte a functiunii de management al riscurilor este procesul de autoevaluare a riscurilor si a solvabilitatii. Acest proces este definit, in conformitate cu politica locala privind ORSA, ca totalitatea proceselor si procedurilor utilizate pentru a identifica, evalua, monitoriza, gestiona si raporta pe termen scurt si lung, riscurile cu care Societatea se confrunta sau se poate confrunta si pentru a stabili fondurile proprii necesare astfel incat nevoile de solvabilitate globale ale companiei sa fie indeplinite in orice moment. In mod particular, ORSA este:

- un instrument specific in cadrul sistemului de management al riscului, reprezentand o analiza generica privind adecvarea capitalului, testata intr-o serie de scenarii tinand cont de profilul de risc curent si/sau posibile riscuri emergente si avand in vedere strategia companiei;
- o parte integranta a procesului de planificare pe termen mediu;
- un proces luat in considerare in mod continuu in procesul de luare a deciziilor strategice ale companiei;
- baza a documentarii pentru practicile de management al riscului si managementul de capital;

- un proces care nu servește la calcularea cerinței de capital, cu toate că majorările de capital pot fi impuse ca urmare a ORSA.

Procesul de autoevaluare a riscurilor și a solvabilității este aplicabil doar pentru activitatea de asigurări. În ceea ce privește activitatea de investiții, în sensul aplicării principiului persoanei prudente, compania va investi numai în active și instrumente ale căror riscuri pot fi identificate, măsurate, monitorizate, gestionate, controlate și raportate în mod adecvat și care pot fi luate în considerare la acoperirea necesităților globale de solvabilitate, determinate conform ORSA.

Comitetele de guvernare

La nivelul companiei funcționează comitete permanente care oferă suport Consiliului de Administrație, fiecare comitet de guvernare acționând în conformitate cu mandatul cu care este împuternicit și cu termeni de referință, stabiliți de politicile companiei. Astfel, comitetele permanente ale companiei sunt următoarele:

a) Comitetul de risc integrat (IRC)

Comitetul de risc integrat (IRC) este acel comitet în cadrul NN Asigurări de Viață care are responsabilitatea finală în ceea ce privește discutarea tuturor riscurilor și a subiectelor legate de capitalul companiei.

În cadrul Comitetului de risc integrat se discută toate expunerile la risc și eventualele măsuri de diminuare a acestora pentru a aborda riscul într-un mod integrat. IRC deține autoritatea de a stabili și ajusta apetitul la risc și de a solicita și aproba implementarea măsurilor aferente riscurilor și capitalului. Comitetul de risc integrat va delega puterea de decizie a riscurilor relevante unor subcomitete diferite, cu condiția ca această decizie să nu cauzeze o nerespectare în disponibilitatea locală de acceptare a riscului, iar efectul acesteia, din perspectiva Președintelui subcomitetului, să nu fie unul semnificativ. IRC va monitoriza deciziile subcomitetelor de risc financiar, risc non-financiar și risc de produse.

b) Comitetul de risc financiar (FRC)

Comitetul de risc financiar (FRC) este un sub-comitet care face parte integrată din Comitetul de risc integrat (IRC). Principala responsabilitate a FRC este aceea de a aproba, a pregăti pentru aprobare și a oferi consultanță în ceea ce privește riscurile financiare care i-au fost delegate de către Comitetul de Risc Integrat.

c) Comitetul de risc non-financiar (NFRC)

Comitetul de risc non-financiar (NFRC) este un sub-comitet care face parte integrată din Comitetul de risc integrat (IRC). Principala responsabilitate a comitetului NFRC este aceea de a aproba, de a pregăti pentru aprobare și de a oferi consultanță în ceea ce privește riscurile non-financiare care i-au fost delegate de către Comitetul de Risc Integrat.

d) Comitetul de Risc pentru Produse (PRC)

Comitetul de Risc pentru Produse (PRC) este un sub-comitet care face parte integrată din Comitetul de Risc Integrat (IRC). Principala responsabilitate a PRC este aceea de a identifica riscurile, de a face recomandări și de a (pre)aproba detalii legate de produse ce au fost delegate de Comitetul de risc integrat.

e) Comitetul de Investiții (CI)

Comitetul de Investiții reprezintă un for intern de discuții și decizii cu privire la strategia de investiții a departamentului de investiții din cadrul NN Asigurări de Viață. Responsabilitățile principale sunt legate de stabilirea strategiei de investiții, ținând cont cel puțin de: alocarea pe clase mari de active, durata portofoliului, alocarea pe clasă obligatiunilor de stat, etc. Totodată, Comitetul de Investiții mai are responsabilitatea de a discuta orice modificare legislativă cu impact asupra activității investiționale, în sensul analizării efectului respectivelor modificări asupra portofoliilor curente dar și asupra strategiei investiționale viitoare.

f) Comitetul privind Portofoliul de proiecte (LPB)

Principala responsabilitate a LPB este aceea de a aproba inițiativele de schimbare privind produsele de business și de a le prioritiza în cadrul portofoliului local. LPB aprobă sau respinge principalele obiective și

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

termene limita ale proiectelor si ia decizii asupra unor aspecte care au fost solicitate de catre consiliul de proiect.

g) Comitetul privind Portofoliul de proiecte strategice (SLPB)

Principală responsabilitate a SLPB este aceea de a aproba initiativele de schimbare strategice privind produsele si procesele companiei si de a le prioritiza in cadrul portofoliului local. SLPB aproba sau respinge principalele obiective si termene limita ale proiectelor strategice si ia decizii asupra unor aspecte care au fost solicitate de conducerea companiei.

h) Comitetul pentru calitatea vanzarilor (SQC)

Principală responsabilitate a SQC este aceea de investigare a fraudelor in procesul de vanzare si de monitorizare a calitatii vanzarii de produse. Acest comitet are atributii de decizie atat privind fraudele identificate cat si referitor la imbunatatirea procesului de management al reclamatilor in general.

i) Comitetul de audit

Este un comitet consultativ, numit si aprobat de catre Adunarea Generala a Actionarilor care isi desfasoara activitatea in conformitate cu prevederile legale aplicabile si cu Regulamentul intern.

Riscul operational

Riscul operațional este riscul unei pierderi directe sau indirecte rezultate din procese interne si sisteme, inadecvate sau defectuoase, din erori umane sau in urma unor evenimente externe.

Riscul operațional este strâns legat de riscurile de conformitate, legal si reputațional - si prin urmare sunt monitorizate împreună ca riscuri nefinanciare. NN are definit un cadru care guvernează procesul de identificare, evaluare, diminuare, monitorizare si raportare a riscurilor operaționale. Elementele importante ale acestui cadru sunt procesele de identificare si evaluare a riscurilor, urmărirea acțiunilor de diminuare a riscurilor, indicatorii cheie de risc (KRI), registrele de controale cheie (KCR), raportarea incidentelor, comitetul de riscuri nefinanciare (NFRC) si dashboard-ul aferent acestor riscuri (NFRD).

3.28 Riscul de asigurare si riscul financiar

3.28.1 Solvabilitate si management al riscului

Incepand cu 1 ianuarie 2016 Societatea aplica regulile de Solvabilitate II, conform Legii nr. 237/2015 care transpune dispozitiile reglementarilor Parlamentului European in domeniul asigurarilor.

Conform politicii de management al capitalului, Societatea trebuie sa mentina, in orice moment, fonduri proprii eligibile cel putin la nivelul capitalului de solvabilitate (SCR) cerut de lege, calculat prin formula standard. SCR se calculeaza avand in vedere principiul continuitatii activitatii Societatii si se calibreaza astfel incat sa fie luate in calcul toate riscurile cuantificabile la care Societatea este expusa. Calibrarea se bazeaza pe valoarea la risc a fondurilor proprii de baza, la un nivel de incredere de 99.5%, pe o perioada de un an.

Cerința de capital de solvabilitate acoperă minim următoarele riscuri:

- (a) risc de subscriere la asigurare de viață;
- (b) risc de subscriere la asigurare de sănătate;
- (c) riscul de piață;
- (d) riscul de credit;
- (e) riscul operațional.

Fondurile proprii sunt definite ca fiind excedentul activelor fata de obligatii/pasive. Activele si obligatiile Societatii trebuie sa reflecte valoarea de piata la momentul raportarii. Astfel, activele Societatii sunt evaluate la valoarea la care ar putea fi tranzacționate între contrapartide, în cadrul unei tranzacții obiective, iar pasivele Societatii sunt evaluate la valoarea la care ar putea fi transferate sau decontate între contrapartide, în cadrul unei tranzacții obiective.

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

Fondurile proprii se clasifica pe 3 ranguri/niveluri in functie de disponibilitatea lor de a acoperii integral pierderile astfel încât să se asigure continuarea activității.

Societatea dispune doar de fonduri proprii de baza de cea mai buna calitate (tier 1, unrestricted) , incadrate la rang 1 si constituite din: capital social ordinar varsat, rezerve legale, rezultatul reportat pozitiv al exercitiilor financiare anterioare rămas după distribuirea profitului, profitul net al ultimului exercitiu financiar, rezerva de reconciliere .

Cerinta de capital minim (MCR) pentru societatile de asigurari de viata este de 3.7 milioane euro. MCR nu scade sub 25% din SCR și nu depășește 45% din SCR.

Cerința de capital minim, MCR, se calculează ca funcție liniară a unui set sau subset al următoarelor variabile, net de reasigurare:

- a) rezerve tehnice;
- b) prime subscrise;
- c) capital la risc;
- d) impozite amânate;
- e) cheltuieli administrative.

Societatea detine fonduri proprii indisponibile pentru calcularea fondurilor proprii eligibile la nivelul Grupului NN si anume: rezervele legale, conform Legii 31/1990 a societăților comerciale, precum si diferentele din reevaluare conform regulilor de Solvabilitate II, reflectate in rezerva de reconciliere.

In acelasi timp, activele nete ale Societatii nu pot fi mai mici de 50% din capitalul sau social. Daca activele nete scad sub jumatate din capitalul social, atunci capitalul social trebui modificat astfel incat activele nete sa devina mai mari decat jumatate din capitalul social.

Politica de capital aprobata la nivelul Grupului NN are in vedere stabilirea capitalului comercial la un nivel de cel putin 125% din capitalul de solvabilitate (SCR). Stabilirea capitalului comercial are in vedere, in principal, cresterea increderii clientilor printr-un nivel ridicat de capitalizare al Societatii.

Pentru riscurile financiare, Societatea identifica urmatoarele tipuri de riscuri:

- riscul de credit
- riscul de piata
- riscul de business (persistenta si cheltuieli)
- riscul generat de deviatii adverse ale riscurilor asigurate (mortalitate si morbiditate).

Responsabilitatea pentru administrarea riscurilor financiare apartine Comitetului de Administrare a Riscului in Asigurari.

Riscul de credit

Riscul de credit reprezinta riscul de schimbare a credibilitatii financiare a emitentilor de active, a partenerilor de afaceri (de ex. reasiguratorii) sau a intermediarilor catre care Societatea are expunere financiara. Exista trei tipuri de risc de credit:

- Risc de incapacitate de plata
- Risc de schimbare a nivelului credibilitatii financiare (rating-ului), fara a intra in incapacitate de plata
- Riscul aferent primei de risc de credit: riscul ca piata sa perceapa diferit pretul riscului unei obligatiuni corporative pentru un partener care nu schimba nivelul rating-ului.

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Riscul de credit este calculat centralizat, la nivelul grupului, pe baza datelor aferente activelor detinute de societatile din grup.

Riscul de piata

Riscul de piata priveste schimbarea in rata dobanzii, in pretul actiunilor, in pretul activelor imobiliare, in ratele de schimb valutar sau in alti factori economici generali. Acest risc produce efecte atunci cand activele si pasivele nu reactioneaza similar la schimbarile produse mai sus. Pentru asiguratori, riscul de piata priveste in principal riscul de dobanda si riscul de schimbare a pretului actiunilor.

Toate portofoliile investitionale se administreaza pe baza unui mandat de investitii. Acest mandat defineste rolurile si responsabilitatile partilor implicate, aplicabilitatea mandatului, stabileste obiectivele investitionale, si defineste riscurile financiare. De asemenea, mandatul de investitii stabileste alocarea strategica, defineste constrangerile legale si limitele interne NN, regulile de diversificare, explica regulile de calcul ale performantei, raportarea catre NN Group si guvernanta managementului de portofoliu. Mandatul este agreeat si semnat de directorul general, directorul departamentului de risc, administratorii de portofoliu si NN Investment Partners Cehia in calitate de mandatar.

NN Investment Partners utilizeaza un sistem informatic de administrare a activelor, care controleaza limitele de expunere pe toate instrumentele, astfel incat apropierea de limitele interne si limitele legale este monitorizata si semnalata. Apropierea de aceste limite este verificata zilnic precum si la fiecare tranzactie de catre managerii de portofoliu.

In cursul anului 2016 NN Asigurari de Viata a efectuat investitii si in instrumente derivate, respectiv contracte forward. Aceste contracte forward sunt destinate acoperirii riscului valutar urmare deciziei managementului companiei de a investi activele aflate in administrare clasificate in categoria activelor disponibile pentru vanzare in unitati de fonduri mutuale denumite in EUR.

Riscul de business

Riscul de business priveste riscurile la care este expusa compania de asigurare ca urmare a faptului ca desfasoara activitati comerciale. In aceasta categorie, principalele riscuri a caror evolutie este atent monitorizata sunt riscul de reziliere (riscul ca detinatorii de polite de asigurare sa le rezilieze intr-un procent mai mare decat cel preconizat) si riscul de cheltuieli (riscul ca nivelul cheltuielilor in raport cu volumul de business sa inregistreze evolutii adverse fata de cele preconizate).

Riscul de evolutie adversa a riscurilor asigurate

Acest risc apare ca urmare a faptului ca primele de asigurare stabilite de companie au la baza anumite presupuneri referitoare la nivelurile asteptate ale daunalitatii. Acest risc este evaluat pe baza surplusului la risc. Deviatii sunt estimate intr-un orizont de incredere de 95% si au in vedere deviatii asteptate ca urmare a volatilitatii experientei trecute sau a faptului ca parametrii utilizati in derivarea presupunerilor au de asemenea un grad de incertitudine.

In mod particular, pentru riscul de mortalitate sunt luate in calcul si scenarii referitoare la inrautatirea ratelor de mortalitate in viitor.

Riscul operational

Riscul operational este riscul unei pierderi directe sau indirecte rezultate din procese interne si sisteme, inadecvate sau defectuoase, din erori umane sau in urma unor evenimente externe.

Riscul operational este strans legat de riscurile de conformitate, legal si reputational - si prin urmare sunt monitorizate impreuna ca riscuri nefinanciare. Societatea are definit un cadru care guverneaza procesul de identificare, evaluare, diminuare, monitorizare si raportare a riscurilor operationale. Elementele

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

importante ale acestui cadru sunt procesele de identificare si evaluare a riscurilor, urmarirea actiunilor de diminuare a riscurilor, indicatorii cheie de risc (KRI), registrele de controale cheie (KCR), raportarea incidentelor, comitetul de riscuri nefinanciare (NFRC) si dashboard-ul aferent acestor riscuri (NFRD).

3.28.2 Procesul de subscriere

Activitatea de subscriere (underwriting) consta in principal din analiza fiecarei cereri de asigurare din mai multe puncte de vedere, pentru a evita frauda si pentru a stabili probabilitatea producerii unui eveniment asigurat.

Rolul underwritingului incepe odata cu inregistrarea cererii in baza de date a sistemului tehnic operational si se incheie in momentul emiterii politei. Underwritingul se ocupa de asemenea cu evaluarea riscului pe parcursul derularii contractului (in cazul atasarilor de asigurari suplimentare sau coasigurati, maririlor de sume asigurate/prima, reevaluarilor, repuneri sau pentru schimbare de ocupatie/hobby/sport sau pentru risc de tara). In toate cazurile evaluarea se face in mod diferit pe fiecare componenta in parte, asigurare principala sau suplimentara, in conformitate cu regulile interne, urmarind indeplinirea criteriilor calitative si cantitative de apreciere a riscului de asigurare conform cu politicile contabile aliniate la prevederile sistemului de raportare financiara IFRS. Metodologia aplicata in evaluarea contractelor de asigurare conform cadrului IFRS 4 faza I a fost stabilita in conformitate cu principiile enuntate in ghidul intern de trecere la sistemul IFRS, document care face parte integranta din strategia de implementare a sistemului de raportare financiara IFRS. Acest ghid a fost elaborat in vederea utilizarii sale in procesul de trecere la sistemul de raportare financiara conform IFRS pentru a analiza impactul Etapei I a IFRS4 – „contracte de asigurare” asupra evaluarii produselor aflate in portofoliul societatii.

Activitatile desfasurate in aria underwriting cuprind:

1. Underwriting tehnic - vizeaza acuratetea datelor cuprinse in cererea de asigurare si in documentatia suplimentara, de la date personale pana la sume, durate, calcule, etc.

2. Underwriting financiar:

- justificarea sumei asigurate (totalul sumelor asigurate solicitate) in functie de situatia financiara a contractantului (venituri nete anualizate), varsta, tipul de asigurare, durata contractului;
- verificarea capacitatii de plata a primelor, in vederea prevenirii rezilierii contractului;
- stabilirea interesului asiguratibil (asigurari personale, asigurari de afaceri) etc.

Principalele surse de informatii in realizarea activitatii de underwriting financiar se refera la:

- Cererea de asigurare, cuprinzand informatii referitoare la: contractantul asigurarii, persoana asigurata, tipul de asigurare solicitata, sume asigurate si asigurari suplimentare atasate;
- Chestionarul financiar;
- Contractul de imprumut (atunci cand contractul de asigurare este cesionat de catre detinatorul politei catre un creditor), care confirma termenii in care se ofera imprumutul.
- Documentele financiar – contabile: bilantul contabil, contul de profit sau pierdere.

3. Underwriting occupational, hobby, sport – insemna evaluarea riscului presupus de ocupatia, sportul practicat, hobby-urile persoanei asigurate; se au in vedere:

- ocupatia de baza
- ocupatia suplimentara (unde e cazul)
- sporturi si hobby-uri practicate (se urmaresc cele cu grad ridicat de risc, cum sunt: speologia, alpinismul, motociclismul, karate etc).

4. Underwriting rezidential – presupune evaluarea riscului legat de rezidenta definitiva/temporara a persoanei asigurate.

5. Underwriting medical - presupune evaluarea si selectia riscului asiguratibil din punct de vedere al starii de sanatate a clientului si se ocupa exclusiv de posibilitatea producerii unui eveniment asigurat, nu de stabilirea unui diagnostic.

Riscul asigurat se poate imparti in doua categorii:

- risc standard: contractul este emis in termenii initiali agreeati la semnarea cererii;
- risc substandard: pot avea loc urmatoarele modificari:

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

- Acordarea de excluderi pentru asigurarile suplimentare
- Refuzul unor asigurari suplimentare
- Acordarea de extraprime sau scaderea sumei asigurate
- Amanarea incheierii contractului
- Refuzul contractului de asigurare.

Riscul de subscriere

Asumarea riscurilor de subscriere este un element cheie in activitatea unei companii de asigurare. Acest risc este asumat prin vanzarea de polite de asigurare. Obiectivul procesului de aprobare si revizuire a produselor precum si al comitetului de management al produselor este sa asigure un design eficient, un management adecvat al subscrierii si daunelor, un nivel corespunzator al primelor de asigurare, precum si asigurarea ca produsele sunt potrivite pentru clienti. De asemenea, in cadrul procesului de aprobare trebuie sa se demonstreze ca respectivul produs poate fi administrat efectiv pe intreaga sa durata.

Managementul riscurilor asigurate (riscul ca daunele efective sa depaseasca presupunerile) este realizat la nivel de contract. Societatea administreaza acest risc printr-un management integrat al activelor si obligatiilor precum si prin diversificarea activa a tipurilor de obligatii din portofoliu. Riscul rezidual este administrat prin limitarea expunerilor si a concentrarii, precum si prin intermediul reasigurarii.

- limitele de toleranta pentru asigurarile de viata sunt definite la nivel de viata asigurata precum si pentru expuneri la evenimente semnificative, de exemplu, pandemii;
- reasigurarea este utilizata pentru reducerea expunerilor la risc in limitele de toleranta. Riscul de credit generat de reasigurare este administrat printr-o politica specifica.

In privinta riscului de concentrare aferente riscului de subscriere, riscurile de mortalitate și invaliditate-morbiditate, o parte semnificativa a persoanelor asigurare de catre societatea NN Asigurari de Viata traiesc si/sau lucreaza in Bucuresti sau imprejurimi. Administrarea acestui risc se face la nivel de portofoliu prin folosirea contractelor de reasigurare de tip stop-loss pentru asigurarile suplimentare de sanatate si cat XL pentru asigurarile de deces si invaliditate.

3.28.3 Reasigurare

Reasigurarea este un instrument important in realizarea unui profil de risc corespunzator. Prin intermediul reasigurarii, se asigura mentinerea si cresterea controlului asupra riscului subscris, limitarea fluctuatiilor mari in profit in cazul aparitiei unor evenimente majore cu impact negativ asupra portofoliului asigurat, ajustarea apetitului de risc, controlul procesului de management al capitalului si suportul oferit de catre reasurator in modificarea sau dezvoltarea de produse prin activitatea de consultanta.

Selectarea formelor de reasigare precum și decizia de adoptare a unui anumit program de reasigurare sunt stabilite în funcție de apetitul de risc al companiei. Nivelul apetitului de risc este stabilit de către Comitetul de Risc și aprobat de către Consiliul de Administratie.

Conform tratatelor de reasigurare existente, NN Asigurări de Viață are următoarele rețineri ce arată apetitul de risc al asiguratorului:

- Pentru contractele individuale: 50.000 EUR cu cedare 25% catre NN Re si 75% catre RGA
- Pentru asigurările de credite individuale: 25.000 EUR
- Pentru asigurarile de catastrofa: 100.000 EUR

De asemenea pentru asigurarile de sănătate, NN Asigurări de Viață a stabilit o rată a daunei de maxim 60% pe care dorește să o acopere, restul până la o rată a daunei de 100% fiind cedat în reasigurare către NN Re.

Pentru produsul de asigurare dedicat femeilor (UNA), NN Asigurări de Viață a stabilit o rată a daunei de maxim 42% pe care dorește să o acopere, restul până la o rată a daunei de 100% fiind cedat în reasigurare către NN Re.

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

Pentru asigurarea suplimentară de boli grave, retenția NN Asigurări de Viață este de 70% din suma asigurată, restul fiind cedat către NN Re (cotă de 10%) și RGA (cotă de 20%).

Pentru contractul de grup încheiat pentru forța de vânzări a NN Asigurări de Viață, retenția este de 80%, restul fiind cedat către RGA pana la data de 01/04/2015, ulterior riscul fiind reasigurat in cadrul tratatului de reasigurare de grup cu RGA cu participarea 100% RGA. Incepand cu data de 01/05/2016, tratatul de reasigurare de grup presupune cedarea daunelor catre NN Re in proportie de 25% si catre RGA in proportie de 75%.

Pentru contractele de asigurare de viață de grup încheiate după data de 01/05/2014, NN Asigurări de Viață cedează în proporție de 100% riscul către RGA prin procesul de reasigurare.

Pentru asigurarea de sanatate NN, tratatul de reasigurare este incheiat cu Munich Re si presupune cedarea daunelor in proportie de 60% catre reasigurator.

Pentru asigurarile de tip bancassurance care acopera riscul de invaliditate si somaj, tratatul de reasigurare încheiat cu Cardif este de tip quota-share cedand 100% riscul catre Cardif.

Selectarea reasigurătorului se face în funcție de criterii precum: rating-ul reasiguratorului, tipul contractului ce urmează a fi încheiat (riscurile implicate, durata portofoliului, caracteristicile produselor ce trebuiesc reasigurate, etc.), mărimea portofoliului cedat în reasigurare și prețul oferit.

La nivelul grupului NN există proceduri de minimizare a riscului de credit ce se aplică asupra NN Asigurări de Viață la încheierea unui nou contract de reasigurare și la monitorizarea contractelor existente.

Aceste proceduri implică criterii precum:

- Mărimea și calitatea reasigurătorului (pe baza informațiilor oficiale publicate de companiile de rating recunoscute la nivel mondial)
- Limitarea expunerii pe reasigurător la nivel de grup și la nivel de companie
- Includerea în contractul de reasigurare a unui prag de rating minim, cu opțiunea din partea companiei de a rezilia contractul fără taxe sau penalizări în cazul în care reasigurătorul este evaluat sub nivelul rating-ului din contract.

Cerintele de baza luate in considerare la negocierea contractelor de reasigurare sunt:

- politica de reasigurare a grupului permite cedarea riscurilor doar catre reasiguratorii cu un rating cel puțin egal cu AA
- Aprobarea contractelor de reasigurare are la baza de asemenea expunerea la risc estimata pentru intreaga perioada a contractului de reasigurare.
- NN Corporate Reinsurance este informat asupra contractelor materiale de reasigurare pe plan local. Toleranta grupului la riscuri specifice asigurarilor de viata este substantiala (20 milioane euro pe client) astfel ca, teoretic, tot riscul de mortalitate poate fi retinut in cadrul grupului (cu exceptia concentratiilor de riscuri peste anumite limite aplicabile local). In caz ca este necesara implicarea reasiguratorilor externi (din motive legate de asistenta in underwriting, etc) este necesara o analiza atenta a rentabilitatii unui astfel de contract.

Riscul de evolutie adversa a riscurilor asigurate este evaluat de asemenea pe baza surplusului la risc. Deviatile sunt estimate intr-un orizont de incredere de 95% si au in vedere deviatii asteptate ca urmare a volatilitatii experientei trecute sau a faptului ca parametrii utilizati in derivarea presupunerilor au de asemenea un grad de incertitudine.

In mod particular, pentru riscul de mortalitate sunt luate in calcul si scenarii referitoare la inrautatirea ratelor de mortalitate in viitor.

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate reprezinta riscul inregistrarii de pierderi sau al nerealizarii profiturilor estimate, ce rezulta din imposibilitatea asiguratorilor de a onora in orice moment obligatiile de plata pe termen scurt. Riscul de lichiditate este administrat separat, prin mentinerea constanta a unui coeficient de lichiditate mai mare decat minimul impus de catre organismul de supraveghere a industriei asigurarilor (Autoritatea de Supraveghere Financiara – sectorul asigurari).

3.29 Riscurile asociate investitiilor

Societatea, fiind o companie activa pe pietele financiare, este expusa in mod firesc la o serie de riscuri asociate instrumentelor financiare detinute si pietelor financiare pe care opereaza.

Societatea a integrat managementul riscului in activitatea sa zilnica cat si in dezvoltarea strategica pentru a se asigura ca riscurile la care Societatea este expusa sunt administrate eficient in conformitate cu limitele, respectiv apetitul de risc al Societatii si al Grupului din care face parte.

Principalele riscuri asociate investitiilor la care Societatea este expusa sunt:

- riscul de piata (riscul de pret, riscul valutar, riscul de dobanda)
- riscul de lichiditate
- riscul de credit

Riscul de piata

Riscul de piata este riscul ca variatia preturilor pietei, cum ar fi cursul de schimb valutar, rata dobanzii si pretul instrumentelor de capitaluri proprii, sa afecteze veniturile Societatii sau valoarea instrumentelor financiare detinute.

Obiectivul managementului riscului de piata este acela de a gestiona si controla expunerile la riscul de piata in cadrul unor parametri acceptabili si in acelasi timp de a optimiza rentabilitatea investitiilor.

Societatea este expusa la urmatoarele categorii de risc de piata:

Riscul de pret

Societatea este expusa riscului de pret datorita variatiei pretului activelor financiare desemnate la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere si reprezentate de investitiile in fonduri deschise de investii. Datorita faptului ca activele financiare desemnate la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere sunt integral asociate programelor de asigurari in unitati de fond, variatia pretului de piata a acestor active nu are un impact direct asupra rezultatelor financiare ale Societatii. Expunerea Societatii la riscul de pret pentru aceasta categorie de active financiare este limitata la faptul ca veniturile din taxa de administrare a programelor de asigurari de unitati de fond este dependenta direct proportional de valoarea activelor asociate, valoare influentata de evolutiile pietelor.

Fondurile de investitii asociate programelor de asigurari in unitati de fond sunt prezentate in urmatorul tabel:

- RON -

Fond de investitii	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
NN International Romanian Bond	1.184.233.127	1.242.086.353
NN International Romanian Equity	425.210.996	466.269.665
Alte fonduri de investitii administrate de grupul NN	119.772.292	121.649.100
Total	1.729.216.415	1.830.005.118

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel

Riscul valutar

Riscul valutar este riscul inregistrarii unor pierderi ca urmare a fluctuatiilor nefavorabile ale cursului de schimb.

Expunerea Societatii la riscul valutar este data atat de activele desemnate la valoarea justa prin profit sau pierdere denuminate in EUR si USD, respectiv unitati in fonduri deschise de investitii aferente programelor de asigurari in unitati de fond pentru care riscul valutar este transferat participantilor cat si de investitiile pe riscul Societatii desemnate la valoare justa prin conturile de capital denuminate in EUR. Variatia cursului de schimb are impact asupra rezultatelor financiare ale Societatii numai pentru cea din urma categorie de active mentionata mai sus si numai in situatia reciclarii rezervei de reevaluare prin contul de profit si pierdere.

Structura pe valute in echivalent RON a activelor aferente programelor de asigurari in unitati de fond si depozite este:

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
RON	1.641.173.089	1.745.920.857
EUR (echivalent RON)	97.337.854	97.153.180
USD (echivalent RON)	24.640.520	24.486.927
Total	1.763.151.463	1.867.560.964

Structura pe valute in echivalent RON a investitiile pe riscul Societatii in active denuminate in valuta include titluri de stat denuminate in EUR, unitati in fonduri mutuale si depozite pe termen scurt si numerar detinute in scopul platilor curente in valuta si este prezentata in urmatorul tabel:

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
RON	1.186.570.460	1.257.278.287
EUR (echivalent RON)	159.347.573	191.426.359
Total	1.345.918.033	1.448.704.646

Toate instrumentele de debit ale Societatii sunt denuminate in RON si implicit nu sunt supuse riscului valutar.

Riscul de dobanda

Riscul de rata a dobanzii reprezinta riscul deteriorarii valorii activelor si/ sau inregistrarii de pierderi datorita fluctuatiilor nefavorabile ale ratei dobanzii pe piata. Activele financiare expuse la riscul de dobanda sunt, pentru Societate, reprezentate de activele cu venit fix incadrate in categoria activelor disponibile in vederea vanzarii, respectiv titluri de stat si obligatiuni corporative si municipale asa cum sunt detaliate in nota 3.14.2.

Riscul de rata a dobanzii este gestionat de Societate prin corelarea duratei activelor si obligatiilor. Societatea stabileste tinte de durata la nivel de portofoliu de active si limite de variatie de la aceste tinte pe care le urmareste si le analizeaza cu frecventa trimestriala.

O variatie in sensul cresterii ratelor de dobanda cu 125 bps ar avea un impact in valoarea de piata a activelor disponibile in vederea vanzarii in suma de – 79.040.436 RON (2015: – 63.317.734 RON), rezerva din reevaluare ramanand pozitiva si in suma de 6.197.710 RON (2015: 45.989.610 RON). Aceasta variatie nu are impact in contul de profit si pierdere dar ar conduce la o scadere a rezervei din reevaluare in creditul contractantului la suma de 13.231.666 RON (2015: 54.217.886 RON). Astfel, aceasta variatie ar determina o scadere a capitalurilor proprii cu suma de 22.294.625 RON (2015: 23.540.915 RON), din care:

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

- modificarea rezervei de reevaluare in creditul contractantului 52.494.216 RON (2015: 35.292.835 RON);
- modificarea rezervei de reevaluare a activelor disponibile in vederea vanzarii -79.040.436 RON (2015: -63.317.734 RON)
- impozit pe profit amanat 4.246.595 RON (2015: 4.483.984 RON)

O variatie in sensul diminuarii ratelor de dobanda cu 125 bps ar avea un impact in valoarea de piata a activelor disponibile in vederea vanzarii in suma de + 89.043.768 RON (2015: + 70.487.925 RON), rezerva din reevaluare crescand la valoarea de 174.281.913 RON (2015 + 179.795.269 RON). Aceasta variatie nu are efect asupra contului de profit si pierdere dar ar conduce la o crestere a rezervei din reevaluare in creditul contractantului la suma de 130.742.065 RON (2015: 148.817.587 RON). Astfel, aceasta variatie ar determina o crestere a capitalurilor proprii cu suma de 20.187.371 RON (2015: 9.392.089 RON), din care:

- modificarea rezervei de reevaluare in creditul contractantului 65.011.183 RON (2015: 59.306.866 RON);
- modificarea rezervei de reevaluare a activelor disponibile in vederea vanzarii 89.043.768 RON (2015: 70.487.925 RON)
- impozit pe profit amanat -3.845.214 RON (2015: -1.788.969 RON).

Variatiile in ambele sensuri sunt prezentate in urmatorul tabel comparativ cu anul precedent:

Scenariul de crestere a ratei de dobanda:

		Crestere dobanda (+125bps)	Valori noi in scenariu de crestere rata dobanda
	31 decembrie 2016		
rezerva reevaluare active	85,238,145	-79,040,436	6,197,710
rezerva profit sharing	-65,730,882	52,499,216	-13,231,666
def tax	-3,121,162	4,246,595	1,125,433
total capitaluri proprii	16,386,101	-22,294,625	-5,908,523
	31 decembrie 2015		
rezerva reevaluare active	109,307,344	-63,317,734	45,989,610
rezerva profit sharing	-89,510,721	35,292,835	-54,217,886
def tax	-3,167,460	4,483,984	1,316,524
total capitaluri proprii	16,629,163	-23,540,915	-6,911,752

Scenariul de scadere a ratei de dobanda:

		Scadere rata dobanda (-125bps)	Valori noi in scenariu de scadere rata dobanda
	31 decembrie 2016		
rezerva reevaluare active	85,238,145	89,043,768	174,281,913
rezerva profit sharing	-65,730,882	-65,011,183	-130,742,065
def tax	-3,121,162	-3,845,214	-6,966,376
total capitaluri proprii	16,386,101	20,187,371	36,573,473
	31 decembrie 2015		
rezerva reevaluare active	109,307,344	70,487,925	179,795,269

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

rezerva profit sharing	-89,510,721	-59,306,866	-148,817,587
def tax	-3,167,460	-1,788,969	-4,956,429
total capitaluri proprii	16,629,163	9,392,089	26,021,253

Variatiile in ambele sensuri calculate pe portofoliul de active aferente asigurarilor de viata (99,9% din totalul activelor financiare), impactul unor astfel de variatii asupra activelor disponibile in vederea vanzarii aferente sectorului de administrare pensii facultative fiind nesemnificativ la nivelul Societatii.

Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este riscul de a inregistra pierderi datorita imposibilitatii Societatii de a-si onora obligatiile financiare de plata la momentul scadentei.

Tot din perspectiva riscului de lichiditate dar legat de conditiile de piata, Societatea poate fi afectata negativ prin imposibilitatea de a instraina active financiare, in conditiile in care acest lucru se impune, fara a inregistra pierderi semnificative.

Riscul de lichiditate este gestionat de Societate prin stabilirea de limite investitionale care sa asigure capacitatea de a face fata unor eventuale obligatii de plata anticipata a rezervelor sau unor eventuale vanzari fortate a activelor pentru mentinerea ratelor de capital sau aderarea la constrangeri legate de managementul activelor si obligatiilor.

Activele financiare din portofoliul Societatii pentru care riscul investitional apartine detinatorilor de polite de asigurari avand in componenta unitati de fond se impart in:

-RON-

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
Unitati in fonduri deschise de investitii	1.729.216.416	1.830.005.125
Depozite	33.935.047	37.555.839
TOTAL	1.763.151.463	1.867.560.964

Investitiile in fonduri deschise de investitii sunt caracterizate de o lichiditate ridicata acestea putand fi rascumparate in orice moment.

Activele financiare incadrate ca si disponibile in vederea vanzarii sunt reprezentate in mare parte de titluri de stat emise de Statul Roman care pe plan local sunt considerate mult mai lichide decat obligatiunile emise de alte entitati si se prezinta astfel :

-RON-

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
Titluri de stat, obligatiuni cu garantia statului si supranationale	1.022.016.907	1.111.579.793
Obligatiuni corporative si municipale	247.627.451	257.238.883
TOTAL instrumente cu venit fix	1.269.644.358	1.368.818.676
Investitiile in fonduri deschise de investitii – plasamente in fonduri mutuale	76.273.675	80.847.159
Contracte FX forward		(961.189)
Total active financiare disponibile in vederea vanzarii	1.345.918.033	1.448.704.646

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Structura pe maturitati contractuale, neactualizate a activelor si datoriilor financiare la data de 31 decembrie 2016 este prezentata in tabelul urmator:

-RON-

	Sub 3 luni	3 luni – 1 an	1 an – 5 ani	Peste 5 ani	Fara maturitate prestabilita	Total
Numerar si echivalente numerar	81.555.679					81.555.679
Active financiare disponibile in vederea vanzarii	139.839.942	283.321.095	256.110.524	688.585.926	80.847.159	1.448.704.646
Active financiare la valoare justa prin profit sau pierdere	37.555.839				1.830.005.125	1.867.560.964
Creante asigurate si reasigurare	30.348.945	120.208.758				150.557.703
Cheltuieli achizitie reportate, alte creante si cheltuieli in avans	3.610.039	11.907.421	22.684.110	28.355.143		66.556.613
TOTAL ACTIVE	292.910.444	415.437.274	278.794.634	716.941.069	1.910.852.284	3.614.935.605
Rezerve tehnice	51.941.857	134.966.402	430.879.412	801.778.080		1.419.565.751
Rezerve tehnice in unitati de fond					1.867.560.964	1.867.560.964
Datorii din asigurari si reasigurare	9.500.109	12.612.420				22.112.529
Alte datorii inclusiv impozit amanat	43.531.525	8.263.428	3.629.458	4.536.807	4.037.569	63.998.787
TOTAL DATORII	104.973.491	155.842.250	434.508.870	806.314.887	1.871.598.533	3.373.238.031
LICHIDITATEA NETA	187.936.953	259.595.024	(155.714.236)	(89.373.818)	39.253.751	241.697.574

Prezentam comparativ structura pe maturitati a activelor financiare si a datoriilor financiare la 31 decembrie 2015*retratat in tabelul urmator:

-RON-

	Sub 3 luni	3 luni – 1 an	1 an – 5 ani	Peste 5 ani	Fara maturitate prestabilita	Total
Numerar si echivalente numerar	59.988.778					59.988.778
Active financiare disponibile in vederea vanzarii	47.703.545	85.059.806	414.291.547	722.589.460	76.273.675	1.345.918.033
Active financiare la valoare justa prin profit sau pierdere	33.935.047				1.729.216.416	1.763.151.463
Creante asigurate si reasigurare	509.648	136.235.213				136.744.861
Cheltuieli achizitie reportate, alte creante si cheltuieli in avans	3.359.884	1.966.252			52.257.170	57.583.306
TOTAL ACTIVE	145.496.902	223.261.271	414.291.547	722.589.460	1.857.747.261	3.363.386.441
Rezerve tehnice	46.400.828	59.932.722	420.441.295	780.453.605		1.307.228.451
Rezerve tehnice in unitati de fond	33.935.047	-	-	-	1.729.216.416	1.763.151.463
Datorii din asigurari si reasigurare	1.059.290	13.527.041				14.586.331

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)*

Alte datorii inclusiv impozit amanat	11.575.236	31.298.617			11.601.384	54.475.237
TOTAL DATORII	92.970.401	104.758.380	420.441.295	780.453.606	1.740.817.800	3.139.441.482
LICHIDITATEA NETA	52.526.501	118.502.891	(6.149.748)	(57.864.146)	116.929.461	223.944.959

Riscul de credit

Riscul de credit reprezinta riscul inregistrarii de pierderi sau al nerealizarii profiturilor asteptate ca urmare a neindeplinirii de catre contrapartida a obligatiilor financiare. Societatea este expusa riscului de credit ca urmare a investitiilor realizate in instrumente cu venit fix si in depozite bancare, si ca urmare a detinerilor de disponibilitati in conturile curente deschise la banci.

Riscul de credit este gestionat de societate prin stabilirea de limite de investitii in ceea ce priveste concentrarea pe un singur emitent, clase de rating, niveluri de senioritate si prin aderarea la politicile si cadrul organizational stabilite la nivelul Grupului NN in ceea ce priveste investitiile si riscurile asociate.

Impartirea activelor cu venit fix disponibile in vederea vanzarii pe clase de rating, la 31 decembrie 2016, se regaseste mai jos:

Rating	Suma (RON)
A+	32.561.216
A	13.822.775
A-	96.284.144
BBB+	65.113.606
BBB	29.194.251
BBB-	1.131.842.687
TOTAL	1.368.818.679

Intreaga suma prezentata ca aferenta instrumentelor cu rating BBB- este reprezentata de investitiile in titluri de stat si certificate cu discount emise de Statul Roman din care suma de 10.774.110 RON este aferenta segemntului de administrare a fondurilor de pensii facultative.

Impartirea activelor cu venit fix disponibile in vederea vanzarii pe clase de rating la data de 31 decembrie 2015 este prezentata in urmatorul tabel:

Rating	Suma (RON)
BBB-	1.035.778.949
AAA	41.329.059
A-	83.943.429
A+	33.900.870
BBB+	56.644.097
No official rating	18.047.952
TOTAL	1.269.644.356

Depozitele la 31 decembrie 2016 sunt in valoare de 104.295.624 RON (2015: 778.774.297 RON) din care pentru sectorul de administrare a fondurilor de pensii facultative in suma de 389.865 RON (2015: 5.217.892 RON). Toate depozitele sunt constituite la banci care isi desfasoara activitatea in Romania.

Prezentarea depozitelor la 31 decembrie 2016 functie de riscul de credit aferent bancii la care sunt constituite aceste depozite, se regaseste in urmatorul tabel:

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Denumire banca	Total Depozite 31 decembrie 2016	Rating
Banca Comerciala Romana S.A.	-	BB+
ING Bank N.V., Amsterdam - sucursala Bucuresti	29.961.449	A+
Citibank Europe plc,Dublin - Sucursala Romania.	74.334.175	A+
BRD Societe Generale	-	BBB-
TOTAL Depozite:	104.295.624	

Precizam ca rating-urile bancilor comerciale a fost preluat la 31 decembrie 2016 din Bloomberg, pe scara S&P.

Prezentarea depozitelor la 31 decembrie 2015 functie de riscul de credit aferent bancii la care sunt constituite aceste depozite, se regaseste in urmatorul tabel:

Denumire banca	Total Depozite 31 decembrie 2015	Rating
Banca Comerciala Romana S.A.	10.378.750	Ba3
Garantibank S.A.	24.422.844	BB+
ING Bank N.V., Amsterdam - sucursala Bucuresti	8.019.494	A
Citibank Europe plc,Dublin - Sucursala Romania.	31.450.957	A
BRD Societe Generale	4.502.252	Ba1
TOTAL Depozite:	78.774.297	

Precizam ca rating-urile bancilor comerciale a fost preluat la 31 decembrie 2015 din evidentele Grupului NN,

Prezentarea numerarului si echivalentului in numerar la 31 decembrie 2016 functie de riscul de credit aferent bancii la care sunt deschise conturile bancare de operatiuni curente sau cele de depozit se regaseste in urmatorul tabel:

Denumire banca	Total solduri bancare curente si depozite overnight 31 decembrie 2016	Rating
Citibank Europe plc,Dublin - Sucursala Romania.	46.357.905	A+
ING Bank N.V., Amsterdam - sucursala Bucuresti	33.329.755	A+
CEC Bank	263.340	Fara rating
Banca Comerciala Romana S.A.	101.985	BB+
Banca Transilvania	273.966	BB
Banca Raiffeisen	155.376	BBB-
BRD Societe Generale	1.036.342	BBB-
Alte banci	37.010	Fara rating
TOTAL	81.555.679	

Prezentarea numerarului si echivalentului in numerar la 31 decembrie 2015 functie de riscul de credit aferent bancii la care sunt deschise conturile bancare de operatiuni curente, se regaseste in urmatorul tabel:

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Denumire banca	Total solduri bancare curente si depozite overnight 31 decembrie 2015	Rating
ING Bank N.V., Amsterdam - sucursala Bucuresti	21.500.901	A
Citibank Europe plc,Dublin - Sucursala Romania.	13.381.159	A
Banca Comerciala Romana S.A.	10.309.051	Ba3
Garantibank S.A.	10.253.975	BB+
BRD Societe Generale	4.543.692	Ba1
TOTAL	59.988.778	

Prezentarea activelor financiare la 31 decembrie 2016, comasata functie de riscul de credit, se regaseste in urmatorul tabel:

	BB	BB+	BBB	A+	A	A-	BBB-	F1 sau fara rating
Numerar si echivalente numerar	273.966	101.985		79.687.660			1.191.718	300.350
Active financiare disponibile in vederea vanzarii		65.113.606	29.194.251	32.561.216	13.822.775	96.284.144	1.131.720.447	
Creante asigurati si reasigurare					2.689.501	3.279.631		16.143.397
Cheltuieli achizitie reportate, alte creante si cheltuieli in avans								66.556.613
TOTAL ACTIVE	273.966	65.215.591	29.194.251	112.248.876	16.512.276	99.563.775	1.132.912.165	83.000.360

Prezentarea activelor financiare la 31 decembrie 2015*retratat functie de riscul de credit se regaseste in urmatorul tabel:

	Ba	BB+	AAA	A+	A	A-	BBB-	F1 sau fara rating
Numerar si echivalente numerar	14.852.743	10.253.975			34.882.060			
Active financiare disponibile in vederea vanzarii		56.644.097	41.329.059	33.900.870		83.943.429	1.035.778.949	18.047.952
Creante asigurati si reasigurare						509.648		136.235.213
Cheltuieli achizitie								57.583.306

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

reportate, alte creante si cheltuieli in avans								
TOTAL ACTIVE	14.852.743	66.898.072	41.329.059	33.900.870	34.882.060	84.453.077	1.035.778.949	211.866.471

Impartirea activelor cu venit fix disponibile in vederea vanzarii pe tari de provenienta a emitentilor este prezentata in tabelul urmator:

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
Marea Britanie	43.410.741	44.115.187
Luxemburg	41.329.059	79.885.970
Norvegia	33.900.870	32.561.216
Romania	1.119.927.202	1.149.052.213
Rusia	10.173.377	25.190.205
Austria	-	7.244.244
Franta	-	13.822.775
S.U.A.	97.176.784	96.832.766
TOTAL	1.345.918.033	1.448.704.646

Cu exceptia creantelor de la asigurati prezentate mai jos, nici unul dintre activele financiare ale Societatii nu au fost considerate restante sau depreciate.

Societatea considera ca depreciate creantele de la asigurati cu restante de peste 60 de zile, suma deprecierei fiind la data de 31.12.2016 de 2.651.009 RON (2015: 2.681.805 RON).

Situatia creantelor restante dar nedepreciate la valoare contabila bruta se prezinta astfel:

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
1-30 zile	24.834.027	27.938.403
Peste 30 zile	6.392.712	5.061.551
Total	31.226.739	32.999.954

Toate celelalte creante sunt nerestante si nedepreciate.

3.30 Relatii cu entitatile afiliate

Societatea isi desfasoara activitatea pe teritoriul Romaniei intretinand relatii comerciale cu alte societati ale grupului, din tara si din strainatate. Companiile din cadrul grupului aflate in relatii cu Societatea sunt:

- NN Continental Europe Holdings B.V. cu sediul social în Schenkade 65, 2595AS 's-Gravenhage, Olanda, – actionar principal al Societatii
- NN Re Holding B.V. cu sediul in Amsterdam, Olanda – reasigurator al Societatii

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

- NNLease SRL cu sediul in Bucuresti. str. Costache Negri. nr. 1-5 – servicii de inchiriere spatii si utilitati precum si programe de pregatire profesionala pentru agentii de intermediere asigurari de viata
 - NN SAFRAP SA cu sediul in Bucuresti. str. Costache Negri. nr. 1-5 – alocari de costuri administrative ale sediului central
 - NN Investment Partners BV cu sediul in Haga, Olanda – pentru activitatea de administrare investitii
 - NN Investment Partners CR a.s., cu sediul in Praga, Republica Ceha – pentru activitatea de consultanta si administrare a investitiilor
 - NN Management Services, s.r.o. cu sediul in Praga, Republica Ceha – prestari servicii in domeniul IT
 - NN RAS Ltd. cu sediul in Budapesta, Ungaria – consultanta in servicii actuariale
- Datoriile catre aceste entitati la sfarsitul perioadei de raportare sunt prezentate in urmatorul tabel :

	31 decembrie 2015		31 decembrie 2016	
Denumire societate afiliata	Valuta EUR	RON	Valuta EUR	RON
NNLease SRL	-	63.500		86.497
NN Continental Europe Holdings BV Olanda	216.436	979.265	353.763	1.606.474
NN Investment Partners BV Olanda	-	17.532		71.515
Amsterdam broker asigurare	-	168.080		102.580
NN RE Holding B.V.	60.773	274.969	67.783	520.031
NN MANAGEMENT SERVICES	27.906	126.261		
TOTAL	305.115	1.629.607	421.546	2.387.097

Creantele asupra acestor entitati la sfarsitul perioadei de raportare au fost:

Denumire societate afiliata	31 decembrie 2015		31 decembrie 2016	
	Valuta	RON	Valuta	RON
NN INSURANCE EURASIA	-	-		
NN RE Holding BV	26.524	120.006	30.274	176.059
NN SAFRAP SA	-	75.093		72.964
TOTAL	26.524	195.099	30.274	249.023

Tranzactii intre companiile aceluasi grup in anul 2016 sunt prezentate in urmatorul tabel:

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Denumire societate afiliata	Servicii	Reasigurare	Taxa administrare investitii
NN Continental Europe Holdings B.V (consultant si management)	10.752.340		
NN Re Holding B.V. (reasigurare)			
NN Lease SRL (chirii, intretinere si utilitati)	5.855.195	189.009	
NN Investment Partners BV Olanda (managementul investitiilor)			514.420
NN Investment Partners CR Cehia (managementul investitiilor)			866.994
NN Management Services, s.r.o (consultanta IT)	4.669.327		
NN RAS Regional Actuarial Services (servicii actuariale)	540.727		
NN SAFRAP (intretinere si utilitati)	-773.021		
TOTAL	21.044.568	189.009	1.381.414

Comparativ prezentam situatia tranzactiilor intre companiile aceluasi grup in anul 2015:

Denumire societate afiliata	Servicii	Reasigurare	Taxa administrare investitii
NN Continental Europe (consultanta si management)	12.026.941		
NN Insurance EURASIA (consultanta IT)	449.483		
NN Re Holding B.V.		8.459	
NN Lease SRL (chirii, intretinere si utilitati)	6.780.262		
NN Investment Partners BV Olanda/Buc			1.350.667
Amsterdam Broker (comisioane bancassurance)	8.999.194		
NN MANAGEMENT SERVICES sro (consultanta IT)	2.589.099		
ING BANK Amsterdam (IT Banking)	1.598		
ING BANK Amsterdam (comisioane)	54.817		
ING BANK Amsterdam (dobanzi)	48.783		
Regional Actuarial Services (servicii actuariale)	615.398		
NN SAFRAP (intretinere si utilitati)	-819.910		
TOTAL	30.745.665	8.459	1.350.667

Toate tranzactiile cu societatile afiliate au fost efectuate la conditiile pietei.

3.31 Evenimente ulterioare

Nu au fost inregistrate evenimente ulterioare datei bilantului de o magnitudine care sa justifice prezentarea in note.

3.32 Analiza pe maturitati a activelor si datoriilor

Tabelul de mai jos prezinta analiza activelor si datoriilor in functie de exigibilitate.

La data de 31 decembrie 2016:

ACTIVE	Pana in 12 luni	Peste 12 luni	Fara maturitate prestabila	Total
Numerar si echivalente numerar	81.555.679			81.555.679
Active financiare la valoare justa prin contul de profit sau pierdere:				
- investitii cu risc investitional transferat contractantilor	37.555.839		1.830.005.125	1.867.560.964
Active financiare disponibile in vederea vanzarii	421.034.414	946.823.073	80.847.159	1.448.704.646
Titluri de participare detinute la societati afiliate			445.780	445.780
Imobilizari corporale			5.160.981	5.160.981
Imobilizari necorporale			1.404.557	1.404.557
Creante din asigurari directe si reasigurare	150.557.703			150.557.703
Alte creante	6.841.867		56.710.175	63.552.042
Cheltuieli in avans	3.004.571			3.004.571
TOTAL ACTIVE	700.550.073	946.823.073	1.917.863.602	3.612.946.923
DATORII	Pana in 12 luni	Peste 12 luni		Total
Rezerve tehnice pentru contracte cu risc investitional pastrat de Societate	186.908.259	1.232.657.492		1.419.565.751
Rezerve tehnice pt contracte cu risc investitie transferat contractantilor			1.867.560.964	1.867.560.964
Alte provizioane			1.325.829	1.325.829
Datorii din asigurari directe si reasigurare	22.112.529			22.112.529
Datorii privind impozitul amanat			13.111.197	13.111.197
Alte datorii	50.058.280			50.058.280
TOTAL DATORII	259.079.068	1.232.657.492	1.881.997.990	3.373.734.550

La 31 decembrie 2015 retratat:

ACTIVE	Pana in 12 luni	Peste 12 luni	Fara maturitate prestabila	Total
Numerar si echivalente numerar	59.988.778			59.988.778
Active financiare la valoare justa prin contul de profit sau pierdere:				
- investitii cu risc investitional transferat contractantilor	33.935.048		1.729.216.416	1.763.151.463
Active financiare disponibile in vederea vanzarii	132.763.351	1.136.881.007	76.273.675	1.345.918.033
Titluri de participare detinute la societati afiliate			445.780	445.780
Imobilizari corporale			1.880.457	1.880.457
Imobilizari necorporale			998.014	998.014
Creante din asigurari directe si reasigurare	136.744.861			136.744.861

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)**NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE****pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016***(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)*

Creante privind impozitul pe profit current	35.252			35.252
Cheltuieli de achizitie reportate si alte creante	3.316.119		52.257.170	55.573.289
Cheltuieli in avans	2.010.017			2.010.017
TOTAL ACTIVE	368.793.425	1.136.881.007	1.861.071.512	3.366.745.944
DATORII	Pana in 12 luni	Peste 12 luni		Total
Rezerve tehnice pentru contracte cu risc investitional pastrat de Societate	106.333.550	1.200.894.901		1.307.228.451
Rezerve tehnice pt contracte cu risc investitie transferat contractantilor	33.935.047		1.729.216.416	1.763.151.463
Alte provizioane			16.190	16.190
Datorii din asigurari directe si reasigurare	14.586.331			14.586.331
Datorii privind impozitul amanat			11.601.384	11.601.384
Alte datorii	42.873.853			42.873.853
TOTAL DATORII	197.728.781	1.200.894.901	1.740.833.990	3.139.457.672

3.33 Efectele modificarii politicii contabile

IFRS 4 faza 1, nu interzice sau impune amanarea costurilor de achizitie si nici nu numeste ce costuri de achizitie pot fi amanate, nu recomanda perioada sau modalitatea acestora de amortizare sau daca un asigurator trebuie sa prezinte costurile de achizitie amanate drept un activ sau o reducere a datoriilor de asigurare. Cu toate acestea Societatea a decis modificarea politicii contabile privind recunoasterea cheltuielilor de achizitie pentru a elimina prudenta excesiva in ceea ce priveste gradul de recuperabilitate a creantelor in situatia reportarii cheltuielilor de achizitie generate de comisioanele achitate intermediarilor in procesul de vanzare a contractelor de asigurare de viata. Prin aplicarea noii politici contabile, aceste cheltuieli sunt amanate si amortizate pe baza unei scheme de amortizare revizuibila anual. Schema de amortizarea este calculata in baza presupunerilor de reziliere a contractului de asigurare de viata prin neplata, durata medie si mortalitate aferenta varstei medii la nivel de tip de contract si clauza suplimentara. Actualizarea schemei de amortizare are loc anual, in luna ianuarie si se aplica politelor vandute in anul respectiv pana la amortizarea integrala a cheltuielilor de achizitie reportate.

Schimbarea politicii contabile este aplicata retrospectiv, efectele retrarii la IFRS fiind prezentate mai jos:

Situatia individuala a profitului sau pierderii si a altor elemente ale rezultatului global**- RON -****31 decembrie 2015**

Scaderea cheltuielilor de achizitie si altor cheltuieli de subscriere	4.146.493
Cresterea cheltuielilor cu impozitul pe profit amanat	663.439
Cresterea profitului net al exercitiului financiar	3.483.054

NN ASIGURARI DE VIATA S.A. (anterior ING ASIGURARI DE VIATA S.A.)
NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE INDIVIDUALE
pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016
(toate sumele sunt exprimate in lei noi („RON”), daca nu este specificat altfel)

Situatia individuala a pozitiei financiare	- RON -
	<u>31 decembrie 2015</u>
<u>Crestere cheltuieli de achizitie reportate</u>	<u>52.257.170</u>
<u>Cresterea datoriilor privind impozitul pe profit amanat</u>	<u>8.361.147</u>
<u>Cresterea rezultatului reportat</u>	<u>43.896.023</u>
	<u>1 ianuarie 2015</u>
<u>Crestere cheltuieli de achizitie reportate</u>	<u>48.110.677</u>
<u>Cresterea datoriilor privind impozitul pe profit amanat</u>	<u>7.697.708</u>
<u>Cresterea rezultatului reportat</u>	<u>40.412.969</u>

KPMG Audit SRL
Victoria Business Park
DN1, Soseaua Bucuresti-Ploiesti nr. 69-71
Sector 1

P.O. Box 18-191
Bucharest 013685
Romania
Tel: +40 (21) 201 22 22
+40 (372) 377 800
Fax: +40 (21) 201 22 11
+40 (372) 377 700
www.kpmg.ro

Raportul auditorului independent

Catre actionari,
NN Asigurari de Viata S.A.

Opinie

- 1 Am auditat situatiile financiare individuale anexate ale NN Asigurari de Viata S.A. („Societatea”) care cuprind situatia individuala a pozitiei financiare la data de 31 decembrie 2016, situatia individuala a profitului sau pierderii si a altor elemente ale rezultatului global, situatia individuala a modificarilor capitalului propriu si situatia individuala a fluxurilor de trezorerie pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data si un sumar al politicilor contabile semnificative si alte note explicative.
- 2 In opinia noastra, situatiile financiare individuale anexate ofera o imagine fidela a pozitiei financiare neconsolidate a Societatii la data de 31 decembrie 2016 precum si a rezultatelor operatiunilor neconsolidate si a fluxurilor de trezorerie neconsolidate ale acesteia pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data, in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara adoptate de Uniunea Europeana.

Baza pentru opinie

- 3 Am desfasurat auditul nostru in conformitate cu Standardele Internationale de Audit (ISA). Responsabilitatile noastre in baza acestor standarde sunt descrise detaliat in sectiunea *Responsabilitatile auditorului intr-un audit al situatiilor financiare individuale* din raportul nostru. Suntem independenti fata de Societate, conform cerintelor de etica profesionala relevante pentru auditul situatiilor financiare individuale din Romania si ne-am indeplinit celelalte responsabilitati de etica profesionala, conform acestor cerinte. Credem ca probele de audit pe care le-am obtinut sunt suficiente si adecvate pentru a furniza o baza pentru opinia noastra.

Alte informatii – Scopul auditului

- 4 Situatiile financiare individuale ale Societatii pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2015 au fost auditate de alt auditor care a exprimat o opinie nemodificata asupra acelor situatii financiare in data de 24 iunie 2016.

Responsabilitatile conducerii si ale persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situatiile financiare individuale

- 5 Conducerea Societatii este responsabila pentru intocmirea situatiilor financiare individuale care sa ofere o imagine fidela in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara adoptate de Uniunea Europeana si pentru acel control intern pe care conducerea il considera necesar pentru a permite intocmirea de situatii financiare individuale lipsite de denaturari semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.
- 6 In intocmirea situatiilor financiare individuale, conducerea este responsabila pentru evaluarea capacitatii Societatii de a-si continua activitatea, pentru prezentarea, daca este cazul, a aspectelor referitoare la continuitatea activitatii si pentru utilizarea contabilitatii pe baza continuitatii activitatii, cu exceptia cazului in care conducerea fie intentioneaza sa lichideze Societatea sau sa opreasca operatiunile, fie nu are nicio alternativa realista in afara acestora.
- 7 Persoanele responsabile cu guvernanta sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiara a Societatii.

Responsabilitatile auditorului intr-un audit al situatiilor financiare individuale

- 8 Obiectivele noastre constau in obtinerea unei asigurari rezonabile privind masura in care situatiile financiare individuale, in ansamblu, sunt lipsite de denaturari semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum si in emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastra. Asigurarea rezonabila reprezinta un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garantie a faptului ca un audit desfasurat in conformitate cu ISA va detecta intotdeauna o denaturare semnificativa, daca aceasta exista. Denaturarile pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare si sunt considerate semnificative daca se poate preconiza, in mod rezonabil, ca acestea, individual sau cumulat, vor influenta deciziile economice ale utilizatorilor, luate in baza acestor situatii financiare individuale.
- 9 Ca parte a unui audit in conformitate cu ISA, exercitam rationamentul profesional si mentinem scepticismul profesional pe parcursul auditului. De asemenea:
 - Identificam si evaluam riscurile de denaturare semnificativa a situatiilor financiare individuale, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, proiectam si executam proceduri de audit ca raspuns la respectivele riscuri si obtinem probe de audit suficiente si adecvate pentru a furniza o baza pentru opinia noastra. Riscul de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decat cel de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune intelegeri secrete, fals, omisiuni intentionate, declaratii false si evitarea controlului intern.

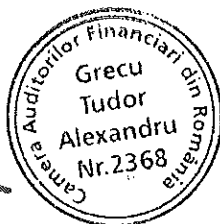
- Intelegem controlul intern relevant pentru audit, in vederea proiectarii de proceduri de audit adecvate circumstantelor, dar fara a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacitatii controlului intern al Societatii.
 - Evaluam gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate si caracterul rezonabil al estimarilor contabile si al prezentarilor aferente de informatii realizate de catre conducere.
 - Formulam o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizarii de catre conducere a contabilitatii pe baza continuitatii activitatii si determinam, pe baza probelor de audit obtinute, daca exista o incertitudine semnificativa cu privire la evenimente sau conditii care ar putea genera indoile semnificative privind capacitatea Societatii de a-si continua activitatea. In cazul in care concluzionam ca exista o incertitudine semnificativa, trebuie sa atragem atentia in raportul auditorului asupra prezentarilor aferente din situatiile financiare individuale sau, in cazul in care aceste prezentari sunt neadecvate, sa ne modificam opinia. Concluziile noastre se bazeaza pe probele de audit obtinute pana la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau conditii viitoare pot determina Societatea sa nu isi mai desfasoare activitatea in baza principiului continuitatii activitatii.
 - Evaluam in ansamblu prezentarea, structura si continutul situatiilor financiare individuale, inclusiv prezentarile de informatii, si masura in care situatiile financiare individuale reflecta tranzactiile si evenimentele care stau la baza acestora intr-o maniera care sa rezulte intr-o prezentare fidela.
- 10 Comunicam persoanelor responsabile cu guvernanta, printre alte aspecte, aria planificata si programarea in timp a auditului, precum si principalele constatari ale auditului, inclusiv orice deficiente semnificative ale controlului intern, pe care le identificam pe parcursul auditului.

Pentru si in numele KPMG Audit S.R.L.:

Grecu Tudor-Alexandru

inregistrat la Camera Auditorilor Financiari din
Romania cu numarul 2368/2008

inregistrat la Camera Auditorilor Financiari
din Romania cu numarul 9/2001

Bucuresti, 29 iunie 2017